

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 10 mars 2014

§ 9 Motion om inrättande av kombolägenheter i Stockholm (utl. 2013:90)

Motion om finansiering av byggandet av bostäder och upprustning av stadens miljonprogram (utl. 2013:91)

Motion om sänkning av bostadsförmedlingens avgifter för student- och ungdomsbostäder (utl. 2013:116)

Motion om boende för äldre i Högdalen (utl. 2013:186)

Motion om bostadsbolagens orimliga och omoderna krav för att godkänna hyresgäster (utl. 2014:17)

Anförande nr 1

Borgarrådet **B j u g g r e n** (S): Jag vill yrka bifall till Socialdemokraternas reservation i kommunstyrelsen när det gäller den första motionen om kombolägenheter.

Det finns ungefär 80 000 studenter i Stockholms län men bara ungefär 12 000 studentbostäder. Samtidigt vet vi att mer än hälften av oss under 27 år i vårt län saknar egen bostad. I Stockholms stad är mindre än hälften av ettorna hyreslägenheter. Den borgerliga majoriteten pratar gärna om bostäder för unga och studerande, men sanningen är att facit inte ser lika positivt ut. Färre än 100 nya studentbostäder är klara hittills under mandatperioden. Moderat bostadspolitik har i stället handlat om att sälja ut hyresrätterna och införa marknadshyror på andrahandsmarknaden. Det gynnar knappast unga eller studenter med begränsade inkomster.

Under de kommande åren måste vi därför bygga betydligt fler små bostäder och framför allt små hyresrätter som unga har råd att efterfråga, men vi behöver också ta vårt ansvar med en gång. Därför vill vi socialdemokrater att bostadsförmedlingen ska införa en ny form av hyreskontrakt där fler personer kan stå på samma kontrakt tillsammans. En ung stockholmare har kanske inte tillräckligt hög inkomst för att kunna hyra en tvåa eller trea, men två unga stockholmare kan ha det.

Vi har ett ansvar att möjliggöra för unga stockholmare och nya stockholmare att växa i vår stad. Det är ett långsiktigt ansvar som vi måste ta. Det här förslaget kan innebära att man kan göra någonting åt den akuta bostadsbristen för unga just här och nu.

Bifall till Socialdemokraternas reservation!

Anförande nr 2

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (V): Fru ordförande! Jag kommer i första hand att prata om motion 2013:91.

Ordförande, fullmäktige och alla stockholmare! Det är bostadsbrist i Stockholm, men inte för dem som kan hosta upp så där 4 miljoner på ett bräde för att köpa en lägenhet

eller för dem som kan betala 22 000 för en femma i Stockholms mest segregerade stadsdel, Djurgårdsstaden. För dem med välfyllda plånböcker har Alliansen en bostadspolitik, men för oss andra, som fortfarande utgör en majoritet av Stockholms invånare, saknas en sådan.

Det går inte att bygga med låga hyror, säger Alliansen. Det gör det visst, säger vi, om man vill, men Alliansen vill inte. Ni vill inte bygga med låga hyror. Ni vill inte göra det som SABO har visat är möjligt. Med standardiserade byggmetoder och låga markpriser kan man få en hyra på ca 7 000 i månaden för en trea på 70 kvadratmeter. I stadsdelen Högsbo i Göteborg har staden gått ut med en arkitekttävling där de byggbolag som presenterar de lägsta hyrorna samtidigt som man har en hög kvalitet vinner och får bygga. Där kostar en etta under 3 000 i månaden. Det går att alltså att bygga billigt både som allmännytta och som privata byggare. Jag tycker att ni i Alliansen är skyldiga att tala om för stockholmarna varför ni inte gör det. Varför bygger ni så lite? Varför är de få lägenheter ni bygger så dyra att folk med normala inkomster inte har råd med dem?

Sedan ni kom till makten har ni byggt 11 000 lägenheter. Ni har byggt 11 000 färdiga lägenheter under alla år som ni har suttit vid makten, och vi har en bostadskö på 450 000 personer. Dessutom ombildade ni 2 033 hyresrätter och byggde 1 164 inom allmännyttan under 2013. Jag tycker att det är skandalösa siffror, och jag tycker att ni ska tala om för stockholmarna varför ni inte bygger och varför ni inte bygger för dem som har normala inkomster.

Bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 3

E r i k S l o t t n e r (KD): Ordförande! Jag kan påminna Ann-Margarethe om att vi precis har utlyst en tävling för byggherrar i Midsommarkransen. Ett av kriterierna där är just hyresnivån tillsammans med kvaliteten på det vi bygger, för vi ska inte upprepa de misstag som gjordes med miljonprogrammen. Det vi bygger ska hålla hög, stadsmässig kvalitet. Det ska ha en arkitektonisk gestaltning som passar i området. Detta ska kombineras med lägre hyror. Jag fortsätter gärna med detta, och Kristdemokraterna har lagt fram förslag om att vi ska ha den här typen av tävlingar i flera områden. Vi har också sagt att det ska byggas 20 000 mindre lägenheter som unga människor har råd att efterfråga under den kommande mandatperioden. Vi upplåter också hyresrätter, vilket Ann-Margarethe Livh vet om, med tomträtt för att möjliggöra produktion av hyresrätter. Jag tror att vi måste gå vidare med fler tävlingar där byggföretag uppmuntras att hålla nere hyresnivåerna. Denna typ av kombihus kan vara en sådan lösning som också är på rull i Stockholm.

Anförande nr 4

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (V): Jag gratulerar dig, Erik. Jag gratulerar Alliansen till att ni, efter att i nästan åtta år ha styrt den här staden, tar initiativ till den här tävlingen precis före valet. Det är bra. Men det är alldeles för sent, och det kommer inte att resultera i så många lägenheter, men fortsatt gärna så. Efter lång press och stora protester från stockholmare, Hyresgästföreningen och andra kommer ni äntligen till skott och bygger några enstaka lägenheter med låga hyror. Grattis!

Anförande nr 5

Björn Ljung (FP): Fru ordförande, åhörare och fullmäktige! Tack för att du gratulerar oss till att vi bygger små och billiga lägenheter till ungdomar och studenter, Ann-Margarethe Livh! Du nämner de här SABO-husen, och det är exempel på hus som man bygger på ungefär samma sätt som när man byggde miljonprogrammen. Det är industriell produktion. Det är klart att om man ställer dem på olika ställen blir det inte miljonprogramsstandard, men vi ställer höga krav på vad vi bygger i den här staden. Vi gör inte avkall på de kvalitetskraven, utan vi tar tvärtom upp en diskussion med byggherrarna. NCC med flera är intresserade av att göra anpassningar i sina industriellt producerade hus för att efterkomma våra krav.

Dessutom vill vi i Folkpartiet komma ifrån kommunala särkrav, vilket är sådant som ni gärna ökar på riksplanet.

Anförande nr 6

Ann-Margarethe Livh (V): Detta grattis var lite ironiskt, Björn, men det kanske inte var tillräckligt tydligt. De här kombohusen som du pratar om är definitivt inga standardmodeller. Om du går in på SABO:s sida kan du se hur man har byggt i flera kommuner. De är byggda i en grundmodell som kan varieras väldigt mycket. Den kan varieras i storlek och utseende, till exempel med balkonger eller utan balkonger. Det blir inte alls miljonprogram. Jag tycker att ni ska titta mycket noga på den modellen och ta efter.

Anförande nr 7

Christina Elffors-Sjödin (M): Fru ordförande, fullmäktigeledamöter! Jag delar motionärernas syn på att Stockholm ska vara en attraktiv stad för unga att bo i. Det ska bli enklare att flytta hit för studier och arbete. Men jag vill också betona att tillgången på lägenheter måste gälla alla invånare i staden, och det gäller inte minst stora barnfamiljer där bristen på lägenheter är stor. Efterfrågan är således stor på både mindre och större lägenheter. Av alla lägenheter som finns totalt i Stockholm utgör ett och två 60 procent.

Stockholm bygger nu som aldrig förr. I Alliansens förslag till budget slår vi fast att 20 000 små lägenheter ska markanvisas under perioden 2014–2018. Ni säger att det inte har byggts några studentlägenheter, men jag kan berätta att under de två mandatperioder som vi har suttit vid makten har vi byggt drygt 1 800 lägenheter.

Förslaget att två vänner ska kunna dela på en större lägenhet och därmed få lägre boendekostnader är i och för sig ganska klokt. Stockholms hem tillämpar redan i dag en regel som medger att två personer bor tillsammans och hyr en lägenhet ihop. Det finns alltså redan i dag vissa möjligheter att bo tillsammans inom de kommunala bostadsbolagen utan att formellt vara sambo. Denna form av sammanboende är också något som flera av de privata hyresvärdarna tillämpar redan i dag.

Förslaget med ett specifikt komboboende innebär däremot att man på förhand ska reservera vissa lägenheter till detta ändamål för att konstruktionen ska fungera rent juridiskt. De lösningar som bostadsbolagen arbetar med i dag är att föredra eftersom inrättandet av ytterligare en form av kategoriboende riskerar att göra bostadsmarknaden mer trögriktig, vilket inte gagnar stockholmarna.

Jag yrkar därmed bifall till kommunstyrelsens förslag att avslå motionen angående inrättande av kombolägenheter.

Anförande nr 8

A w a d H e r s i (MP): Ordförande! Jag tycker att det är intressant att du säger att det bara är studenter som inte får bostäder, Christina. När det gäller den grupp som du nämner, nämligen barnfamiljer, har vi under de senaste åren haft väldigt många familjer som bor i otrygga boenden. Det kan handla om vandrarhem och hotell. Det är inga bra uppväxtmiljöer för barnen. Inte ens detta har ni löst. Detta gäller inte bara studenter och ungdomar, utan det gäller barnfamiljer och människor som kommer till Stockholm. Det gäller alla grupper. Ni har inte lyckats lösa någonting när det gäller bostadsbristen i Stockholm.

Anförande nr 9

C h r i s t i n a E l f f o r s - S j ö d i n (M): Mitt anförande handlade om kombolägenheter, och jag tror inte att man löser situationen för barnfamiljer genom detta. Det gäller snarare ungdomar som ska bo ihop på samma kontrakt. Jag förstår inte riktigt din fråga. Alliansen har en mycket ambitiös plan och en inriktning för hur man ska bygga fler bostäder i Stockholm, och det bostadsbyggandet pågår.

Anförande nr 10

A n n M a r i E n g e l (V): Jag tror att vi ska diskutera ambitionerna i bostadsplanerna senare, Christina. Jag tycker att det är konstigt att du kallar det för kategoriboende att två personer skulle kunna stå på samma kontrakt. Folk får naturligtvis bo ihop som de vill, men för att kunna räkna ihop inkomsten måste båda kunna stå på kontraktet. I dag är problemet att hyrorna är så höga att en inkomst inte räcker till. Därför tar den här motionen upp att det vore bra om man kunde dela på kontraktet och därmed också få räkna ihop sina inkomster. Jag kan inte se att det skapar en särskild kategori, utan det skapar tvärtom ökade möjligheter för människor att bo som de vill och i olika lägenheter.

Anförande nr 11

C h r i s t i n a E l f f o r s - S j ö d i n (M): Inom en del av de kommunala bostadsbolagen är detta redan möjligt. Det finns också privata värdar som upplåter lägenheter till den här typen av boende. Den här möjligheten finns redan i dag.

Anförande nr 12

A n n M a r i E n g e l (V): Ordförande, fullmäktige! Vi ska inte prata om alla i kön som aldrig får en hyresrätt utan om dem som faktiskt får ett erbjudande men i alla fall inte får någon bostad. Det handlar alltså om ärende 80, godkännandekraven, och de är både otidsenliga och orealistiska. Tillämpningen skärps dessutom i dag genom den stora bostadsbristen.

De så kallade allmännyttiga, får man väl säga i dag, bolagen kräver att en hyresgäst ska ha tre gånger hyran i årsinkomst. I praktiken kräver man faktiskt fast anställning. Ett aktuellt exempel ur Situation Stockholm handlar om en sliten tvåa i Hökarängen för 4 700 kronor i månaden. För att få den räcker det inte att ha 23 000 kronor i månadsinkomst om man är timanställd.

I vår motion tar vi upp två unga människor med barn. Han hade en hög inkomst, men lägenheten som de skulle byta med stod skriven på henne som just var färdig med en högskoleutbildning, och de hade inte bott ihop i fullt tre år. De erbjöd borgen och att betala en årshyra i förväg, men det dög inte därför att hon inte hade den inkomsten ensam.

Jag har träffat en grupp bestående av tre äldre släktingar som ville flytta ihop för att kunna dela på hyran och stötta varandra. De nekades en nybyggd lägenhet i Svenska Bostäder. Det är bara en som får stå som hyresgäst och ensam måste ha hela inkomsten. De var syskon men de delade inte säng, och då räknades det inte. Förhållandet måste vara äktenskapsliknande, fick de till svar.

Hallå, Sten och ni där borta, det är faktiskt 2014 nu! Har ni hört talas om hur folk lever i dag och hur arbetsmarknaden ser ut i dag? Det är väldigt få som lär få en guldklocka numera efter en lång fast anställning.

Vi undrar varför bostadsbolagen ska bestämma vilka människor som får bo ihop. I vissa fall bestämmer de också hur stora familjerna ska vara. Det står i instruktionerna att man ska begränsa antalet familjemedlemmar i vissa områden.

Finansborgarrådets svar på frågorna om det här mycket rigida systemet är att bolagen har gemensamma regler och att det finns ett tillämpningsråd. Men det här rådet har uppenbarligen inte kunnat modernisera den här tillämpningen efter stockholmarnas behov. Vi tycker att frågan är så viktigt att det krävs ett politiskt beslut. Vi har med i ägardirektiven till bostadsbolagen att man måste se över de här godkännandekraven.

Vi yrkar förstås bifall till vårt förslag i motionen om att man ska göra en omedelbar utredning. Vi tror att man måste göra förändringar i de här kraven. Man måste se över hur man ska kunna ändra godkännandekraven. Vi vill ge stockholmarna valfrihet i deras hyresboende, och vi vill gärna ha svar på frågan: Varför vill ni inte det, Sten Nordin?

Anförande nr 13

E m m a L i n d q v i s t (S): Ordförande! Jackie har skrivit en bra och relevant motion som träffar ett av stadens mest angelägna problem, nämligen bostadsbristen för unga. Han vill pröva att sänka avgifterna för de unga i kön. Det är ärende 34. Det är supertydligt att vi behöver göra allt vi kan för att fler unga ska få in en fot på bostadsmarknaden. Hälften av alla unga under 27 år saknar en egen bostad. Det är helt gale. Nu har vi fått ett förslag på en åtgärd. För mig är det självklart att det är värt att testa detta.

Det argument som förs fram emot motionen är att det skulle strida mot likställighetsprincipen eftersom unga skulle få tillgång till hela lägenhetsutbudet trots att de betalar en lägre avgift. Då blir jag lite konfunderad. Inom kollektivtrafiken och i våra kommunala simhallar har vi lägre priser för barn, unga och studenter. Menar vi att unga som åker tunnelbana eller badar inte gör det lika mycket som de som betalar fullt pris? Det är en lite märklig jämförelse.

I den socialdemokratiska reservationen skriver vi att vi åtminstone ska utreda om det strider mot likställighetsprincipen. Det tycker jag att alla borde kunna ställa sig

bakom. Dessutom vill vi att vi ska ta fram en strategi för att få fler unga och studerande att ställa sig i bostadskön. I statistiken kan vi se att andelen unga vuxna under 27 år som står i kön är lägre i dag än för ett par år sedan. Allt är värt att testa. Bostadsförmedlingen går med vinst i år igen – 8,4 miljoner. Det är 110 procent över budget. Alla förmedlingsavgifter är borttagna. Nu är det dags att sänka köavgifterna, och vi borde göra det där det gör störst nytta.

Bifall till Socialdemokraternas reservation!

Anförande nr 14

Christina Elffors - Sjödin (M): Jag tror att du och jag delar åsikten att det ska vara lätt att bo i Stockholm och att det ska vara tillgängligt för studenter. I dag kostar det 60 öre per dag att stå i bostadskön. Vi har också sänkt köavgiften kontinuerligt under åren. De senaste åren har vi gjort dramatiska sänkningar när det gäller kö- och förmedlingsavgifter för studentlägenheter och ungdomslägenheter. Nu kommer vi också att skriva fram ett ärende som handlar om att vi generellt ska sänka avgifterna till bostadsförmedlingen. Det ligger i vårt kommunala uppdrag. En enskild sänkning bara för ungdomar har utretts ett flertal gånger av juridiska avdelningen, och det går inte att göra eftersom det strider mot likställighetsprincipen. Jag kan garantera dig att vi kommer att ta hand om frågorna när det gäller köavgifterna och föreslå sänkta köavgifter i framtiden för alla köande.

Anförande nr 15

Emma Lindqvist (S): Vi har sänkt andra avgifter inom förmedlingen, men det var några år sedan vi sänkte köavgifterna. Det är superbra att de ska sänkas, men samtidigt ser vi att andelen unga som står i kön minskar. Jag tror att det är värt ta fasta på det också. Vi behöver göra någonting för att få in dem som är under 27 år, unga vuxna, och som saknar bostad i bostadskön för att de ska kunna få en lägenhet i framtiden och ha någonstans att bo. Det är superbra om vi sänker köavgiften generellt.

Anförande nr 16

Erik Sjöttner (KD): Ordförande! Emma Lindqvist och Socialdemokraterna kan väl inte på allvar tro att det skulle skapas fler bostäder om man sänker köavgiften eller att det är köavgiften på 60 öre per dag eller 16 kronor per månad som avskräcker många unga från att ställa sig i kön. Jag tror att det är en oerhört naiv inställning att tro detta. Det är mycket bättre att vi koncentrerar oss på att öka nyproduktionen av mindre lägenheter som unga har råd att betala hyran för. Det är det vi behöver göra.

Alliansen har sagt att det ska byggas 20 000 sådana lägenheter de kommande åren. Jag hoppas verkligen att vi kan få till stånd detta. När jag besöker byggföretagen märker jag också att det finns en betydligt större vilja hos dem i dag än för bara tre fyra år sedan att öka produktionen. Det är viktigare än att koncentrera sig på om köavgiften ska vara 10 kronor i månaden eller 16 kronor i månaden. Jag tror inte att det spelar någon som helst roll i det här sammanhanget.

Anförande nr 17

Emma Lindqvist (S): Det handlar om att unga ska få tillgång till de lägenheter som byggs också. Om de unga inte står i bostadsförmedlingens kö

kommer de inte heller att ha möjlighet att få ta del av dessa lägenheter om de kommer att bli färdigställda någon gång i framtiden. Som det ser ut i dag minskar andelen unga som står i kön. Det är färre unga som väljer att ställa sig i kön i dag. Jag vet inte vad det beror på, och det vet inte du heller. Om det handlar om att man anser att köavgiften är för hög tycker jag att det är värt att sänka köavgiften för att se om det får fler att ställa sig i kön.

Bostadsförmedlingen går med 8,4 miljoner i vinst. De pengarna kommer vi inte att kunna bygga supermånga nya lägenheter för. Det kostar betydligt mer än så. Däremot har vi råd att sänka köavgiften för att se om det blir fler som väljer att ställa sig i kön och därmed får in en fot på bostadsmarknaden och sedan väljer att bo kvar i Stockholm och göra underverk för staden.

Anförande nr 18

Borgarrådet **Larsson (M)**: Fru ordförande! Jag kommer att återkomma eftersom jag inte hinner med att kommentera alla de motioner som vi har att behandla i det här sjöket.

Fru ordförande! Låt mig börja med den motion som handlar om finansiering av byggande av bostäder och upprustning av stadens miljonprogram. Det är i sak en mycket viktig fråga. I olika städer diskuterar man hur man ska lyckas med konststycket att både renovera eftersatta fastigheter och ha en kraftig nyproduktion av bostäder. Vi i Stockholm visar hur det går till. Vi har nu 1 500 lägenheter inom det som vi ibland lite slarvigt kallar miljonprogrammet som är renoverade och rustade. Det är fastigheter som har varit i behov av underhåll betydligt tidigare egentligen. Det bor människor i dessa lägenheter, och de har varit med under processen framåt.

Vi har hittat en modell som innebär att man har kunnat påverka vilken hyressättning som man har fått efter det att lägenheten har renoverats. Vi i Stockholm klarar av att använda denna modell utan statliga subventioner. Vi klarar det i nära dialog med hyresgästerna, och detta verkar Vänsterpartiet tycka är den absolut mest deprimerande form av politik man någonsin har träffat på. Man ska absolut skjuta detta i sank, och det är helt obegripligt. När vi äntligen har hittat en modell för att renovera fastigheter som borde ha renoverats tidigare säger Vänsterpartiet att vi är fullständigt fel ute. Vi kombinerar detta med goda ekonomiska förhållningssätt i staden. Vi går inte med den typen av underskott som Vänsterpartiet skulle leverera med sin markpolitik och genom att bygga allting på ett billigt sätt. Enligt Vänsterpartiet skulle vi aldrig någonsin sälja mark till dem som bygger bostadsrätter. Om vi samlat bedömer Vänsterpartiets ekonomiska politik på markområdet och byggområdet blir ingenting byggt i den här staden. Då kan vi inte renovera. Då kan vi inte rusta våra miljonprogram och samtidigt bygga nytt. Det går inte. Den ekvationen går inte ihop.

Vi har gång efter annan under sex års tid – jag har gjort det i ungefär sex års tid, men det skedde säkert tidigare också – försökt att redovisa detta. Vänsterpartiet klarar inte av den ekonomiska hushållningen i den här staden. Bevare oss väl för att vi hamnar i ett läge där vi både ska klara av investeringar i miljardklassen på renoveringar och energieffektiviseringar och se till att Citybanan byggs, att Slussen byggs och att vi får all den infrastruktur som behövs när vi bygger nya bostadsområden. Det går inte ihop med den typen av resonemang som förs i den här motionen.

Anförande nr 19

A n n M a r i E n g e l (V): Låt oss hålla oss till bostadsbyggandet och strunta i Förbifarten och Slussen så länge. Vi kan börja med att titta på de 3,6 miljarder som ni har tagit ifrån bostadsbolagen. Vi tycker att de skulle ha använts till renoveringar. Det är mycket bra att man har börjat renovera miljonprogrammen, men de hyror som blir är inte lika bra. Du vet att vi anser att man inte ska ta ut hela den här hyreshöjningen på hyresgästerna eftersom det är många som inte har råd att betala den.

Du pratar om ekonomisk hushållning. Jag tror att det byggdes väldigt mycket mer i den här staden och i det här landet när vi hade en bostadspolitik där politikerna tog ansvar för byggandet, när det fanns statliga subventioner och när kommunen hade ett bostadsansvar. Ni har lämnat över hela bostadspolitiken till marknaden. Det byggs, men det byggs för dyrt och för lite. Vi får ett ökande antal människor i bostadskön, och det finns människor som inte har råd att bosätta sig i den här staden. Du vet att vi har börjat undra om det finns en viss sorts människor som ni inte vill ha kvar i Stockholms kommun eftersom de inte kommer att ha någonstans att bo.

Vi har en annan bostadspolitik, och jag försäkrar dig att vi tar fullständigt ansvar för den.

Anförande nr 20

Borgarrådet L a r s s o n (M): Du sade att det byggdes mer tidigare när det fanns statliga subventioner. Nja, det kan man nog fundera på. Ni kommer kanske ihåg de där bottenplattorna. De kom ju till för att man tog bort subventionerna. Nu finns det väl inga subventioner av det slaget att ta bort. Faktum är att det var när man tog bort subventionerna som ni fick lite fart på era siffror, men det var ju ett tag sedan.

Låt oss titta på hur det har sett ut under den här perioden. Låt oss titta på de 14 460 färdigställda bostäderna. Låt oss också lägga till de påbörjade, nämligen 6 265 bostäder. Här handlar det inte bara om kommunala bolag, utan det finns naturligtvis många andra aktörer som bygger i den här staden. Det är 90 aktörer som bygger i den här staden. Det är lite skillnad mot i Göteborg och Malmö som ni ofta tar upp som exempel. Här byggs det mest i hela Sverige om man räknar hur många bostäder som kommer till stånd både inom nyproduktion och inom ombyggnad.

Anförande nr 21

A w a d H e r s i (MP): Ordförande, fullmäktige! Jag vill debattera motionen om finansiering av byggandet av bostäder och upprustning av stadens miljonprogram. Den här diskussionen har förts flera gånger i fullmäktige, inte minst när Alliansen initierade Järvalyftet. Om vi blickar tillbaka kan vi se att det inte har kommit till så många nya bostäder, och man har inte heller renoverat så många bostäder. Man har genomfört stambyten, och väldigt mycket av kostnaden har man låtit hyresgästerna stå för genom en ökad hyra.

Jag håller inte med Joakim Larsson om att man har hittat en bra modell som fungerar. Jag bor själv i en renoverad bostad. Många av mina gamla grannar bor inte kvar. Man kan undra varför. Jo, därför att de tycker att det har blivit för dyrt. De har inte kunnat bo kvar i sina gamla lägenheter som de har bott över 15 år i. Det kan man inte förneka. Dessa människor finns på riktigt.

Vi i Miljöpartiet tycker att den här motionen är bra. Vi tycker att man ska ta fram en byggnadsteknisk rapport om renoveringsbehovet i miljonprogrammen. Vi har länge hävdad att det går att bygga billigt och energianpassat. Ann-Margarethe Livh nämnde detta tidigare, men det finns också några andra förslag.

Jag vill också säga att den stora bostadsbristen i Stockholms stad har en social dimension, nämligen att alldeles för många barnfamiljer lever på hotellhem eller vandrarhem. Det kommer att innebära stora kostnader för dessa barn. För inte så länge sedan rapporterade Sveriges Radio att väldigt många barn bor i olämpliga boenden. Jag undrar vad det kommer att kosta för de här barnen. Vad kommer det att kosta för samhället att de här barnen inte får en bra start? Då får jag höra att man kommer att bygga, men det kommer inte att hjälpa just de här barnen. Ett förlorat år är alldeles för mycket för ett barn.

Anförande nr 22

Borgarrådet L a r s s o n (M): Jag vänder mig mot Miljöpartiets beskrivning av detta och att man aldrig någonsin tar till sig vad som sker i våra bolag ute på till exempel Järvafältet, eftersom du själv diskuterar just Järvalyftet. En energieffektivisering på 40 procent räcker inte enligt Miljöpartiet, men vi minskar ändå energiuttaget med 40 procent genom den satsning vi gör bara inom Svenska Bostäder. Det handlar om 1 miljard per år för rustning av fastigheterna i Järvaområdet. 1 500 lägenheter är snart färdiga. Då kan man undra hur många lägenheter Miljöpartiet tycker skulle vara renoverade i det här läget.

Vi har dessutom hittat en modell som vi är mycket stolta över tillsammans med Hyresgästföreningen. Vi har hittat en modell som innebär att man kan påverka sin hyra från en höjning på 20 procent, som slussas in, ända upp till nyproduktionsstandardhyror. Jag tycker att vi har kommit långt på vägen. Man undrar hur Miljöpartiet skulle kunna klara det.

Anförande nr 23

A w a d H e r s i (MP): Det är bra att man har energianpassat husen. 40 procent är bra, men man kunde ha gjort mer. En energieffektivisering innebär ingen kostnad, utan det är en investering. Man får tillbaka de pengarna. Det kan inte ha varit det som har fördyrat hyran.

Många människor som bor söder om Söder och i Järva är inte nöjda med den dialog som har hållits. De tycker att man inte har lyssnat på dem tillräckligt, och jag kan nog hålla med dem.

Anförande nr 24

E i v o r K a r l s s o n (MP): Det gäller utlåtande 2014:17. Rubriken på den här motionen är passande nog: Bostadsbolagens orimliga och omoderna krav för att godkänna hyresgäster. Allmännyttan har varit en ledstjärna i den bostadssociala politiken i Sverige ända sedan 1940-talet. I praktiken har de kommunala bostadsbolagen tidigare tagit en stor del av ansvaret för just den visionen. Så är det inte längre. Trycket på en bostad i till exempel Stockholm är enormt.

Allmännyttan är inte heller i fas med den förändrade arbetsmarknaden. I dagens samhälle lever många i en osäker ekonomisk situation. Det gäller inte bara sådana

som ingår i fas 3. Många andra arbetar deltid, är timanställda, vikarier eller har en projektanställning. Flertalet av dessa kan i princip falla utanför det som de kommunala bostadsbolagen, allmännyttan, godkänner som inkomstkälla. Många är dessutom egenföretagare, och där kan inkomsten vara svår att verifiera.

Men det finns fler grupper som nekas bostad. Personer med betalningsanmärkningar eller skulder, missbrukare, psykiskt sjuka och socialbidragstagare blir allt oftare utestängda. Barnfamiljer vräks fortfarande. Här förefaller allmännyttan sakna kommunicerande kärn med andra viktiga aktörer innan en vräkning.

I övrigt undrar jag hur vi tar ansvar för stockholmare som av sociala eller ekonomiska skäl inte har tillträde till den ordinarie bostadsmarknaden. Stockholm har en bostadssocial resurs i Stiftelsen Stockholms hotellhem, SHIS. Problemet är att i takt med att fler och fler i Stockholm blir akut bostadslösa och byggnationen har varit svag har kön till stiftelsen vuxit och är i dag lång. De kommunala bostadsbolagen har ett ägardirektiv att bistå SHIS med bostäder. Även i samband med nyproduktion bör en viss procent reserveras till SHIS.

Klarar personalen som arbetar inom äldreården eller i serviceyrken tröskeln på tre gånger hyran i nyproduktion? För pensionärer gäller två gånger hyran. Det innebär att många äldre inte klarar tröskeln in till de nya, dyra trygghetsboendena trots bostadsbidragens konstruktion. För unga gäller en gång årshyran med kompletterande borgen. Det kan de klara om det inte gäller nyproduktion. För unga behövs för övrigt en helt annan konstruktion med billiga lägenheter.

I motionen talas det om en kvinna med sambo och en liten son som ville byta sin etta mot en större lägenhet, men reglerna lade hinder i vägen. Svenska Bostäder sade nej. Var ska en ung, välutbildad familj som ska föra framtiden vidare i staden bo? Hur går det till om varje ärende ska prövas individuellt?

Bifall till Miljöpartiets reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 25

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande! Man kan undra hur Miljöpartiet anser att saker och ting fungerar när vi för flera år sedan tillsatte det här tillämpningsrådet för att pröva de nya gemensamma riktlinjerna för våra bolag. Tillsammans med socialtjänsten och andra diskuterade bolagen hur man skulle få bättre möjligheter att tidigt diskutera en enskild familjs sociala problem, och om det gick ut över hyran skulle det också vara med i diskussionen. Man kom faktiskt ganska långt i den diskussionen. Det har väl även Miljöpartiet känt till.

Vi saknar inte en dialog mellan bolagen och aktuella stadsdelar när eventuella hot om vräkning av enskilda hyresgäster behöver diskuteras. Det är ett mycket bra samarbete. Jag säger inte att det inte kan bli bättre, men påstå inte att det inte finns i dag! Den individuella prövningen är också otroligt viktig när det gäller möjligheten att godkänna nya hyresgäster.

Anförande nr 26

E i v o r K a r l s s o n (MP): Fortfarande vräks barnfamiljer i staden. Det finns ingen nollvision, och vi har långt dit. Jag tycker att de kommunala bostadsbolagen

borde ha en stående punkt på sin dagordning där de tar upp hur de ska kommunicera med andra, till exempel socialtjänsten, och hindra vräkning. Att vräka en barnfamilj blir mångdubbelt dyrare, och det ger ännu sämre förutsättningar för barnen.

Anförande nr 27

Björn Ljung (FP): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag vill börja med att göra en så kraftfull markering man kan göra från en talarstol när det gäller Eivor Karlssons senaste inlägg. Vi vräker inte barnfamiljer. Barnfamiljer kan, liksom många andra, råka ut för alla möjliga tråkigheter som gör att hyran inte betalas under lång tid. Vi tar alltid upp en dialog med socialtjänsten i de olika stadsdelarna. Det nämns för övrigt i socialtjänstlagen och regleras i hyreslagen att man ska göra så här. Samarbeten kan alltid bli bättre i den här stora staden. Saker och ting kan absolut hamna mellan stolarna. Jag kan försäkra Eivor Karlsson och, kanske ännu viktigare, stockholmarna om att vi i Stockholms hem arbetar mycket aktivt med de här frågorna. Skälet är att vi har gjort ett stort misstag en gång. Då tog vi fram nya rutiner och en ny policy för hur vi ska arbeta med detta. Det var fem sex år sedan.

Låt mig övergå till några av de andra motionerna. I många av dem återkommer krav och diskussioner som har en lång historia i den här staden. Man har bedömt att en familj eller någon som ska flytta in i en bostad ska ha en inkomst på tre gånger hyran för att kunna betala hyran. Man kan diskutera om det är rimligt eller om man ska ha någonting annat. Bostadskostnaderna har ju en tendens att öka rejält i Stockholm. Möjligen ska man se över just detta med tre gånger, men ni får det att låta som om detta är ett mycket stelbent system. Åtminstone Stockholms hem arbetar betydligt mer flexibelt än så.

Jag vill också säga att det också finns ett ansvarstagande från en hyresvärd att inte erbjuda en dyr lägenhet till någon som sannolikt kommer att ha svårt att betala hyran. Man kan hamna i ekonomiska svårigheter och skaffa sig skulder som gör att man så småningom när man vill flytta till en annan stad eller en annan hyresvärd får svårt att få en lägenhet eftersom de tittar väldigt noggrant på hyresskulder.

Det finns mycket vi kan titta på och bli bättre på. Vi i Stockholms hem är till exempel mycket bra på kombolägenheter. Vi har pratat med kollegerna i Botkyrka. De får detta att fungera väldigt väl. Jag tror att många av de dyra hyresrätterna som nu nyproduceras i olika delar av staden kommer att kunna bli kombolägenheter.

Anförande nr 28

Eivor Karlsson (MP): Sade du verkligen att inga barnfamiljer vräks här i staden? Det måste du förtydliga. Det kommer en interpellation om det, och jag har också skrivit om det. Du vet att barnfamiljer vräks. Man borde ha en samordnare från socialtjänsten som tidigt kan gå in och förhindra denna vräkning. Det vore fullkomligt möjligt. Man ska titta på när de inte kan betala sina elräkningar och när hyran hänger efter. Det är då man ska gå in och gardera sig. Får jag höra dig säga att inga barn vräks här i Stockholm nu?

Anförande nr 29

Björn Ljung (FP): Jag talar utifrån de kommunala bostadsbolagens och framför allt utifrån Stockholms hems perspektiv. Jag beskrev att vi har upprättat nya rutiner och en ny policy när det gäller att hantera barnfamiljer som råkar ut för

ekonomiska svårigheter. Det står både i socialtjänstlagen och i hyreslagstiftningen hur sådana situationer ska hanteras. Staden kan bli bättre på många håll och kanter, men jag kan försäkra dig att det finns både en policy och rutiner för hur de här frågorna ska hanteras.

Anförande nr 30

A n n M a r i E n g e l (V): Tack för att du tog upp de här godkännandekraven, Björn! Jag upplevde en liten öppning hos dig när det gäller att se över detta med tre gånger hyran. Jag tror att det är något som man måste göra. Jag hoppas att du kan övertala dina kamrater i Alliansen att göra det.

Jag skulle vilja fråga dig om du också är beredd att fundera över vilka människor som ska få bo ihop. Tycker du att äldre människor ska få dela på ett kontrakt och räkna ihop inkomsten även om de inte lever under äktenskapsliknande former? Det är ju det svar som folk har fått från kommunen. Tycker du att det är rimligt att till exempel äldre släktingar kan få dela en lägenhet och räkna ihop sina inkomster? Skulle Stockholmshem godkänna det? Tyvärr har det inte fungerat så i verkligheten, men är du beredd att medverka till att det skulle kunna bli så?

Anförande nr 31

B j ö r n L j u n g (FP): Jag skulle vilja svara ja på den frågan med den lilla brasklappen att jag inte är en sådan hyresjuridisk expert att jag kan överblicka alla konsekvenser, men jag skulle definitivt säga att en sådan situation måste kunna behandlas på ett flexibelt och rimligt sätt. Vi har fortfarande formuleringar i den här staden som är väldigt mossiga. Det måste vi säga. Vi har duktiga och skickliga tjänstemän som har som ledstjärna i sitt jobb att de ska göra ett bra jobb, men det kan bli lite fyrkantigt ibland.

Anförande nr 32

Borgarrådet M o g e r t (S): Jag vill i första hand yrka bifall till den socialdemokratiska reservationen när det gäller motion 2013:186. Den är framställd efter en lång diskussion med de äldre och deras organisationer i Högdalen och närområdet. Detta är ett område, som många andra 50-talsområden, med en åldrande befolkning, och det finns uppenbarligen ett behov av den här typen av boende. Det är ett område med en stor andel trevåningshus utan hiss. När man läser handlingarna kan man se att det också är tydligt att Micasa är intresserade av att göra någonting i denna stadsdel.

Bifall till den socialdemokratiska reservationen i detta ärende!

Sedan skulle jag vilja säga några korta ord om avgiften till Bostad Stockholm som Emma Lindqvist föredömligt pratade om här förut. Låt mig börja med att säga att jag är glad över att ni aviserar att ni tänker sänka avgiften inom kort. Vi har länge haft en samsyn på det här bolaget som innebär att det ska vara avgiftsfinansierat men helst inte gå med överskott utan att avgiften ska vara så låg som möjligt. Det är glädjande att vi nu har så många i verksamheten att vi kan sänka avgiften ytterligare ett steg.

Men jag är lite förvånad över KD:s egna teorier om att det inte finns ett samband mellan pris och efterfrågan. Jag tror att det vore bra om ni bytte några ord med de unga moderata pojkarne längre ned i bänkarna. De kan kanske redogöra lite för de sambanden. Jag tror nämligen att vi måste vara beredda att pröva olika grepp om vi

ska fortsätta att ha Bostad Stockholm som en naturlig plats där unga tidigt ställer sig i kö. Det är på det viset vi kan hålla avgifterna nere. Det är på det viset vi kan fortsätta att ge en bra service både till privata och till offentliga hyresvärdar. Det är på det sättet vi kan förmedla hyresrätter och lägenheter på ett bra och genomskinligt sätt.

Bifall också till den reservationen!

Anförande nr 33

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande! Jag måste erkänna att jag förväntade mig en argare Roger Mogert än vad han var. När det gäller motionen om äldreomsorgen och boendet i Högdalen noterar jag i er reservation att ni tycker att vi är för öppna inför var det här boendet ska hamna. Men faktum är att stadsdelarna alltid inventerar behovet av att bygga nytt. Markanvisningsansökan är inne, men stadsdelen kommer självfallet att jobba vidare med det.

Anledningen till att jag begärde replik är just den sänkning av avgiften som nu diskuteras. Den här samsynen har rått väldigt länge. Jag tror att vi har sänkt Bostad Stockholms olika avgifter i åtta år på raken, och så kommer det att bli även fortsättningsvis. Den samsynen är självklar.

Anförande nr 34

Borgarrådet M o g e r t (S): Fru ordförande! Nu blir det nästan otäckt gulligt. Vi är ju helt eniga om detta. Jag tolkade ditt svar om äldreboendet ganska positivt. Det enda som oroar mig lite och som faktiskt var skäl till vår reservation var att ekonomikutskottet nyligen har sagt nej till Micasa när det gäller etablering av äldreboende i Högdalen.

Anförande nr 35

E r i k S l o t t n e r (KD): Ordförande! Jag måste tyvärr meddela Mogert att det inte finns någon spricka om detta i Alliansen, utan vi är helt med på att vi sänker avgiften om det uppstår överskott, vilket det har gjort. Därför har det aviserats att avgiften ska sänkas. Vi vänder oss emot att det skulle vara en särskild sänkning för en viss grupp. Det var det jag vände mig emot. Jag vänder mig också emot resonemanget där ni på något sätt insinuerar att det finns en hord av ungdomar som väljer bort bostadskön på grund av avgiften på ca 16 kronor i månaden och att det skulle vara ett mycket stort problem här i Stockholm. Den teorin vänder jag mig emot. Jag tror inte att det är på grund av detta som många ungdomar upplever att de har svårigheter att få tag på en bostad. Det är helt andra problem som vi måste ta itu med. Avgiften är inte det problemet.

Anförande nr 36

Borgarrådet M o g e r t (S): Det var precis det som var min poäng. Du vänder dig mot att det finns ett samband mellan pris och efterfrågan. Jag är inte någon spjutspetsliberal ekonom, men nog finns det några hundra års forskning på sambandet mellan pris och efterfrågan. Kika lite mer på det! Då tror jag att du skulle komma fram att det skulle kunna vara så att en lägre avgift skulle kunna få fler att ställa sig i kön. Det är inte självklart, men det skulle mycket väl kunna vara så.

Anförande nr 37

I n g e r S t a r k (V): Ordförande, fullmäktige! Jag yrkar bifall till motionen i ärende 68, boende för äldre i Högdalen. Vi vill bifalla den här motionen. Den är mycket viktig. Det finns ett mycket stort behov av anpassade boenden för äldre i Högdalen. Som Roger redan har sagt finns det många trevåningshus utan hiss. Det innebär att äldre som inte klarar trapporna inte kan ta sig ut. Det här är alltså oerhört viktigt.

Stadsdelen har ansökt om stimulansbidrag för att bygga ett nytt vård- och omsorgsboende i Högdalen. Du kanske förklara hur det kan komma sig att ekonomiutskottet har avslagit detta, Joakim. Det vård- och omsorgsboende som redan finns i Högdalen uppfyller inte alla krav på en modern standard. Det innebär att det kommer att finnas ett behov av ett nytt vård- och omsorgsboende.

Det är också viktigt att någon form av planering för detta fortsätter. Avslaget i ekonomiutskottet motiveras med att det finns en oro för att det ska bli ett överskott på platser i vård- och omsorgsboenden. Samtidigt vet vi ju alla att många äldre som verkligen skulle behöva komma till ett boende tvingas bo kvar hemma alltför länge. Jag tror inte det är någon risk att det skulle bli något överskott.

Så sent som i torsdags i stadsbyggnadsnämnden har Vänsterpartiet föreslagit att staden ska bygga ett mindre boende för äldre på Bedaröbacken i Högdalen. Man skulle bygga ett boende för äldre i stället för radhus.

Med det yrkar jag bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 38

J a c k i e N y l a n d e r (V): Ordförande, fullmäktige! Jag ska inte tjata om min motion. Jag yrkar bara bifall till den. Jag vill däremot säga något om det som Eivor tog upp om vräkningar. Björn Ljung och Joakim Larsson var uppe och tog till brösttoner här. Ni pratade om de vattentäta skott som finns där folk inte ramlar genom maskorna. Men det är bara att titta på hur vi i dag vräker pensionärer. På våra härbärgen här i Stockholm har vi ålderspensionärer. Det är en ökande grupp som söker bostad. Man har skannat 170 stycken. Av dessa 170 är 40 procent missbrukare, och 60 procent är inte missbrukare.

Jag tycker att det är en skam att en stad som Stockholm vräker åldringar på det här sättet. Det gäller inte bara barnfamiljer. Hur har det gått till? Jo, det måste betyda att det finns revor i det sociala nätverk som ni pratade om. Folk ramlar igenom. Det måste vi se över. Jag tycker att Eivor, som är klok som en bok med hårda pärmar, är rätt ute här. Lyssna lite och ta in lite! Jag tycker att det här är oroväckande.

Anförande nr 39

B j ö r n L j u n g (FP): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Förlåt att jag försöker göra mig lite lustig, Jackie, för vi har så bra diskussioner du och jag i vanliga fall. Jag pratade om barnfamiljer, och plötsligt styr du över till pensionärer. Det är inte riktigt samma grupp. Jag tyckte att det var viktigt att konstatera att det var pensionärer. Du nämner en viktig funktion. Det kan vara någon som är ensam, dement och inte hänger med som har en elak hyresvärd som säger: Du har inte betalat hyran. Du åker ut.

Det är jättetufft om man inte betalar hyran i Sverige. Det finns lagar som man är helt överens om på andra sidan vattnet. Det kan inte någon av oss svära sig fri från. Vi måste naturligtvis också se över äldres situation. Det är inte rimligt att det finns 170 äldre som ofrivilligt befinner sig på våra härbärgen. Missbrukare kan få instegsboenden, men det är du en större expert på än jag.

Anförande nr 40

J a c k i e N y l a n d e r (V): Tyvärr kommer de ofta från de ombildade fastigheterna där de har blivit kvar som hyresgäster. Det finns ett visst intresse av att ta över de här hyresrätterna. Det skulle vara bra om man gjorde en uppföljning av de här åren och ser hur det har gått för de hyresgäster som har blivit kvar. Hur har det löst sig när man har övertagit detta? Jag tror att det skulle vara rätt intressant för oss alla.

Anförande nr 41

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande! Det som du tar upp här är mycket viktigt, Jackie. Det är viktigt att det sociala skydds nätet är av en sådan kvalitet att man alltid kan hjälpa de människor som hamnar i ett sådant läge som de här 170 personerna som du tar upp har gjort. Det finns hjälp, och det finns självfallet alltid revor i alla nät som byggs upp. Det är ingen tvekan om det. Det finns inga perfekta system. Under ett antal år har vi försökt att samordna bolagens syn på detta.

När jag tillträdde hade man precis avslutat en diskussion om hur man skulle jobba med barnfamiljer som hamnade i trångmål. Det kunde gälla båda föräldrarna, men oftast handlade det om ensamstående föräldrar. I dag har vi hittat en metod för detta, men självfallet finns det mycket mer att göra. Det är jag den första att skriva under på, men jag tycker inte att det är riktigt så illa som du beskriver det.

Anförande nr 42

J a c k i e N y l a n d e r (V): Det är även illa för dem som ska ta över sina försökslagenheter om de har gamla hyresskulder som skvalpar. Då får de inte ta över lägenheten på grund av de har hyresskulder. Det ser tyvärr mycket illa ut, Joakim.

Anförande nr 43

Å k e A s k e n s t e n (MP): Fru ordförande! Detta gäller punkt 20 på dagordningen, 2013:91. Det handlar om finansiering av bostäder med mera. Först vill jag yrka bifall till Miljöpartiets förslag i kommunstyrelsen.

Jag ska prata om 2006. Det är sällan jag gör det, men ni i Alliansen gör det desto oftare. Ni brukar jämföra med nuläget utan att ta hänsyn till inflation och så vidare. Den jämförelse mellan 2006 och 2013 som jag gör går mycket bra att göra. När de rödgröna hade makten här det sista året 2006 påbörjades över 8 000 nya lägenheter. Nu 2013 var siffran under 5 000. Det är en skillnad på över 3 000. Den bostadspolitik som har förts av Alliansen under åren både här i Stockholm och på riksplanet har skapat en oerhörd bristsituation. Nu är det allt fler som ropar på marknadshyror. Nu ser byggherrarna att det finns en chans. Nu är bristsituationen så stor att de kan tjäna jättemycket pengar, och priserna på bostadsrätter går upp samtidigt med det. Det är en följd av den politik som har bedrivits nu. Det måste på något sätt bli ett slut på detta.

Det handlar inte bara om att nybyggandet har sjunkit, utan ni har också misskött underhållet av de kommunala lägenheterna under de här åren. Det är alldeles förskräckligt vilken passivitet det har varit. Ni har egentligen försatt de kommunala bolagen i något slags halvslumrande tillstånd jämfört med hur det var tidigare och ni har väldigt stor utsträckning sålt mark till privata byggare. Det är en mycket sorglig situation, och det är ni som har skapat den.

Anförande nr 44

A b i t D u n d a r (FP): Du säger att ni har byggt mer än Alliansen, men det stämmer tyvärr inte. Jag kommer ihåg att särskilt Miljöpartiet jämt var emot de bostäder som var på förslag på dagordningen i stadsbyggnadsnämnden. Tack vare stöd från flera partier i Alliansen byggdes så många bostäder med Socialdemokraterna i ledningen. Det stämmer inte. Protokollet finns kvar. Det är fakta. Jag föreslår att du tittar på hur det såg ut under den mandatperiod som du hänvisar till. Jag tycker att man ska hålla sig till sanningen.

Anförande nr 45

Å k e A s k e n s t e n (MP): Vad säger du om de här siffrorna, Abit Dundar? Det fanns drygt 8 000 påbörjade lägenheter 2006 men mindre än 5 000 påbörjade 2013. Stämmer inte det? Och vad har du i så fall för kontrasiffror att komma med?

Anförande nr 46

Borgarrådet L a r s s o n (M): Eftersom Abit inte har någon replik på repliken får väl jag ägna mig lite åt detta. Miljöpartiet måste kanske titta på siffrorna en gång till. Framför allt tycker jag att ni absolut ska gå hem och titta på hur många av dessa 8 000 som du har redovisat som var så kallade Odellplattor. Det var alltså sådant man göt under december månad för att fortfarande få ha var lite av de subventioner som den rödgröna majoriteten gillade och som vi tog bort. Det var väldigt mycket som hände i december månad. Antalet påbörjade bostäder under förra året, inklusive ombyggnationer som naturligtvis kan innefatta en del vindar som Miljöpartiet gärna yrkar avslag på, var 6 265. Det är faktiskt en ganska bra siffra även utan dina plattor som man faktiskt inte kunde bo på under de kommande åren.

Anförande nr 47

Å k e A s k e n s t e n (MP): Vi har tydligen läst olika papper, Joakim Larsson. Jag har läst det här, och det kommer från Stockholms kommuns egen statistik. Där står det att 2013 påbörjades noga räknat 4 870 lägenheter. Jag tror att du är ute i den yttre rymden när du pratar om 6 000. Det var onekligen mycket som hände hösten 2006. Bland annat inträffade något som ni inte hade direkt skuld i, utan det var era kompisar på Helgeandsholmen som avskaffade praktiskt taget alla subventioner till boendet. Då störtök marknaden när det gäller att bygga, och ni lät det fortsätta.

Anförande nr 48

E r i k S l o t t n e r (KD): Ordförande! Det är häpnadsväckande att det här kommer från Miljöpartiet. Ni har ju röstat emot så många tusentals lägenheter i denna kommun. Det är häpnadsväckande att ni här i fullmäktige beskyller Alliansen för att ha ett för lågt byggande. Ni har ju röstat emot byggande i Stockholm. Ni borde stå i skamvrån och inte vi i majoriteten.

Sedan säger Åke Askensten att de allmännyttiga bolagen är halvslumrande. Har den enorma upprustning av allmännyttan som just nu pågår gått Askensten helt förbi? Detta gör vi tillsammans med privata hyresvärdar. Det har vi kunnat göra bland annat på grund av allmännyttans starka ekonomiska ställning. Det hade inte varit möjligt annars. Er politik har riskerat att dränera både kommunens och de allmännyttiga bolagens ekonomi. Då hade vi inte kunnat se den upprustning av allmännyttan som just nu pågår.

Anförande nr 49

Åke Askensten (MP): Jag sitter i exploateringsnämnden, så jag har en annan insyn i saker och ting än vad du har. Ibland har vi sagt nej till vissa bostäder, men vi har sagt ja till flera tusen lägenheter som ni inte vill bygga eftersom ni vill bygga kontor där. Ni är ett kontoriseringsblock. Det är problemet. Ni borde börja prioritera stockholmarnas behov av bostäder.

Anförande nr 50

Maria Hannäs (V): Fru ordförande! Det är intressant att Alliansen verkar lite splittrad här. Björn Ljung tyckte att det vore bra att fixa de här kombolägenheterna, medan en företrädare för Moderaterna sade precis tvärtom. Det blir kanske en lösning på detta, annars får vi försöka ordna det efter valet.

Det förslag om kombolägenheter som motionen tar upp är bra. Det innebär att man skulle kunna dela på kontraktet och på hyran, och sedan ha kök, badrum och hall gemensamt. Om vi kunde få igenom detta skulle bostadsförmedlingen kunna vara drivande och ha en aktiv och ledande roll i det.

Vi har tidigare pratat om detta att man ska ha tre gånger hyran i inkomst. Jag har själv en dotter som drabbades av det. Hennes sambo och blivande man fick inte stå för hyran, och det var svårt för dem. De var tvungna att ha en borgenär, det vill säga hennes far. Det ledde till att det blev ett himla mackelemang. Hon hade levt på sin inkomst. Hon gick inte ut och roade sig och köpte billig mat. Hon hade alltid massor av pengar att spara trots att hon hade det så. Folk har ju olika möjligheter. Jag tror inte att man ska tänka att folk inte kommer att ha råd, för folk har olika möjligheter att styra själva hur de klarar av att betala sin hyra.

Jag tycker också att detta är ett utmärkt förslag eftersom man också kan prova att bo med någon annan. Alla vill inte bo ensamma. Ann-Margarethe Livh tog förut upp hyror på 22 000 kronor, vilket det till exempel kommer att kosta på Södermalm ganska snart. Då är det viktigt att man kan dela på lägenheter och får möjligheter till det på olika sätt. Jag tror att man skulle kunna ha kombolägenheter och även pröva många andra förslag eftersom vi har en sådan bostadsbrist som vi har. Vi vill ju alla att man ska bygga mycket.

Med detta yrkar jag bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 51

Borgarrådet Larsson (M): Fru ordförande! Låt mig göra ett förtydligande, Maria. Vi hävdar att man redan i dag har den här flexibiliteten. Stockholmshem har nästan identiskt det som motionären efterfrågar. Vi säger att det är viktigt att man utökar flexibiliteten när man ser nya lösningar. Människor har olika önskemål och

behov och bor på olika sätt. Det är viktigt att man tar med det i våra kommunala bolag, liksom det är möjligt i dag enligt hyreslagen att hitta olika lösningar när det gäller kontrakten hos privata värdar. Vi hävdar att det här är en möjligt redan i dag, men vi måste kunna bli ännu mer flexibla. Det är det som gör att Stockholms bolag är så populära bland hyresgästerna i dag. Nöjdkundindex hos våra kommunala bolag ökar just för att flexibiliteten ökar. I dag lyckas man vara mer flexibel i kommunikation med hyresgästerna än tidigare.

Anförande nr 52

M a r i a H a n n ä s (V): Även om det finns en viss flexibilitet i Stockholmshem fungerar det här inte i praktiken. Det är meningen att man ska kunna inrätta sådana här lägenheter. Det intressant att du svarar som du gör, men din företrädare från Moderaterna svarade annorlunda. Jag tycker att det är lite symtomatiskt.

Anförande nr 53

A n n M a r i E n g e l (V): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker inte att jag har fått något svar på de frågor som jag ställde. Jag skulle vilja veta vad de olika partierna i Alliansen säger till de människor som jag använde som exempel när det gäller godkännandekravet. Vad säger ni till den som är timanställd och har god inkomst men ändå inte har fått en lägenhet i allmännyttan? Vad säger ni till den barnfamilj som inte lyckades byta sin etta till en större därför att de inte hade bott ihop i tre år? Vad säger ni till de äldre släktingarna som inte fick den lägenhet som de ville flytta ihop i eftersom de inte levde under äktenskapsliknande förhållanden? Jag tror inte att allmännyttan är så populär hos just dem. Joakim sade ju att allmännyttan är så populär hos stockholmare.

Om ni tycker att det ska finnas en valfrihet, om ni öppnar för att man ska kunna titta på detta, varför kan ni då inte tillstyrka vår motion som handlar om att man skyndsamt ska göra en utredning om man kan se över de här kraven. Vi tror inte att man kan lämna tillämpningen till tjänstemän. Björn sade helt riktigt att det är ganska mossiga regler och att det finns en ganska fyrkantig tillämpning. Då borde väl ni som ansvariga politiker ta tag i den här frågan och tillsätta en utredning för att se om vi kan förbättra detta.

Det gäller också dem som har försökslägenheter, som vi nämner i motionen, och som inte får behålla dem eftersom de inte kan få ett riktigt kontrakt på grund av att de inte har tillräckligt höga inkomster. Jag tror att vi måste titta på detta med tre gånger årshyran. Om man har en nybyggd trea på Södermalm som kostar 22 000 ska man alltså tjäna 66 000 för att kunna få den. Att man inte får dela den med någon annan är faktiskt helt orimligt och helt otidsenligt.

Erik Slottnér pratar så gott om bostadspolitik. Er partiledare vill göra Stockholm till försöksregion för marknadshyror, och det ska gälla alla nya hyresgäster. De som bor där nu får bo som de gör, men alla nya hyresgäster ska ha marknadshyror som ska förhandlas direkt med värderna. Jag måste fråga dig: Står du bakom det här kravet? Hur tror du att det ska förbättra hyresmarknaden för någon i Stockholm om man inför marknadshyror? Jag förstår att det är ett vallöfte från er sida. Jag tror inte att det är så väldigt populärt. Jag skulle gärna vilja be dig förklara vad som ligger bakom detta.

Och sedan vill jag ha svar från er i Alliansen på hur ser på de här godkännandekraven. Tycker ni att de är bra som de är? Eller är ni beredda att utreda och förändra dem?

Anförande nr 54

Erik Slottnér (KD): Det är bra att vi har Vänsterpartiet i salen som kan berätta för mig vad min partiledare säger. Jag känner faktiskt inte igen att Göran Hägglund skulle ha sagt att Stockholm skulle bli en försökskommun för att införa marknadshyror i nybeståndet. Jag tror ärligt talat inte att han har sagt det. Jag tror att jag skulle ha sett det i så fall. Vi har ju mer eller mindre marknadshyror i nyproduktionen. Jag tror inte att det är där som det stora problemet ligger. I befintligt bestånd kan problemet ibland vara att vi fortfarande inte, åtminstone inte i den här regionen, riktigt låter läget få avgöra så mycket som vi kanske borde göra.

I andra delar av Sverige har bostadsbolagen och Hyresgästföreningen tillsammans lyckats komma överens om hyror där lägesfaktorn spelar en större roll. Det är möjligen det vi skulle behöva göra det, och det skulle nog hjälpa en hel del, men jag tror att de hyror som tas ut i nyproduktionen i dag ligger mycket nära marknadshyror. Jag tror inte att det skulle spela så stor roll för prisutfallet i slutändan.

Anförande nr 55

Ann Mari Engel (V): Jag föreslår att du googlar lite grann, för det var i en helsidesartikel i en av våra stora dagstidningar som han sade detta. Jag måste korrigera dig. Det gällde inte alls bara nyproduktion. Det gällde alla nya hyresgäster som flyttar in, alltså även i en gammal lägenhet. Jag håller med dig om att man redan i dag håller marknadshyror i nyproduktionen, och det tycker vi inte är så bra. Men det här gällde alla hyresgäster som ska flytta in i en lägenhet. Den kan vara gammal eller ny, och det innebär såvitt vi kan se en oerhörd stagnation på bostadsmarknad. Läs gärna artikeln. Jag är glad om det inte är er politik här i Stockholm, men ni kanske ska ta ett lite samspråk om den saken.

Sedan konstaterar jag att jag fortfarande inte har fått några svar på mina frågor om godkännandekraven.

Anförande nr 56

Borgarrådet Larsson (M): Fru ordförande! Jag tänker ägna den här tiden till att svara på det som Ann Mari Engel frågar. Vi anser att motionen är besvarad av ett enkelt skäl, nämligen att delar av det som motionen är ute efter redan är i gång i dag genom det tillämpningsråd som finns och som bolagen använder sig av sedan ett antal år tillbaka. Där ska man se över de gemensamma krav som finns inom bolagen. Det byggdes upp genom att man såg ett antal problem med enskilda bedömningar. I lagstiftning och genom hyreslag och annat skulle man försöka se över tillämpningsreglerna, och i dag har vi tillämpningsrådet. Det är mycket möjligt att det finns mer att göra, men vi menar att detta är sådant som tillämpningsrådet ägnar sig åt i dag.

Sedan kan man konstatera att det är allt färre som lever på försörjningsstöd i Stockholm. Det går bättre för staden. Det är färre arbetslösa i Sverige. Det är en tillväxtregion. Det är klart att det också påverkar. De regelverk som vi har för att hjälpa människor som har olika sociala behov, förtursregler och annat, måste ständigt ses över, och det sker också. Det låter ofta på Vänsterpartiet som om den har staden

har glömt alla som inte ryms i de ekonomiska systemen, och så är det inte. Vi har system för att lyfta människor som har hamnat utanför och se till att samhället tar ansvar för människor som inte klarar sig helt själva. Det är själva grundbulten som man måste prioritera.

De här systemen i bostadsbolagen må fortfarande vara lite mossiga i vissa delar. När min kollega Björn Ljung sade att de var lite mossiga är jag helt säker på att han menar att lite av regelverket finns kvar från den tid då ni styrde. Jag tror att det var det han menade om jag ska vara helt ärlig. Det behöver ses över. Det är lite elakt, men det finns 70 000 hyresgäster i de här bolagen. Det är Sveriges största bostadsbolag, och regelverken har självfallet behövt ses över, och allt är inte ännu gjort. Det kommer också alltid att dyka upp enskilda fall som inte riktigt stämmer överens med de tillämpningar som man har tänkt sig.

Jag känner mig trygg med att bolagen arbetar med detta. När man riskerar en vräkning av till exempel någon som har hemmaboende barn är det ytterst viktigt att man fortsätter att arbeta med stadens andra organ. I dag har vi ett samarbete mellan bolagen och de aktuella stadsdelarna som fungerar mycket bra. Där går man in och jobbar med den person eller den familj som är berörd. Det fungerar nästan alltid hyfsat bra.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 57

A n n M a r i E n g e l (V): Vad jag vet har ni inte gjort några förändringar i det här systemet under dessa åtta år, Joakim. Du säger att det finns några mossiga rester kvar. Det är uppenbarligen så att det här tillämpningsrådet, där det såvitt jag förstår sitter tjänstemän, inte fungerar tillräckligt bra eftersom det finns väldigt många sådana här fel. Jag ska citera en person, Greger Björkegren, som var ordförande för Hyresgästföreningen så sent som i maj. Han säger att han har pratat med de två största partierna i Stadshuset. Han säger: De håller med och tycker att de är förskräckligt. De står inte själva för systemet men gör ingenting för att förändra det. Det skulle vara så lätt att ändra kraven som ställs på den enskilda.

Han talar om att det har blivit väldigt mycket värre under de här åtta åren eftersom bristen också har ökat. Det är lätt att kraven ökar när bristen ökar. Jag tror att det finns väldigt mycket mer att göra, och jag beklagar att ni nöjer er med att det finns en tjänstemannagrupp när man skulle kunna göra väldigt mycket med ett politiskt beslut om att se över de här reglerna. Jag tror att det är dags att ändra på dem oavsett hur länge de har gällt. Jag förstår inte riktigt vad du menar när du säger att det är så liten arbetslöshet och ett så litet problem. Så är det inte. Så ser inte stockholmarna det.

Anförande nr 58

Borgarrådet L a r s s o n (M): Vi hade en liknande diskussion för några år sedan med Greger Björkegrens företrädare som inte såg det lika dystert som Greger möjligen beskrev det i den där artikeln. Jag tror att han hade varit ordförande i tre veckor när det där uttalandet gjordes. Jag kan konstatera att våra bolag tar ett mycket stort ansvar. Privata bolag tar också ett stort ansvar när det gäller hur man hanterar uppkomna situationer för enskilda hyresgäster.

Det är sällan det nämns från de här talarstolarna, men faktum är att samhället tar ett väldigt stort ansvar i dag tillsammans med olika aktörer. Stadsdelarna, socialtjänsten och andra jobbar med enskilda hyresvärdar för att undvika vräkningar. Jag tror att vi kan bli mycket bättre på det. Det blir aldrig bra när någon människa hamnar på gatan, men ibland finns det enskilda situationer som kanske inte alltid kommer upp i en sådan här debatt och som vi säkerligen behöver diskutera vidare.

Anförande nr 59

E r i k S l o t t n e r (KD): Ordförande! Efter mitt senaste replikskifte vill jag tydligt deklarerat, i den mån det finns ledamöter som twittrar och eventuella journalister här, att Kristdemokraterna inte vill införa marknadshyror i Stockholm eller i Sverige. Det finns inga sådana förslag. Den hyressättningsmodell som vi har i dag infördes av en kristdemokratisk finansmarknadsminister, Mats Odell, och vi tycker att vi ska bygga vidare på den modellen och inte införa marknadshyror.

Anförande nr 60

A n n M a r i E n g e l (V): Jag tackar för det beskedet. Du kanske ska ta ett litet snack med din partiledare.

Anförande nr 61

E r i k S l o t t n e r (KD): Ordförande! Det gör jag hemskt gärna, men jag tror att det kan vara så att Vänsterpartiet sprider lite illavarslande information här i staden just nu. Jag ska kolla upp detta.

§ 10 Motion om föreningars växande behov av samlingslokaler och kommunens möjlighet att låna ut tomställda lokaler (utl. 2013:92)

Motion om anslag av resurser så att Allhuset kan fortsätta sin verksamhet i Hässelby Gård (utl. 2013:115)

Anförande nr 62

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Fru ordförande! I utlåtandet till den här motionen menar borgarrådet att stadens bolag arbetar aktivt med att upplåta tomma lokaler till olika ändamål. Jag skulle gärna vilja höra några exempel på hur det sker. När kulturnämnden fattade beslut om det nya stödsystemet, stöd till lokalförvaltande organisationer, var en av nyheterna i systemet just att nya aktörer skulle släppas in, men det har i stället visat sig att det har blivit färre aktörer som fått stöd för samlingslokaler. År 2012 var de 20, och nu är 19 lokaler som får stöd.

Stödet till våra samlingslokaler täcker i dag inte det behov av mötesplatser som finns i vår stad. Flera av lokalerna har också svårt att överleva när de får oförändrat eller sänkt stöd år efter år. Många står inför konkreta konkurshot. Vi är djupt bekymrade över den utvecklingen.

Samlingslokalerna i staden drabbas kontinuerligt av hyreshöjningar, och det offentliga stödet följer inte med. Det gäller särskilt våra egna bolag där vi har möjlighet att styra detta. De får i stället direktiv att bli alltmer affärsmässiga, och ytterligare hyreshöjningar aviseras utan att det offentliga stödet till samlingslokalerna följer efter.

Som vi ser det är ett av de stora problemen med de borgerliga partiernas politik att de inte tar ansvar för kommunens roll att ge kulturen och föreningslivet den infrastruktur som de behöver i form av lokaler, scener och ateljéer. Den moderatledda Alliansen har till exempel i ärendet om stödet till samlingslokaler visat att den hellre avvecklar stadens föreningsliv än satsar på det.

Om vårt förslag till budget i stället skulle ligga till grund för beslutet hade uppdraget i stället varit att undersöka möjligheten att ytterligare stärka upp möteslokalverksamheten och samverka med samhällsbyggande och folkrörelsedrivna aktörer som vill vara med och utveckla Stockholms kultur- och föreningsliv.

Vi tycker att principen ska vara att det i varje stadsdel ska finnas tillgång till bokningsbara lokaler som svarar mot det lokala föreningslivets behov. För att utöka det utbudet måste vi samverka med utbildningsförvaltningen, idrottsförvaltningen, de lokala stadsdelsnämnderna och stadens egna fastighets- och bostadsbolag. Det som i dag inte är någons ansvar måste i stället bli allas gemensamma ansvar. Vi ser exempel på hur privata fastighetsbolag tar en del av det här ansvaret och skapar möjligheter för föreningsliv och fritidsgårdar att verka. Staden borde också kunna ta en betydligt större del av det ansvaret. Vi vet att det finns skolor som står helt tomma runt om i staden, exempelvis i Husby, som staden inte upplåter till föreningsliv och lokal verksamhet.

Jag vill därför yrka bifall till vår reservation när det gäller utlåtande 2013:92.

Anförande nr 63

Å k e A s k e n s t e n (MP): Ordförande! Jag vill tala om ärende 21, utlåtande 92. Det handlar om tillgången på möteslokaler. Vi yrkar bifall till Miljöpartiets förslag i kommunstyrelsen, vilket är lika med bifall till motionen. Vi tycker att det är en bra motion. En grundläggande förutsättning för ett väl fungerande föreningsliv är att det finns lokaler tillgängliga. Man skulle nästan kunna säga att det var bättre förr. Trots att det finns gott om lokaler som skulle kunna användas är de inte tillgängliga. De upplåts inte. Förslagen i den här motionen om att man åtminstone ska inventera detta är ganska modesta, men inte ens det vill Alliansen gå med på. Det är lite förvånande. Detta är faktiskt en riktig demokratifråga. De etablerade politiska partierna klarar sig. Vi har ganska bra tillgång till gratis lokaler, men föreningslivet befinner sig ofta inte alls i den situationen. Det har ständiga problem, både ekonomiska och rent praktiska, att få tillgång till lokaler.

Det är ganska måttliga önskemål som framförs av motionärerna. Det skulle vara intressant att höra vad Alliansen egentligen har emot detta. Ni kan ju inte säga nej till allting.

Anförande nr 64

A n n M a r i E n g e l (V): Ordförande, fullmäktige! Vi vill också bifalla den här motionen. Vi tycker att bristen på samlingslokaler för föreningslivet är ett jättestort demokratiproblem i Stockholm i dag. I vår budgetreservation vill vi ge ett uppdrag till fastighetsnämnden att utreda möjligheten att skapa möteslokaler i alla stadsdelar. Ända sedan 70-talet har antalet sjunkit drastiskt. År 1972 fanns det 78 samlingslokaler som hade kommunalt stöd. Sedan ändrade man stödet och tog bort nolltaxan. Då sjönk antalet lokaler, och nu är det 18 stycken i hela Stockholm. De får ett stöd från kulturnämnden. Det är inte tillräckligt, och det ställs också allt högre krav på egen finansiering. Det gör att de som är nolltaxerade, det vill säga barn, unga och funktionshindrade, får allt mindre tillgång till lokalerna eftersom man måste ta in intäkter.

Ett jätteproblem som många har konstaterat är de stigande hyresnivåerna även i stadens egna samlingslokaler. De lokaler som allmännyttan äger kommer, beroende på hur man tolkar den här affärsmässigheten, att stå inför mycket stora hyreshöjningar. Det har man konstaterat. Även kulturförvaltningen säger att det kommer att bli ett jätteproblem. Därför tror jag att man verkligen måste ta tag i den här frågan om man tycker att det är viktigt att det finns tillgång till lokaler för förenings- och kulturliv i alla delar av staden.

I många delar av staden har man avvecklat väldigt många kommunala mötesplatser. Det gäller i innerstaden – både Östermalm och Södermalm har jätteproblem – och naturligtvis även i ytterstaden. Vi anser att det är ett krav att det ska finnas en samlingslokal i alla delar av staden, och priset för att hyra den ska vara överkomligt. Det finns också ganska många lokaler som har tagits över av andra aktörer, och det har gjort att priserna är orimliga. En liten förening kan inte betala tusentals kronor för en kväll, vilket nu faktiskt är fallet. Det gäller till exempel Medborgarhuset som tidigare var tillgängligt för föreningar.

Vi tror att detta är ett mycket stort problem. Förslaget i motionen är bra. Det handlar om att inventera vilka tomma lokaler som föreningslivet kan använda på kort och

lång sikt. Jag tycker att det borde vara en gemensam angelägenhet för alla partier att se till att föreningslivet har någonstans att vara. Vi har ett mycket aktivt förenings- och kulturliv, och det är viktigt att de har möjlighet att hyra in sig för möten och aktiviteter i alla delar av staden.

Vi yrkar bifall till motionen.

Anförande nr 65

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (MP): Ordförande, fullmäktige! Jag kommer att ta upp ungefär samma saker som Ann Mari Engel och Åke Askensten lyfte upp. Det är väldigt många föreningar som har en stående punkt på dagordningen. Den handlar om var de ska samlas nästa gång de har sina medlemsmöten och var ska de ha sitt årsmöte. Det finns en kreativitet när det gäller att lösa detta på olika sätt, och jag tror att den är nu är slut i många föreningar. Det finns en del som försöker att få finansieringar från olika håll genom sina aktiviteter. Styrelsemöten och ledningsgruppsmöten kan man fixa på många olika sätt. En del använder kaféer och restauranger till det. Men när man ska samlas lite fler, när man har inbjudna gäster eller medlemsmöten, är det väldigt svårt att få tillgång till lokaler som inte är för dyra för många föreningar.

Jag tycker också att den här motionen är bra. Jag tycker att det är lite akut att vi inventerar vilka möjligheter vi har att hjälpa till kortsiktigt. Det är det den här motionen handlar om. Vi måste se vad vi kan göra för föreningarna nu och de närmaste åren. På längre sikt anser vi i Miljöpartiet att det är viktigt att försöka få med det här i de strategiska satsningarna. Vi är för att människor träffas. Vi är för att föreningslivet blomstrar. Vi vill se ett aktivt föreningsliv. Vi tycker att det är positivt att människor träffas inte bara på nätet utan också face to face. Det vill människor göra, och det är därför vi har väldigt många olika föreningar som försöker bedriva sina verksamheter på ett bra sätt.

Men det behövs också att vi som politiker hjälper till och oljar lite i maskineriet och skapar så bra förutsättningar som möjligt för människor att träffas runt om i staden. Det går att träffas utomhus i Stockholm och Sverige, men stora delar av året går det inte på grund av vårt kalla klimat. Vi har haft stora möteslokaler tidigare, men vi har egentligen väldigt få föreningshus runt om i Stockholm. I många andra stora städer finns det sådana satsningar. Man tar till vara gamla industrilokaler. Det har varit ganska lite sådant i Stockholm under de senaste åren. Det kan hända att vi borde titta på vad vi kan göra för att skapa fler föreningshus i Stockholm.

Detta måste finnas i alla stadsdelar. Det går inte an att många föreningar hänvisas till att det finns möjligheter på andra sidan staden. Man vill träffas relativt nära där människor bor, och många föreningar är lokala. Det finns all anledning att göra den inventering som motionen föreslår och försöka få med hur vi kan hjälpa till med föreningsarbetet i Stockholm på sikt.

Anförande nr 66

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande! Här har vi åter en motion som anses besvarad enligt kommunstyrelsens förslag till beslut, vilket jag yrkar bifall till. Det beror på att man lite grann slår in öppna dörrar med den här typen av motioner. Här handlar det om en särskild inventering av lokaler, men det görs, om inte varje vecka

så i alla fall varje månad, i våra bostadsbolag som har många fastigheter med olika typer av lokaler. Dessa försöker man få uthyrda, men de används också av nolltaxeföreningarna. Vi anser att den här inventeringen är gjord och att man kan utnyttja den kunskap som finns.

Däremot finns det sedan flera år tillbaka ett önskemål om att man ska använda fler av stadens fastigheter, skolor och annat till föreningar som har nolltaxa och även till andra föreningar. Det görs också. Skolor används i hög utsträckning i dag, och det skapar ofta fördelar inte bara för dem som kan utnyttja de här skollokalerna till föreningsmöten utan det skapar också mycket trygghet i områdena runt skolorna. Det rör sig människor där betydligt senare på dagen än vad som varit fallet tidigare när skolorna inte användes på det här sättet. Det är ofta positivt för hela området runt skolorna också.

Jag tycker att det vore lite orättvist om stadens bolag glömdes bort i debatten. De jobbar mycket hårt med det. De har dessutom upplåtit hyresgästernas lokaler, men dessa låses dess värre ibland av den lokala hyresgästföreningen. Det är lite synd. Jag tycker att de borde öppnas lite mer och att man borde låta alla hyresgäster använda dem till flera föreningar. Om inte annat kan det kanske komma ett förslag om detta från Alliansen framöver.

Jag tycker att vi har ganska gott om lokaler, och de är också inventerade. Därför anser jag att motionen är besvarad och yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 67

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (MP): Jag tycker att det borgarrådet säger är lite besynnerligt. I början säger du att detta redan görs, att man har gjort en inventering och att man har tagit fram de lokaler som finns. Det finns alltså inte fler lokaler nu. Men på slutet får vi höra att Alliansen kanske kan komma med något förslag framöver. Då finns det kanske något att göra kortsiktigt i alla fall. Det handlade inte om något långsiktigt utan det skulle finnas möjlighet att göra någonting nu. Jag vill fråga om vi kan göra någonting eller om vi inte kan göra någonting. Är det stopp eller finns det möjligheter att ta fram fler lokaler för föreningslivet i Stockholm?

Anförande nr 68

Borgarrådet L a r s s o n (M): Alliansen har alltid tagit ett mycket stort ansvar för det som kallas våra hemgårdar. Jag har hållit på med politik i den här staden sedan 1991, och jag vet hur ofta som man har diskuterat hemgårdarnas problem, olika bidragslösningar och annat. Alliansen har alltid tagit ansvar. Ni har också behövt ta ansvar för hemgårdarna och sett till att vi har ett aktivt föreningsliv för dem som bland annat använder de gårdarna.

Jag inte ser något behov av en ny inventering. Det görs kontinuerligt i bolagen. Däremot vet jag att det finns lokaler i de olika fastigheterna som i dag upplåts till hyresgästerna. Det är ofta Hyresgästföreningen som har ansvar för de här lokalerna. Där tror jag att man skulle göra en del och öppna de här lokalerna så att de kan användas till mer än bara möten med Hyresgästföreningen.

Anförande nr 69

A n n M a r i E n g e l (V): Ja, det blir lite patetiskt när du lägger ansvaret på Hyresgästföreningen, Joakim. Det är möjligt att det finns lokaler som de disponerar som andra kan få vara i, men det här handlar ju om kommunens ansvar. Det finns två delar i den här motionen. Den första handlar om att man ska göra en inventering, och då svarar ni att det vet man redan. Den andra delen handlar om att de lokaler som man har inventerat ska lånas ut, och det är det viktiga. Det är väl bra att man vet vilka lokaler man har, men det är inte så värst bra om man inte använder dem.

Vitsen med den här motionen är att man ska kunna använda de lokaler som står tomma i väntan på att användas på något annat sätt. Det gäller både allmännyttans och kommunens egna lokaler. Det sker inte alls i dag såvitt jag vet. Frågan om tidsbestämda kontrakt mot prestationen att öppen verksamhet ska skapas i lokalerna har ni inte svarat på, utan ni har bara sagt att det här vet redan fastighetskontoret.

Anförande nr 70

Borgarrådet L a r s s o n (M): Det vi hävdar med besvarandet är vi inte håller med om det som står i motionen om att en inventering är nödvändig eftersom vi tycker att det redan görs. Vi tycker också att bolagen svarar upp mot möjligheten för föreningar att använda de lokaler som finns hos våra bolag. Det är absolut inte något ansvar jag vill släppa på någon annan aktör. Men det finns redan i dag betydligt fler lokaler än vad Vänsterpartiet nu försöker låtsas om som i dag används till olika föreningsmöten med bolagens goda minne. Det finns också en annan sak som tas upp i förslaget från er, och det är att man skulle låta fastighetskontoret starta någon form av bokningsrörelse, och det ser vi inte heller något behov av.

Anförande nr 71

M a t s B e r g l u n d (MP): Fru ordförande! Lokaler är nyckeln till ett växande förenings- och kulturliv skriver Tomas Rudin, Gunnar Sandell och Emilia Bjuggren i motionen. Det är helt riktigt. Ett växande förenings- och kulturliv är också nyckeln till en levande demokrati. Det är därför den här motionen är så viktig.

Som vi vet växer Stockholm mycket snabbt. Sedan valet 2006, när vi fick ett politiskt maktskifte, har vi blivit en bra bit över 100 000 nya stockholmare, men vi har inte fått någon ny samlingslokal eller hemgård under den här tiden. Vi har tvärtom hört att antalet samlingslokaler har minskat. Det har gjort att det har blivit svårare för föreningslivet och framför allt dyrare för kulturlivet att få tillgång till lokaler. Kulturförvaltningen gjorde för något år sedan en utredning av lokalkostnaderna för kulturlivet. De tog fram den här figuren som ni säkert inte ser om ni inte sitter på första bänken. Jag ska förklara vad den här figuren visar. Det är alltså en kurva över lokalkostnader över tid från 2001 till 2010. Lokalkostnaderna för kulturlivet låg och pendlade på ungefär 10 procent fram till valet. Efter valet har den här kurvan bytt riktning och går spikrakt uppåt. Nu ligger de på över 50 procent, och den har kanske ökat ännu mer.

Det här är ett stort problem för kulturlivet och föreningslivet. Jag vill hävda att det också beror på den borgerliga politiken. Det handlar om att lokalerna har blivit dyrare på grund av utförsäljningen av allmännyttan. Privata aktörer går in och höjer hyrorna. Vi kan inte ha ändamålshyror på samma sätt som tidigare. Vi har ombildat hyresrätter till bostadsrätter, vilket har försvårat för flera kulturaktörer. Det som

innebar den stora förändringen i början var utförsäljningen av Centrumkompaniet till Boulton som har höjt hyrorna för flera kulturaktörer, till exempel Tensta konsthall.

När man slog ihop fastighetsroteln och kulturroteln hoppades man att det skulle bli en lösning på detta, men det har inte alls löst problemet. Det är ett misslyckande för den borgerliga sidan och kanske framför allt för Folkpartiet som ansvarar för den roteln.

Kulturförvaltningen ställer mycket hårda krav på samverkan vad gäller lokaler. Det anför också Joakim Larsson att man ska göra i det här ärendet. Det är kanske bra, men vad ska vi göra från politikens sida? Vi kan faktiskt hjälpa till. Vi bör ha ett infrastrukturellt stöd som hjälper kulturlivet att samverka om lokaler. Det skulle man till exempel kunna ha i stället för den här bonusen.

Lyssna på de positiva remissvar som framför allt kommer från stadsdelsnämnderna! Bifall till Miljöpartiets reservation!

Anförande nr 72

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande! Det här engagemanget är jättebra, men det är ännu bättre om man försöker se till verkligheten och hur man använder de lokaler som finns i dag. Det har alltid varit en ganska spännande diskussion om hur man till exempel ska kunna använda skolorna på kvällstid. Resultatet blir precis det jag sade, nämligen att det ofta blir mycket säkrare i området runt om när det är rörelse i skollokalerna på kvällarna. Man ser ofta fördelar med detta, vilket gör att skolor används i allt högre utsträckning på kvällarna. Det byggs också nya skolor som också kan användas framöver.

Det blir lite märkligt att diskutera att vi skulle bygga nya hemgårdar. Hemgårdarna är en ganska gammal företeelse. Det var 1890-talets advokater och präster som satte i gång med social verksamhet i hemgårdarna. De kom till Stockholm och Sverige med missionsverksamheten. Den historiken går inte återuppliva, men det är fantastiskt att använda de nya lokaler som dyker upp på annat sätt.

Anförande nr 73

M a t s B e r g l u n d (MP): Om vi bygger nya behöver vi kanske inte kalla dem för hemgårdar om det stör Joakim Larsson. Vi kan kalla dem för samlingslokaler, kulturhus, allhus eller vad vi vill, men det är ju lokaler som vi behöver. Jag tror att det är viktigt att bygga nya lokaler. När staden växer måste vi bygga nya lokaler för kulturen, föreningslivet och idrottslivet i de stadsdelar som tillkommer och där vi förtätar. Vi måste ha med kulturen och föreningslivet. Det är så vi bygger en hållbar stad. Det är bra att vi använder skolorna alltmer, men den här motionen handlar också om att hitta system för att göra det på ett mer effektivt sätt.

Anförande nr 74

Borgarrådet S j ö s t e d t (FP): Oavsett vem som bygger är det kulturlivet som måste betala hyrorna, för ni tänker väl inte låta allting vara hyresfritt. Jag kan konstatera att de siffror du tar upp visar en utveckling av kulturlivet som oftast inte hyr av staden över huvud taget. Det finns ett infrastrukturellt stöd i staden. Det är hela det kulturstödet vi har. Alla teatrarna i innerstaden har ett oerhört mycket högre stöd än alla andra kulturverksamheter. Det stöd på 1,2 eller 3 miljoner som de har har

de just för att de ska kunna ha en egen scen att vara på. Det blir väldigt dyrt eftersom många av dem hyr av bostadsrättsföreningar som höjer hyran.

Vi har sagt i kulturnämnden att vi ska premiera samverkan där man kan enas om en lokal. Det var ni emot. Ni röstade emot det. Ni vill inte att vi ska se till att de får jobba. Hur kan det vara en sund kulturpolitik att göda bostadsrättsföreningar och låta dem ha fri dragningsrätt på kulturförvaltningens pengar? Det förstår inte jag.

Anförande nr 75

M a t s B e r g l u n d (MP): Problemet är att det är er politik som gör att allt fler kulturlokaler hamnar hos bostadsrättsföreningar. Det gäller sådana som tidigare låg inom allmännyttan eller på annat sätt i hyreshus. Barnens underjordiska scen är ett bra exempel på det. De fick en bostadsrättsförening som hyresvärd och fick därmed en dubblad hyra. Det är ett exempel. Jag tog också upp exemplet Tensta konsthall. Det finns också bibliotek som har drabbats av ökade hyror på grund av Boultbodyförsäljningen.

Du pratar om samverkan. Ni försöker piska fram en samverkan. Vi menar att vi bör hjälpa till här och ha ett infrastrukturellt stöd som gynnar samverkan. Där skulle man kunna använda bonuspengarna. Det hade varit ett kreativt sätt att få kulturen att växa genom växtpengar i stället för de bonuspengar som inte får någon som helst positiv funktion för kulturlivet.

Anförande nr 76

J a c k i e N y l a n d e r (V): Joakim Larsson och Madeleine Sjöstedt! Joakim Larsson känner väl till Hartwickska huset. Stig Dingertz var en av papporna till det, och några av er här i lokalen vet nog vem Stig Dingertz var. Han grundade Hartwickska husets föreningsråd. Där är jag verksam sedan många år tillbaka. Det är Stadsholmen som äger det, och de höjer hyrorna hela tiden. Vi går på knäna. Går en toalett sönder får vi åka och köpa en begagnad toalett som jag eller någon annan skruvar dit. Vi tar inte ut några arvoden i den här föreningen för vi har inte råd med det. Vi har 60 anonyma grupper som går här och 300 000 besökare om året. Det finns totalt ungefär 450 anonyma grupper i hela Sverige, och vi har så många hos oss. Det är ett problem vi har.

Sedan har vi de andra föreningarna som kommer till den här verksamheten. Ni drog er inte för att sälja malmgården vid Hornstull. Den sålde ni ut. Jag är orolig för att ni så småningom kommer att sälja denna också. Jag vet att Joakim har varit där och tittat, och socialborgarrådet har varit där, men jag har inte sett Madeleine Sjöstedt där någon gång. Hon har kanske inte tid. Men i morgon har jag möte där. Du är välkommen då, Madeleine, så kan jag visa dig vilken verksamhet vi har.

Det här oroar mig väldigt mycket. Det skulle vara snyggt om ni verkligen stod upp för att de här verksamheterna ska få leva kvar i Stockholm, och speciellt i Stockholms innerstad nu när allting säljs ut och blir dyrt.

Anförande nr 77

Borgarrådet L a r s s o n (M): Det finns många oerhört spännande historier när det gäller hemgårdarna och Hartwickska huset, Jackie. Du nämnde själv Stig Dingertz som satt här i fullmäktige i många år för Moderaterna. Han har till och med fått ett

rum uppkallat efter sig för att han slogs för hemgårdarna. Det är en person som verkligen har engagerat sig.

Inledningsvis sade jag att Alliansen alltid har tagit stort ansvar för våra hemgårdar. Under alla de år som jag har varit politiskt aktiv har det emellanåt kommit upp diskussioner om hyror och hur föreningar ska kunna vara där. Man har hittat lösningar med anonyma grupper som hyr in sig på ett annat sätt. Man har olika system som gör att hemgårdarna hålls uppe. Jag lägger mig inte i huruvida ni får arvoden eller inte. Men genom åren har jag sett att vi alltid har tagit ansvar för detta, och när man får problem försöker man lösa i varje enskilt fall.

Anförande nr 78

J a c k i e N y l a n d e r (V): Du ska ha lite cred för det, Joakim, men däremot är det märkligt att vi har haft ett kulturborgarråd i jag vet inte hur många år som vi inte ens har sett ändan av där.

§ 11 Motion om en träningshall för bandy, konståkning och skridsko i Stockholm (utl. 2013:104)

Motion om upprättandet av en modern och mindre fotbollsanläggning på Bredängs bollplan (utl. 2013:112)

Motion om byggandet av ett fotbollstält över ersättningsplanen till Bellevues 7-mannaplan (utl. 2013:113)

Motion om konstgräs kring Järvafältet (utl. 2013:128)

Motion om byggandet av en konstgräsplan invid Norra Reals Gymnasieskola i Vasastan (utl. 2014:19)

Anförande nr 79

Borgarrådet K e v i u s (M): Stockholmare, åhörare, massmedier! Äntligen ska vi prata idrott. Det är fem olika motioner som vi nu ska behandla. Det är bra att ta ett helhetsgrepp. De här fem motionerna handlar om önskemål om diverse olika anläggningar, och det är viktigt med anläggningar. Alliansen har gjort väldigt mycket vad gäller att investera i anläggningar, och jag återkommer till det.

Men idrotten är mycket mer än bara anläggningar. Idrotten får oss att få nya vänner, idrotten får oss att ha förebilder, idrotten får oss att mötas mellan generationer när till exempel farmor hejar på barnbarnet. Idrotten får oss att leda varandra, och vi får mycket erfarenheter av idrotten.

Det finns en hel del utmaningar inom idrotten. Varför slutar 13-åringar att idrotta? Varför får alltför många ungdomar frågan: Ska du satsa? Annars ska du kanske tänka över om du ska fortsätta här. Varför finns det idrotter som har svårt att locka ledare? Hur får vi fler att börja idrotta som har slutat att idrotta? Hur får vi fler att börja idrotta som kanske aldrig har idrottat? Det gäller människor i alla åldrar. Det finns alltså en hel del att göra på idrottsområdet.

De här fem motionerna handlar som sagt om anläggningsfrågor och önskemål. Alltid när man träffar idrottsföreningar har de önskemål. Kan inte vi få det här och det där? Före nyåret i höstas tog vi fram i idrottsnämnden en stor kartläggning över anläggningar som långsiktigt visar var det behövs anläggningar, sett ur demografi, befolkningsstruktur och förändringar, det vill säga ett underlag för att inte bara bygga anläggningar där någon har skrikit eller tjatat utan där det faktiskt kommer att finnas många barn och unga framöver.

Sedan 2006 har Alliansen investerat i 48 konstgräsplaner, 9 idrottshallar, 4 ridhus, en stor skejtanläggning och 19 utomhusgym. Det har alltså gjorts väldigt mycket. Jag kommer att återkomma till de här motionerna. Men som sagt görs det mycket och kommer att göras ännu mer.

Jag kan för er som kanske inte har läst idrottsnämndens budget säga att vi bara i år investerar 427 miljoner kronor i idrottsanläggningar – 427 miljoner! Alla de som tror något annat har fel. Det är detta som gäller. Det investeras mycket, och det är viktigt att vi investerar på rätt plats och ser till att fler ska börja idrotta.

Med de orden yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag med anledning av alla dessa fem motioner.

Anförande nr 80

Stefan Nilsson (MP): Jag ska tala om Miljöpartiets motion om träningshall för bandy, konståkning och skridsko. Vi har länge drivit frågan om en bandyhall i Stockholm, och redan 2008 lade vi fram en motion som behandlades i fullmäktige våren 2010. Den avslogs av majoriteten, som inte tyckte att det var en prioriterad fråga.

För oss har det hela tiden varit uppenbart, sedan början av 2000-talet, att det behövs en sådan hall. Det är en förutsättning för framför allt bandys långsiktiga överlevnad som sport. Två år senare, 2012, lade vi en ny motion i frågan, som alltså är den som behandlas i dag. I den föreslår vi att det ska byggas en hall som också används för skridsko- och konståkning. Under remissrundan har det blivit klart att det kan vara svårt att få plats för konståkning i en sådan hall i Tallkrogen, eftersom ytan i Tallkrogen helt enkelt inte är tillräckligt stor. Men att bygga en sådan bandy- och skridskohall skulle ändå innebära att det friläggts tid för konståkning i de ishallar som finns i staden.

Idrottsborgarrådets svar innebär inte att det kommer att fattas ett definitivt beslut i frågan i dag, men det finns äntligen en majoritet i fullmäktige för att det ska byggas en bandy- och skridskohall. Det är naturligtvis glädjande.

En hall är alltså en nödvändighet för att det ska finnas träningsmöjligheter under hösten. Det finns inte möjligheter att åka skridsko eller spela bandy förrän i slutet av oktober och i början av november, och det är alldeles för sent. Det minskar de här sporternas dragningskraft hos ungdomar och långsiktigt de här idrotternas möjligheter att överleva. Den stora majoriteten av utövarna av bandy, skridsko och även konståkning är barn och unga. Det är en relativt liten andel som är seniorer.

Vi tycker att det är jätteviktigt att det tas ett inriktningsbeslut här i fullmäktige om en bandy- och skridskohall inom några månader. Bandy och skridsko har väntat länge nog, och jag är positiv till det beslut som vi kommer att fatta i dag, men vi är inte i mål än i frågan.

Anförande nr 81

Jan Valeskog (S): Ordförande, fullmäktige! Mina två motioner berör den stadsdel i Stockholms stad som har minst antal idrottsytor och minst antal konstgräsplan i hela Stockholm, nämligen Norrmalm. Det ena förslaget handlar konkret om att bygga ett fotbollstält över ersättningsplanen vid Bellevues 7-mannaplan som var tänkt att ligga vid Socialhögskolan. Nu har det sagts att i och med att det är en grundskola tycker majoriteten och borgarrådet att man inte kan bygga något tält där. Den motsättningen förstår jag inte, men borgarrådet kanske kan förklara och förtydliga det.

Den andra frågan gäller den 7-mannaplan som jag utgår från ska finnas kvar i så fall, om man nu inte vill bygga vid Socialhögskolan. Då finns det många stadsplanerare som av principiella skäl vill lägga ned den nuvarande planen och tycker att den ligger

i nationalstadsparken och är en olämplig placering. Jag undrar hur majoriteten ser på detta. Borde den 7-mannaplanen få vara kvar på sikt? Det är en konkret fråga.

Min andra motion handlar om att göra Norrmalms enda grusplan till konstgräsplan, den vid Norra Real. När jag läste svaret på motionen undrade jag först om svaret var på någon annan motion, för något var på min motion var det i alla fall inte. Ansvarigt borgarråd skriver i kommunstyrelsens namn att man allmänt ser över konstgräsplanen och så vidare, ungefär som borgarrådet sade i sitt anförande, men det var inget konkret svar.

När man börjar granska det lite närmare förstår man varför ni inte har svarat. Ni vill nämligen ta bort den här grusplanen helt och hållet. Ni har gett i uppdrag att utreda möjligheterna till en utbyggnad av Norra Reals Gymnasium för att få dit fler elever, till stor del från andra kommuner, 250 ungefär. Då måste man bygga på den grusplanen.

Det innebär att den enda grusplanen, som används mycket inte bara av eleverna i skolan utan också av fotbollsklubbar och idrottsklubbar, på Norrmalm kommer enligt förslaget att tas bort. Hur ser borgarrådet på detta? Är det inte bättre att se till att både eleverna på Norra Real får en bra yta att ha idrott i staden på och att även föreningarna och fotbollsklubbarna kan fortsätta att utnyttja en yta för idrott under en längre säsong, nämligen genom att, som jag har föreslagit, bygga en konstgräsplan på denna.

Vi vet att Stockholms län har sedan många år överkapacitet på gymnasieskolor, och bygger man ut kapaciteten på Norra Real innebär det ökad risk för att gymnasieskolor får läggas ned i Stockholms län, samtidigt som man omöjliggör för ungdomar på Norrmalm, som ju blir fler, att få yta att idrotta på. Det vore intressant att höra borgarrådets svar på detta.

Anförande nr 82

Borgarrådet K e v i u s (M): Visst sitter du, Jan, i utbildningsnämnden – bra. Jag ska svara på din första fråga angående Bellevue. Alla som har besökt den 7-mannaplanen vet att den är fantastiskt fin. Det har funnits diskussioner om att flytta den. Vi har diskuterat det i idrottsnämnden, men just nu finns inget aktuellt förslag om att flytta den. Den ligger bra som den ligger, tycker jag. Den är dessutom inte så gammal; den är välanvänd och populär.

Vad gäller tärtlösning är vi öppna för förslag. Dels har vi fixat ett tält på Hjorthagens IP tillsammans med en klubb, dels vet att det kommer en annan tärtlösning på Grimsta med en klubb där. Jag skulle helst vilja uppmuntra dem som använder Bellevue att snacka ihop sig med oss.

Vad gäller Norra Real ska jag bara säga att du sitter i utbildningsnämnden, Jan, och ni har en del utbyggnadsplaner där. Jag tycker, och jag vet att många i idrottsnämnden gör det, att vi ska ha konstgräs på nästan alla skolgårdar på sikt. I det här fallet måste vi snacka ihop oss med utbildningsnämnden om era planer vad gäller utbyggnad. Det är ett mer generellt svar.

Anförande nr 83

J a n V a l e s k o g (S): Jag yrkar bifall till mina motioner.

I så fall finns det verkligen anledning för majoriteten att prata sinsemellan. Det som händer med Norra Real är att man ska bygga ut skolan med 250 platser och att den yta som ska ianspråktagas är fotbollsplanen. Förutom att det innebär att man undergräver för skolor i andra delar av länet som i dag har stora svårigheter att överleva kommer man att omöjliggöra, som borgarrådet förstår, att ha en konstgräsplan och mer idrottsaktiviteter både för de elever som går på Norra Real och för föreningar som finns på Norrmalm.

Jag tycker verkligen att borgarrådet ska prata om detta internt, så kommer jag att återkomma med en fråga i fullmäktige kanske nästa gång, och hoppas att vi kan få ett svar.

Anförande nr 84

J o a r H o r n (M): Ordförande, fullmäktige! Fotbollen är utan konkurrens den mest populära idrotten i Stockholms stad, och det har återspeglats i idrottsnämndens investeringar de senaste åren. Jag kan även konstatera att det återspeglas i de motioner som vi har att behandla i dag, där fyra rör just upprustningar av olika fotbollsplaner. Jag ska därför tala lite kort om alla dessa motioner tillsammans.

Arbetet med att skapa fler konstgräsplaner i Stockholm är viktig del av satsningarna på breddidrott och spontanidrott. Sedan 2006 har idrottsnämnden anlagt 48 nya konstgräsplaner. Men behovet är fortfarande stort, och därför kommer fler konstgräsplaner att byggas de närmaste tre åren. Det är bland annat Gubbängsfältet, Kärrtorps IP, Aspuddens IP, Bromstens IP, Grimsta IP, Solberga BP och Bagarmossens BP där man kommer att bygga.

En av de här motionerna handlar om att utveckla Bredängs bollplan som ligger i Skärholmens stadsdelområde. Det är ett område som i dag har två konstgräsplaner och ytterligare tre planer planerade inom de kommande fem åren på Vårbergs bollplan och Sätra bollplan. Först är det Sätra bollplan som får en dan nu i år. Där är det väl förspänt.

Två motioner berör Norrmalm, som vi precis hörde, gällande en konstgräsplan och en tärtlösning. Jag kan säga att jag i sak är positiv till ett tält över fotbollsplaner vintertid. Det är ett bra sätt att öka kapaciteten och tillgång på idrottsytor. Vi har initierat ett samarbete mellan staden och Djurgårdens IF på Hjorthagen, och vi kommer att initiera sådant när det gäller Grimsta.

Som flera remissinstanser framhåller är Bellevue BP kanske inte det bästa stället för en tärtlösning. Det finns inte heller några solklara föreningar att samarbeta med. Den ligger lite avsidet, vilket lätt kan leda till att den utsätts för skadegörelse. Däremot tycker jag att det är viktigt att vi planerar in idrottsytor i nya exploateringsområden. På Norrmalm är det aktuellt med både en hall och en fotbollsplan i detaljplanen för Hagastaden, någonting som vi ska jobba med.

Sedan gäller det konstgräsplan på Järvafältet. Runt Järva är tillgången på konstgräsplaner relativt god jämfört med många andra delar av staden. Utbudet på konstgräs-

planer motsvarar i dag ca 130 procent av den kapacitet som föreningslivet lokalt enligt fördelningsprincipen har kommit överens om tillsammans med Stockholms stad.

Man ska inte bara stirra sig blind på anläggningar utan även se de andra satsningar som har gjorts och görs. Det handlar bland annat om flera års arbete med att stötta verksamheter för att fler barn och unga ska börja idrotta i form av idrottsbonus. Vi har även ökat föreningsstödet med 25 procent. Genom Järvalyftet kan vi erbjuda drive-in-fotboll varje helg.

Det här är alltså viktiga satsningar som vi måste ta med i det hela. Med de orden yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag med anledning av de fyra motionerna om konstgräsplaner.

Anförande nr 85

Borgarrådet Bjuggren (S): Jag har egentligen bara en fråga. I fallet Bredäng hänvisar du till att det finns tre nya planer i området planerade i den kommande femårsbudgeten. Men planerade investeringarna betyder inte så där jättemycket, eftersom de revideras ungefär en gång i halvåret. Ett exempel är att Aspudden, som Joar nämnde i sitt anförande, utlovades en så tidigt som 2006 men har år för år skjutits på framtiden. Vi hoppas att den kanske kommer till i år.

Vad är det som säger att planerna för de tre nya planerna i Bredäng, Skärholmen, kommer att bli av och inte skjuts på framtiden? Vilka garantier kan du ge för det?

Anförande nr 86

Joar Horn (M): Jag kan bara säga att när det gäller Sätra bollplan har vi inriktningsbeslutet när som helst. Där kan jag nog lova att vi gör spadtag i jorden i år. Det skulle vara väldigt anmärkningsvärt om inte det skulle ske, likaså i Aspudden. Sedan är det Vårberg som ligger i den mer långsiktiga planen. Det handlar om budgetutrymme för de kommande åren, men de finns med i vår planering. Det var en tanke att det ska bli två planer där.

Anförande nr 87

Mehdi Oguzsoy (V): Ordförande, fullmäktige! Joar nämnde ersättningsplanen vid Bellevueparken där Jan Valeskog föreslår i sin motion att man ska bygga ett tält över planen. Ni menar att om några föreningar är intresserade, liksom Djurgården och Grimsta, är de välkomna att bekosta det själva. Är det en nymodighet att de föreningar som är ekonomiskt starka ska fixa sina anläggningar? Men hur är det med de föreningar som har ungdomsverksamhet men som inte har råd, ekonomiska resurser, att fixa till de anläggningar som de i dag nyttjar? Är de Moderaternas nya linje, att föreningarna själva måste bekosta alltmer av nya anläggningar, upprustning och bygget av nya anläggningar? Är det en ny policy som ni har börjat införa?

Anförande nr 88

Joar Horn (M): Man kan säga som så att själva idén med att ha ett tält över är att kunna förlänga säsongen, att kunna ha fotbollsverksamhet när det inte är ordinarie säsong. Det är i första hand elitklubbar som har nytta av det som behöver träna och spela under den tiden. Då kan jag tycka att det är rimligt att vi lägger våra satsningar

så att de i första hand kommer bredden till del, och om elitklubbar, som i det här fallet Djurgården och Brommapojkarna, ändå känner ett behov av ett tält för att underlätta sin verksamhet tycker jag att det är en jättebra lösning att vi då tillsammans kan hitta en lösning där de skjuter till pengar för de extra kostnader som det skulle medföra.

Anförande nr 89

Billy Östh (M): Ordförande, fullmäktige! Jag ska prata lite om den motion som Joar inte pratade om, nämligen den om bandyhallen. Bandy är en folkkär sport och har många utövare; det vet vi allihop, även om den inte är den största tv-sporten och kommer väl aldrig att bli det heller. Det går inte se att den lilla bollen som far omkring.

Frågan om bandyhallar har diskuterats länge, och nu börjar vi komma till skott. År 2013 påbörjades en projektering av en skridsko- och bandyhall på Tallkrogens bollplan. S och MP anslöt sig till det beslut som majoriteten fattade. Den kommer att tillgodose breddidrottens behov, främst bandyn och skridskoåkningen. Det kommer även att finnas tider för andra idrottare; man kommer att frigöra andra ytor där. Det kommer alltså att bli ett tillskott för alla stockholmare när tiderna ökar för allmänheten.

Det här ger mer istid än vad alternativet Gubbängen skulle ge, mer isyta, och det är vi mycket glada för. Byggnationen förutsätter inte heller någon detaljplansändring, vilket man först trodde. Det kommer ett inriktningsbeslut i idrottsnämnden, och även i fastighetsnämnden såvitt jag förstår, redan nästa vecka. Det finns inte med på den föredragningslista som gick ut förra veckan, men det kommer som ett tillägg. Vi jobbar på snabbt i den här frågan.

Däremot kan en hall inte stå färdig förrän 2016, och vi har aldrig lovat den tidigare heller. Det tar sin tid med projektering, inriktningsbeslut, genomförandebeslut och allt annat.

Vi tror att det kommer att finnas goda förutsättningar att få en regional uppslutning, då många föreningar i länet kan tänkas hyra in sig i hallen när den står klar.

Därmed yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut med anledning av motionen.

Anförande nr 90

Salar Rashid (S): ordförande, ärade ledamöter! Jag vill börja med att yrka bifall till den socialdemokratiska reservationen med anledning av motion 2013:112 om upprättande av en mindre och modern fotbollsanläggning på Bredängs bollplan.

Jag tror att vi här i fullmäktigesalen åtminstone kan komma med överens om en del värderingar och värden kring idrottens och idrottsrörelsens viktiga betydelse för folkhälsa och demokratifostran och dess viktiga funktion för att möjliggöra för ungdomar i ytterstaden att bryta sitt utanförskap. Det är från denna utgångspunkt som jag kommer att diskutera motionen.

Det är skillnad på önskningar och behov men också skillnad när det sker ett medborgarinitiativ underifrån. Joar sade här alldeles nyss att det inte fanns några föreningar som skulle kunna ta på sig driften av den här anläggningen, men där har han faktiskt fel. Remiss gick också ut till Newroz FC, som är en av de föreningar som är villiga att vara med och driva Bredängs bollplan. Där sade man att man med lätthet kunde ta på sig ett sådant uppdrag. Det är en förening som redan nu spelar i division 3 och som har två barnkullar. För mig är det unika med den här motionen att den kommer underifrån. Det är en ung generation i Bredäng med aktiva föreningar som vill förverkliga sin dröm om att kunna bidra med bättre idrottsverksamhet i området.

Det är det som är så glädjande, och det är det vi borde eftersträva. När ungdomar i förorten alltmer tappar tilltron till demokratin och de demokratiska beslutsprocesserna ska vi inte komma från fullmäktigesalen och undanröja de möjligheter som finns och förstöra den glädje det innebär att få vara med och bestämma om idrottsverksamheten.

Föredragande borgarrådet Regina Kevius sade nyss att man satsar, och det gör man. Jag vill faktiskt säga att det är bra att ni gör det. Men på något sätt skulle jag vilja säga att det återigen är en viss skillnad på behov och önskningar. När det finns ett medborgarinitiativ, varför vill du, Regina, dra undan mattan för de här ungdomarna?

Anförande nr 91

Borgarrådet K e v i u s (M): Nej, nej, nej. Jag tror att du har missförstått eller är det retorik från din sida. Självklart vill vi lyssna. Självklart är det viktigt att ta hänsyn till vad det finns för anläggningar i närheten. I det här fallet finns i närheten till exempel Vårberg och Sätra. Vi måste undersöka: Var finns det fotbollsplaner i närheten? Hur ser åldersgrupperna ut? Hur många barn och unga finns det?

Självklart välkomnar vi alla initiativ, men tro mig: Runt om i hela Stockholm finns det barn och unga som vill ha en fotbollsplan. Vi har anlagt och investerat i 48 konstgräsplaner sedan 2006. Då är det väldigt många barn och unga som har velat ha det, så vi drar inte undan några mattor här. Snarare ser vi till att där det behövs prioriterar vi. På sikt kommer alla grusplaner förhoppningsvis att konverteras till konstgräsplaner.

Anförande nr 92

S a l a r R a s h i d (S): Jag vill gå tillbaka till min utgångspunkt i den sociala frågan och vikten av att stödja dessa ungdomar. När det gäller de idrottsanläggningar som du hänvisar till kan jag berätta för dig att det är redan fullbokade, Regina, och det är tufft. Det ska du veta, även om de två närliggande anläggningar som du hänvisar till möjligtvis skulle kunna möta ett visst behov och fylla en funktion. Men det är fortfarande inte tillräckligt. Det är det som är det sorgliga i frågan.

Men jag har full respekt för det borgarrådet säger och hoppas att vi tillsammans kan försöka få fler grusplaner att omvandlas till konstgräsplaner.

Anförande nr 93

Å k e A s k e n s t e n (MP): Jag tänkte tala om utlåtande 104, som handlar om bandyhall med mera. Jag yrkar bifall till Miljöpartiets förslag i kommunstyrelsen som innebär bifall till motionen.

Jag vill jämföra den stora staden Stockholm med landet i övrigt. Man kan säga att det finns ungefär ett dussin bandyhallar i landet. Till och med lilla Edsbyn, som har 4 000–5 000 invånare, har en inomhushall för bandy. Då kan man säga att Edsbyn inte är representativt. Ja, kanske inte, men ta då Vänersborg som också har en inomhushall. Staden har 20 000–25 000 invånare. Man skulle räkna om det till att gälla Stockholm, och då skulle vi ha flera hallar i varenda stadsdel, men vi har inte ens en träningshall. Det är mycket märkligt att detta har legat i träda, eller vad man nu ska kalla det.

Jag har sett foton på AIK och Djurgården som spelar på Stockholms stadion. Då tänker jag inte på ett fotbollslag, utan bandylag. Det fanns i alla fall is på den tiden då det inte var så mycket växthuseffekt som det är i dag. Jag tycker att det skulle vara väldigt spännande att ha AIK, Hammarby och Djurgården i högsta serien i bandy. Det vore väl någonting!

Regina Kevius undrar hur man ska få ungdomarna att bli intresserade av idrott. Ja, svaret är väl att man måste ge dem förutsättningar. Men vi gör inte det när det gäller hallarna. Vi har inte ens en träningshall. När det nu finns en majoritet för det har frågan hamnat i något slags hårklyveri eller i långbänk, och det är mycket tråkigt. Men vi får hoppas att det blir en uppräckning och att den nya träningshallen bara är början på någonting mycket mer spännande.

Anförande nr 94

M e h d i O g u z s o y (V): Ordförande, fullmäktige! Alla i den här församlingen är eniga om hur viktigt det är att barn och ungdomar får möjlighet att röra sig, idrotta och motionera. Det som jag kommer att prata om nu är den bandyhall som idrottsnämnden fattar ett inriktningsbeslut om att bygga på Tallkrogens BP. Vänsterpartiet förordade placeringen på Gubbängens idrottsplats, men vi kan tänka oss att man förlägger den på Tallkrogen. På så sätt blir det ytterligare istider för bandy och övriga issporter.

Så fort oppositionen kommer med förslag om att bygga anläggningar och fotbollsplaner samt andra idrottsanläggningar slår högeralliansen sig för bröstet – det har blivit ett mantra – och berättar hur många som har byggts. Därmed tycker de att våra förslag är onödiga därför att det finns tillräckligt många idrottsanläggningar och således inget behov, såsom vi påpekar från oppositionen. Sedan ger man icke-förpliktiga löften om framtida hallar.

Jag tror att bandys representanter i Stockholm är väldigt besvikna, framför allt Hammarby, som blev lovad en bandyhall av både finansborgarråd och ansvarigt idrottsborgarråd, som i samband med en match gav löfte om att man skulle bygga en bandyhall, men det finns inga pengar. Det är synd. Jag tycker att man ska täcka sina löften som man ger till stockholmarna i denna församling och i andra sammanhang.

Därmed yrkar jag bifall till Vänsterpartiets reservation angående bandyhallen. Jag yrkar även bifall till den gemensamma reservationen i kommunstyrelsen från S och V som gäller upprättande av en modern mindre fotbollsanläggning på Bredängs bollplan. Sedan yrkar jag bifall till den gemensamma reservationen i kommunstyrelsen om fotbollstält från Vänsterpartiet och Socialdemokraterna. Vi har inte någon reservation i kommunstyrelsen, men jag yrkar bifall till Socialdemokraternas reservation vad gäller byggandet av konstgräsplan invid Norra Reals Gymnasieskola i Vasastan.

Anförande nr 95

Billy Östh (M): Du är, Mehdi, alltid missnöjd med allting och säger att det inte görs någonting, att inte byggs någonting. Regina sade alldeles nyss att det har byggts 48 konstgräsplaner. Vi bygger en massa saker här och var, men du är alltid och konstant missnöjd med allting.

Här är det en konkret fråga om en bandyhall, och då förordar du en lösning som inte ger en kvadratmillimeter mer isyta. Det är du som i så fall bromsar idrotten och utvecklingen i staden.

Anförande nr 96

Mehdi Oguzsoy (V): Vi kommer med förslag och påpekar behov som finns runt om i staden av idrottsanläggningar, ja, men vi hittar inte på dem själva, utan vi blir uppvaknade precis som du av föreningar som är verksamma i kommunen. De påpekar att de inte får tider och att de inte kan ta emot barn och ungdomar som vill idrotta. Det är därför som vi tar sådana här initiativ.

Vänsterpartiet kan tänka sig att man anlägger bandyhallen på Tallkrogens IP, om det blir ytterligare tillskott av istider för övriga issporter, och det sade jag i mitt anförande.

Anförande nr 97

Borgarrådet Bjuggren (S): Med tanke på hur nöjd idrottsborgarrådet är med idrottsmöjligheterna i Stockholm kan man ställa sig den enkla frågan om hon har testat att idrotta i Stockholm. Idrottsföreningar som vi möter upplever hallbristen och bristen på idrottsytor som det främsta hindret för en fortsatt utveckling och det som blockerar möjligheterna för fler barn och unga i Stockholm att ha en aktiv fritid. Bristen slår mot alla grupper i staden, över hela staden och i alla socioekonomiska grupper.

Vi kan göra enkla jämförelser. Låt oss titta på våra fullstora idrottshallar. Vi kan jämföra exempelvis Stockholm och Borås. Borås har en tiondel av Stockholms befolkning men har 16 fullstora hallar, Stockholm har 18. För att jämföra med kanske mer jämförbara städer kan vi se att i Malmö går det drygt 16 000 personer per en fullstor hall, i Göteborg knappt 14 000 personer per fullstor hall. I Stockholm har vi 48 000 personer per fullstor hall.

Vad gäller konstgräs för fotbollsklubbarna i Stockholm har knattarna en timme i veckan i fördelad träningstid på en fjärdedels fotbollsplan, och 3 000 barn står i kö för gymnastiken.

Jag tycker att det är angeläget att diskutera anläggningar när det gäller idrotten i Stockholm.

Borgarrådet är å andra sidan väldigt nöjd med att det omvandlats sex grusplaner till konstgräsplan per år. När det gäller hallarna har det tillkommit totalt en ny fullstor hall eftersom hallar försvinner i ungefär samma takt som det byggs nya.

Allt detta samtidigt som vi vet att antalet barn och unga kommer att öka i Stockholm med 34 000 under de kommande tio åren. Investeringstakten i Stockholms idrottsanläggningar måste öka om alla barn och unga ska erbjudas en aktiv fritid och möjligheten att känna den glädjen, samhörigheten och utvecklingen, och inte minst den fysiska rörelsen, som stadens idrottsföreningar kan erbjuda.

Därför yrkar jag bifall till Socialdemokraternas reservationer i kommunstyrelsen i 2013:112, 2013:113 och 2014:19.

Anförande nr 98

Borgarrådet K e v i u s (M): Ojoj, jag blev lite chockad över dina påståenden, Emilia! Du vet mycket väl att gymnastiken kommer att få en egen hall. Den är efterlängtd, och jag är väldigt glad att vi har fattat det beslutet. De fick inte någon ny hall medan ni styrde.

Du talar om fullstora hallar. Jag håller med om att det finns en brist. Men jag vill också säga att det finns 31 nästan fullstora hallar, som aldrig räknas med. Det är ungefär 18x36 eller 18x38 meter. Det är ingen journalist som nämner dessa nästan fullstora hallar. Vi har alltså 18 fullstora och 31 nästan fullstora hallar. Det är viktigt för barn och unga, för de kan faktiskt träna och ha kul i nästan fullstora hallar också.

Vi ska bygga ut med fem enkla billiga hallar nu framöver. Ni byggde stora och dyra hallar. Jag vill säga att det inte försvinner några kommunala hallar.

Anförande nr 99

Borgarrådet B j u g g r e n (S): De nästan fullstora hallarna är en diskussion för sig. Det vore bra om våra skolor, när de bygger nya idrottshallar, kunde bygga fullstora idrottshallar i stället för nästan fullstora idrottshallar. Men då krävs det en kommunikation mellan skolborgarrådet och idrottsborgarrådet.

När det gäller de billiga hallarna har vi sett fram emot dem och var positiva till beslutet. Men nu ser vi i stället att en redan har försvunnit därför att bygglov inte godkänts. I budgetdebatten får vi höra att de 100 miljoner är avsatta för i år, men ingen hall kommer troligen att hinna byggas i år. Vad händer då med de 100 miljonerna till de fem enkla hallarna?

Det finns många frågetecken, och hittills har vi inte fått några tillfredsställande svar. Så jag vidhåller mina bifall till våra reservationer.

Anförande nr 100

D a n i e l e F a v a (FP): Ordförande, ledamöter! Det är många sporter som går mot slutspel under våren, och andra börjar sina säsonger. Jag gör min premiär i kväll. Jag har suttit i idrottsnämnden i snart åtta år som ersättare och är nu ledamot.

Det är viktigt att vi satsar på idrotten. Vi i Folkpartiet ställer oss alltid bakom satsningar som gör att fler stockholmare kan hålla på med idrott. Men det är viktigt för oss att det görs med jämställdhet som grund. Det är det vi har våra rötter i, de socialliberala värderingarna. Det är det som vi ser att vi gör under de här åren genom att vi satsar på Sätra, på Bromsten, på Aspudden och ligger bakom att det blir fler enklare hallar i Stockholm.

Det som är en utmaning för oss är att få fler ytor i stenstaden. Självklart tycker jag att det är bra att vi har uppdraget att få fram fler ytor för konstgräs på våra skolgårdar. Jag hoppas verkligen att Kungsholmens gymnasium får konstgräsplan framöver. Det tror jag är en oerhört viktig satsning på Kungsholmen, som är en av de stadsdelar där det finns för lite konstgräs.

Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens svar till motionerna.

Anförande nr 101

M e h d i O g u z s o y (V): Hej Daniele! Det här är första replikskifte mellan dig och mig. Vi sitter båda i idrottsnämnden. Jag kan inte låta bli att vara lite elak mot dig. Folkpartiet har varit drivande att bygga en arena i miljardklass för herrfotbollen. Damernas elitfotbollstjejer har tvingats att skotta snö från sina planer när det har varit snö, och de inte har kunnat få hjälp av idrottsförvaltningen och idrottsnämnden att skotta bort snön så att de kan träna.

Er retorik låter väldigt vacker. Men är man insatt i vad ni i praktiken gör man vi att det bara är tomma ord och vackra formuleringar. Det finns ingenting som talar för att ni har prioriterat jämställdhetsfrågorna i idrottsnämnden eller i fullmäktigesalen.

Anförande nr 102

D a n i e l e F a v a (FP): Den här stunden har jag sett fram emot ganska länge, att få prata med Mehdi om idrott och jämställdhet. Därför tycker jag att det är härligt att visa att Sätra bollplan är ett tydligt exempel på att vi prioriterar de här frågorna. Mehdi vet också att Folkpartiet är det parti som driver frågan om damfotbollen ganska hårt. Välkommen att debattera mer jämställdhet och idrott med mig! Jag tar gärna den fajten med dig.

Anförande nr 103

J a n V a l e s k o g (S): Du sade, Daniele, en mycket intressant sak här, nämligen att du tyckte att det var viktigt att försöka få bättre utbud i stenstaden. Samtidigt säger ni nej till att bygga konstgräsplan vid Norra Real, och dessutom vill din folkpartistiska gruppledare bygga bort grusplanen där och helt omöjliggöra konstgräsplan på den enda plats som finns kvar på Norrmalm. Delar du hennes uppfattning? Tycker du att det ska vara konstgräs kvar, eller vill du att fotbollsplanen ska tas bort? Vad tycker du?

Anförande nr 104

D a n i e l e F a v a (FP): Jag tycker att det är oerhört viktigt att ha alla de ytor som vi har i innerstaden för idrott. Vi ska ha bra skolverksamhet för idrott på de ytorna. Jag hoppas verkligen att vi kan få till stånd en konstgräsplan vid Kungsholmens gymnasium. Det skulle vara oerhört glädjande.

Anförande nr 105

S t e f a n N i l s s o n (MP): Två stycken yrkanden har jag som jag tidigare glömde jag göra. Det ena gäller konstgräs kring Järvafältet. Jag yrkar bifall till Miljöpartiets förslag. Detsamma gäller byggande av konstgräsplan vid Norra Real där jag yrkar bifall till Miljöpartiets förslag.

Anförande nr 106

M e h d i O g u z s o y (V): Ordförande, kommunfullmäktige, åhörare! Det var bra att Daniele tog upp Sättra bollplan, att ni ska bygga för att stärka flickfotbollen i Sättra. Faktum är att vi uppvaktades av dels tjejfotbollsföreningen, dels en enig nämnd i Skärholmens stadsdelsnämnd för ett par år sedan där jag yrkade att man skulle starta ombygget av grusplan till konstgräsplan. Men jag fick kalla handen av majoriteten i idrottsnämnden, dess värre.

Om man skrapar på ytan lite ser man att er fasad krackelerar. Du nämnde slutspel för många sporter, Daniele, nu under våren. Jag hoppas att er tid vid makten också är slutspelad så att idrottsrörelsen får en annan idrottspolitik som den är förtjänt av.

Anförande nr 107

D a n i e l e F a v a (FP): Det här blir bara bättre och bättre. Det jag skulle vilja säga är att jag verkligen hoppas att vi under den närmaste tiden kan komma överens om att satsa på damfotbollen i Stockholm. Jag hoppas verkligen att vi kan se till att anläggningarna vid Stadion och Kanalplan blir de två anläggningar där damfotbollen kan utvecklas. Det behövs. Vi behöver fler ytor för damfotbollen.

Det är också viktigt för jämställdheten att vi fortsätter utveckla möjligheter för våra fem kommunala ridhus. Det är oerhört viktigt för Stockholm och för den jämställda idrottspolitiken.

Anförande nr 108

M e h d i O g u z s o y (V): Det räcker inte med att bara hoppas och tro, utan ni måste komma med konkreta förslag där det råder brist. Det är en enorm skillnad i dag på tjejidrott och pojkidrott, en enorm skillnad.

Ni har varit drivande i att bygga Tele 2 Arena i nästan tremiljardsklass, medan damfotbollsspelarna tvingas skotta bort snön från konstgräsplan själva. Jag hoppas att ni ser de enorma skillnader som finns.

Det räcker inte med att hoppas att allt ska lösa sig av sig självt, utan det måste komma konkreta förslag från er.

Anförande nr 109

Borgarrådet M o g e r t (S): Herr ordförande! Jag får börja med att be om ursäkt, för jag tänker vara lite ”off topic” några sekunder. Men det var de som började.

Jag studsar lite när man säger ”hoppas”. Efter åtta år står Folkpartiet här och ”hoppas” att man ska kunna göra någonting för damfotbollen i Stockholm. Jag tycker att det är uppseendeväckande.

Ni säger att ni driver debatten om damfotbollen i Stockholm. Ursäkta, men ert uppdrag är att styra den här staden. Det är det många av oss som trodde att ni hade

sysslat med i åtta år. Ni styr en stad där Moderaterna har idrottsborgarrådet. Ni styr en stad där svaret, som jag ser i medierna, på spelplats för damfotbollen är: Vi har inte prioriterat det i budget. Det är er budget.

Anförande nr 110

D a n i e l e F a v a (FP): Vi folkpartister ger oss aldrig. Vi vill mer. Jag hoppas verkligen – för att använda ”hoppas” igen – att vi ska få Kanalplan till damfotbollsanläggning. Och jag hoppas att vi ska fortsätta att driva en politik för att våra ridhus ska kunna utvecklas i staden.

Anförande nr 111

Borgarrådet M o g e r t (S): Jag har faktiskt en gång i denna sal citerat George Bush, men det tänker jag inte göra nu. Jag vill i stället citera Hillary Clinton: ”Hope is not a strategy.”

Min strategi är att vi ska byta till ett styre som inte hoppas att saker ska hända utan ser till att de händer.

Anförande nr 112

C h r i s t e r M e l l s t r a n d (C): Hej! Jag vill påminna oppositionen och Alliansen om några saker.

Damidrotten handlar inte bara om planer. Vad jag vet fungerar AIK:s engagemang på Kristinebergs IP alldeles utmärkt. Skillnaden mellan dam- och herrfotboll ser ut ungefär så här.

När ungdomar som är upp till tolv tretton år tränar är det ingen större skillnad mellan ett dam- och ett herrfotbollslag. Skillnaden kommer mycket senare, och det handlar om pengar utifrån. Det handlar inte om pengar från kommunen. Det handlar inte om tillgång till planer. En herrfotbollsspelare i allsvenskan tjänar ungefär tio gånger mer än vad en damfotbollsspelare i allsvenskan tjänar. Det är där den stora skillnaden ligger. Den ligger inte i tillgång på planer, utan den ligger i helt andra mekanismer, som vi i denna sal inte råder över. Det handlar om helt andra frågor. Jag vill bara påminna om det.

Gör inte detta till en fråga om tillgång på planer för damer, för det handlar inte bara om det. Det handlar om många saker som inte hör hemma i denna sal.

Anförande nr 113

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Det är ju bra att någon från majoriteten förtydligar att de inte vill ta ansvar för jämställdheten på detta område. Men i detta fall handlar det inte om att vi diskuterar lönerna till fotbollsspelarna, även om man såklart kan ha åsikter om det också. Det här handlar just om det kommunala stödet. Vi har till exempel precis sett att det för stadens del går att få fram 47 miljoner kronor till en herrarena. Det vi diskuterar, som inte borde stå i motsättning till det, är att rusta upp Kanalplan och Stadion för damerna. Men då går det inte att hitta samma pengar i den kommunala budgeten.

Detta handlar absolut om majoritetens syn på jämställdhet, vad man ska prioritera och vad man ska satsa på. Om man kan hitta 47 miljoner till herrarna borde det vara

rimligt att kunna hitta de pengar som behövs för att rusta upp även arenorna för damerna.

Anförande nr 114

Christer Mellstrand (C): Jag kanske har missförstått någonting här. Men vad jag har förstått går det lika bra för en damidrottsklubb som för en herridrottsklubb att boka en plan.

Anförande nr 115

Mehdi Oğuzsoy (V): Du slår in öppna dörrar, Christer, när du säger att det är enorma ekonomiska skillnader mellan damfotboll och herrfotboll. Men det är inte det som frågan handlar om, utan den handlar snarare om att staden mig veterligen inte fått Hammarby att delfinansiera den nya arena som de huserar på, inte heller Djurgården, som delar den arenan. Staden investerar nästan 3 miljarder kronor i denna anläggning men har inte råd att se till att det finns en sjyst, uppvärmd och snöröjd konstgräsplan där elitdamfotbollen kan bedriva sin verksamhet. Det är det som är det sorgliga med er politik.

Anförande nr 116

Christer Mellstrand (C): Jag tycker att du ska prata med Hammarby Fotboll i stället och fråga hur de prioriterar sina resurser internt. De har möjlighet att boka Tele2 Arena för damfotbollen också. Det går alldeles utmärkt. De kan låta damfotbollen spela förmatcher till herrfotbollen om de har problem med publik. Det finns en massa saker de kan göra som klubbar. Det ligger väldigt mycket på klubbarnas ansvar att ta till vara de möjligheter som finns kring damfotbollen. Jag tycker att det är en prioriteringsfråga väldigt mycket ute hos klubbarna.

Jag råkar själv sitta i styrelsen för en av de större fotbollsklubbarna i detta land, så jag känner till en del av dessa frågor och vet hur de fungerar.

Anförande nr 117

Åsa Lindhagen (MP): Hej Christer! Det här handlar ju om en elitidrottsarena för damer inte minst, och det handlar om att damer ska kunna spela i allsvenskan precis som herrar kan göra och att vi måste satsa på damfotbollen på samma sätt som vi satsar på herrfotbollen. Det handlar inte bara om tillgång till planer, men det handlar om att vi måste ge samma ekonomiska förutsättningar för damfotbollen. Där kan vi i kommunen gå in. Vi kan ge dem en elitidrottsarena så att de får de möjligheterna.

Men vi behöver också se till att föregå med gott exempel när det gäller de ekonomiska resurserna från näringslivet. Vi har från Miljöpartiet sagt att vi skulle vilja se en sponsringspolicy där staden som ett föredöme går in och säger: Vi ska sponsra jämställt – sponsringsmedlen ska gå 50–50 mellan tjejer och killar. Det är ett sätt att skicka en signal: Så här kan vi göra – vi kan sponsra jämställt. Det ser väldigt olika ut nu inom idrott för damer och herrar.

Då skulle jag vilja fråga er i Alliansen: Är ni beredda att ställa er bakom en sponsringspolicy för stadens bolag där vi sponsrar jämställt mellan damer och herrar?

Anförande nr 118

C h r i s t e r M e l l s t r a n d (C): Den frågan kan jag inte svara på här och nu. Det skulle vara intressant att återkomma till den.

Däremot, om jag går tillbaka till det här: Det finns arenor. Vi har Tele2 Arena och många andra fina fotbollsanläggningar. Det är mycket möjligt att Hammarbys och Djurgårdens damfotbollsklubbar också kan spela där. Det finns inget hinder. Jag tycker inte att det finns någon motsättning egentligen.

Anförande nr 119

M e h d i O g u z s o y (V): Ordförande, fullmäktige! När man hör debatten och talare från högeralliansen blir man väldigt förvirrad. Å ena sidan är det en folkpartistisk politiker som pratar om vikten av – eller hoppas i alla fall – att vi har en jämställd idrott i Stockholm. Å andra sidan är det en centerpartist som hävdar att ekonomiska förutsättningar gör att damfotbollsklubbar på elitnivå själva måste röja snön från konstgräsplaner på grund av ekonomiska brister.

Jag undrar: Hur ska ni ha det? Styr ni den här staden tillsammans, eller kör var och en sitt eget race när det nalkas val i Stockholm, val på riksplanet och EU-parlamentsval? Vad är det som gäller?

Jag skulle gärna vilja ha ett klargörande från Folkpartiet: Tycker ni att Centerpartiets linje är korrekt, att man får bekosta sin verksamhet själv helt enkelt, att det får förekomma skillnader i investeringar och att man kan satsa 3 miljarder kronor på en anläggning som är avsedd för herrfotboll medan damfotbollen inte får ett öre för att få konstgräsplaner snöröjda? Vad är det som gäller? De som lyssnar på den här debatten blir inte riktigt kloka på det. De tror att Folkpartiet är i opposition och att Centerpartiet bestämmer, som det ser ut i dag, hur det ska vara mellan herridrott och damidrott.

Anförande nr 120

Borgarrådet K e v i u s (M): Då kan jag svara dig att Socialdemokraterna, Vänstern och Miljöpartiet inte alltid är överens.

Vi har några principer. En princip är att det ska vara bra förutsättningar för damfotbollen. Därför kommer Stadion att vara godkänd för allsvenskt spel under nästa år. Det har inte framkommit i denna diskussion. Vi fixar alltså tak och sittplatser för 800, som är Fotbollförbundets krav. Sedan kan vi diskutera Fotbollförbundets olika krav.

Det är också väldigt viktigt att de olika klubbarna sinsemellan fördelar tider jämställt mellan tjejer och killar. Vi vill att fler tjejer ska ha damer att se upp till.

Anförande nr 121

M e h d i O g u z s o y (V): Fast i praktiken har det inte fungerat så. Det är ju bra att du säger att förutsättningarna ska vara lika. Men det är, som sagt, en gigantisk skillnad i resursfördelning – det är som två olika världar. Staden har råd, som sagt, att investera i miljardklassen i en ny anläggning medan man negligerar behovet av att röja snö från konstgräsplaner.

Det är jättebra om Stadion kan användas av dameliten så småningom, men det löser inte deras problem med försäsongsträning, till skillnad från herrarna som kan resa utomlands och vara på naturgräs på sydliga breddgrader. Damerna tvingas träna här, och har de otur är konstgräsplanen inte snöröjd. Det är det som är problemet.

Anförande nr 122

Ch r i s t e r M e l l s t r a n d (C): Ordförande! Jag tycker att du är väldigt grund i din analys över huvud taget. Du gör damfotbollens förutsättningar till en fråga om planer. Det är väldigt mycket idrottsföreningarnas ansvar att fördela tiderna.

Jag sitter själv i styrelsen för AIK Fotboll, och jag är där ansvarig för damdelen. Vi har precis gått upp i allsvenskan. Jag vet hur förutsättningarna ser ut. Jag vet vad det handlar om. Det är inte tider som är vårt problem, och det är inte tillgång till planer. Det är helt andra saker som är vårt stora problem. Finansiering får helt andra perspektiv än vad du tar upp här. Jag känner inte igen någonting av det du pratar om här. Du vet inte vad du pratar om, för du kan inte fråga över huvud taget.

Anförande nr 123

M e h d i O g u z s o y (V): Ordförande, fullmäktige! När det gäller den här arenan, som de allra flesta partier i denna församling har ställt sig bakom bygget av, om jag tolkar dig rätt för hundrade gången, Christer Mellstrand, kommer de som är hyresgäster där att se till att det går runt. Men tyvärr kommer det inte att göra det. Staden har investerat nästan 3 miljarder kronor i Hammarby och Djurgården, och de kulturella evenemang som kommer att hållas där kommer aldrig att betala de pengar som staden har investerat. Det är det som är problemet.

Jag tycker ändå att det är bra att du är tydlig med att säga det här: Har du råd kan du bedriva din verksamhet, och har du inte råd – synd för dig.

Anförande nr 124

Å s a L i n d h a g e n (MP): Fullmäktige! Det talas om damfotboll och jämställdhet, och jag tycker också att det är väldigt intressant att fortsätta den debatten.

Alliansen har beslutat att rusta upp Grimsta IP för Brommapojkarna, som spelar i allsvenskan. Det betyder att vi under den senaste sjuårsperioden lägger totalt ungefär 97 miljoner kronor på den anläggningen. Då undrar jag bland annat varför den föreningen inte skulle kunna spela på Tele2 Arena. Jag tycker att det är jätteviktigt att vi ger klubbarna goda förutsättningar, och där ska vi också ha en dialog med Svenska Fotbollförbundet, som ställer olika krav på de arenor som de som spelar i allsvenskan behöver använda. Jag tycker att det är en intressant fråga att ställa.

Det kan ju hända att det är samma problematik som för damfotbollen, nämligen att det är väldigt dyrt att spela på Tele2 Arena. Om vi nu rustar upp Grimsta IP för totalt 97 miljoner kronor tycker jag att det kan vara rimligt att lyfta frågan om en elitidrottsarena även för damer, så att de också ska kunna spela i allsvenskan. Det tycker jag är en väldigt viktig jämställdhetsfråga.

Jag vill återkomma till frågan om sponsringen, för den är avgörande för damfotbollen. Tyresö har det väldigt kärvt ekonomiskt – det är inte i vår kommun, men det belyser hur det ser ut för damfotbollen. Vi har Hammarby och Djurgården,

som också har en väldigt tuff ekonomisk situation. Om damfotbollen ska få bättre förutsättningar och om damer ska klara sig och kunna spela fotboll måste vi se till att sponsringen i samhället förändras, för den är fruktansvärt ojämförbar i dagsläget. Där behöver vi i Stockholms stad använda vår makt som föredöme och säga: Våra bolag inom Stockholms stad sponsrar jämförbart – punkt! Det hoppas jag att även Alliansen kommer att ställa upp på.

Anförande nr 125

C h r i s t e r M e l l s t r a n d (C): Hej igen! Jag håller med om att sponsringen är ett svårt område. Jag vet hur svårt det är att få in pengar till damfotboll.

Men det finns också en annan fråga kring sponsringen som hänger ihop med detta. Om alla vi 101 ledamöter här i fullmäktigesalen skulle välja att gå på en damfotbolls-match i allsvenskan skulle vi öka publiksiffran med det dubbla. Vi skulle alltså fördubbla publiksiffran. Där har vi ett av de stora problemen: Det är väldigt liten publik på damfotboll. Ett av de största problemen är faktiskt intäkterna där.

Jag kan bara säga till er som enskilda personer i denna sal: Gå på en damfotbolls-match! Ni gör en insats bara där. Det är en viktig fråga. Publikunderlaget är jättedåligt, och det är ett av huvudproblemen kring att vi inte får ordentligt med sponsring.

Anförande nr 126

Å s a L i n d h a g e n (S): Jag är den första att ställa mig positiv till att man funderar över hur man själv som individ agerar, vad man vill vara för människa i samhället och vad man vill ta för ansvar. Det här är en sådan reflexion. Men sedan handlar det också om övergripande politiska lösningar som är mer på strukturell nivå. Här handlar det om att ni inte ger damerna i Stockholm de möjligheter som herrarna har och att vi som kommun kan vara med och påverka utvecklingen. Alla måste hjälpas åt i samhället, både som individer och som kommun. Här pratar jag kommunpolitik, och då tycker jag att det inte är mer än rimligt att vi ger damerna en elitidrottsarena så att de kan spela i allsvenskan precis som herrarna kan.

Anförande nr 127

C h r i s t e r M e l l s t r a n d (C): Herr ordförande! Jag vill bara avsluta min lilla debatt med Mehdi.

När du väljer att inte längre prata om damfotbollen utan prata om Tele2 Arena i stället byter du ämne. Jag tycker återigen att du visar att du faktiskt inte kan denna fråga.

Anförande nr 128

M e h d i O g u z s o y (V): Tyvärr biter inte dina härskartekniker på mig, Christer Mellstrand. Jag tycker att du i stället ska vara saklig.

Det som jag försökte säga till dig var att staden investerar 3 miljarder kronor i en ny arena för herrfotboll där Djurgården och Hammarby är hyresgäster. De kommer aldrig att med sina hyresavgifter se till att denna ekonomiska investering är lönsam för staden. Samtidigt har damfotbollen tvingats snöröja sina egna konstgräsplaner. Jag försöker inte avvika från det som frågan handlar om, det vill säga

konstgräsplaner och skillnaden i investeringar, när Folkpartiet hoppades att det skulle vara bättre jämställdhetspolitik inom idrotten. Det var därför vi kom in på just den här debatten.

Anförande nr 129

C h r i s t e r M e l l s t r a n d (C): Härskartekniker är ni på din sida väldigt bra på – det har jag märkt under åren i fullmäktigesalen.

Du glömmer bort viktiga delar av denna fråga. Det handlar inte bara om hallar. Det handlar inte om de förutsättningarna. De kunskaper som jag har genom att verka inifrån i en idrottsförening visar att det är helt andra saker som styr. Det är prioriteringar i föreningen. Det är inte tillgången till planer som är problemet. Det är tillgång till pengar, sponsringsintäkter och publik – den typen av frågor.

Gör inte en alltför enkel analys! Och smeta inte på oss på denna sida någonting som inte stämmer! Det handlar inte om idrottsplanerna. Det handlar om helt andra frågor.

§ 12 Motion om utredning av förutsättningar för att hela Västberga industriområde ska kunna bli ett område för boende och företagande (utl. 2013:86)

Motion om studentbostäder på tunnelbanestationer (utl. 2013:126)

Motion om byggandet av bostäder enligt SoL och LSS (utl. 2013:190)

Motion om ökning av antalet markanvisningar till våra allmännyttiga bostadsbolag samt att låta dem bygga mer än de 1 500 lägenheter per år som den borgerliga majoriteten föreslår (utl. 2014:16)

Anförande nr 130

M a r i a H a n n ä s (V): Fru ordförande, fullmäktige, alla stockholmare! Det är roligt när ens egen motion kommer upp – jag skriver inte så många. I dag kommer många motioner upp, får vi hoppas. Den här motionen handlar om att man i Västberga industriområde ska ha både bostäder och företagande, industrier, kontor och så vidare. Vi i Vänsterpartiet tror att det är helt nödvändigt och möjligt.

För en månad sedan hade vi i stadsbyggnadsnämnden en akademi, och där uttalade sig en företrädare för Stockholm Business Region om att detta område skulle kunna ha en potential för just detta, trots vad man sagt i remissförfarandet.

Man måste nämligen utnyttja marken optimalt i Stockholm. Om vi ska klara bostadsbyggandet – om *vi* ska klara det, och om *ni* ska klara det som pratar om 140 000 bostäder – måste vi våga försöka oss på alla områden som inte är grön mark. Här handlar det om hårdgjord mark, där det finns industrier redan i dag. Det finns också bostäder redan i dag. Marken borde alltså utnyttjas på ett mycket mer optimalt sätt. Till exempel skulle man kunna börja när det gäller Lerkrogsvägen, som vetter mot Solberga, antingen i de områdena eller också bygga ut de bostadsområden som ligger i västra delen av Västbergaområdet.

Men då säger alla: Ja, men vi har ju en massa tunga transporter, och vi har ju det här och allt det där. Jo, vi har asfalt och betong, tillverkning och industri, tunga fordon och allt det. Men det måste man koncentrera till vissa områden inom detta område, för det är viktigt att ha kvar för vår infrastruktur. Det tycker vi också. Det ska kunna och kommer att kunna vara kvar.

Frågan är varför ni i de borgerliga partierna inte vågar se att detta är en potential för byggande. Ni kommer säkert att förstå det så småningom, men det brukar ta tid. Och sedan brukar ni ta upp våra förslag, om åtta år eller så. Men det hoppas vi inte ska ske i detta fall, för vi kommer att kunna genomföra det själva. Det är en tidsfråga.

Motionen handlar om att man ska utreda detta. Jag tycker att det är väldigt tråkigt att föredragande borgarråd – jag vet inte vilket borgarråd som är föredragande här – slår ned så på initiativet till att utreda detta, för det är väldigt smart att göra det. Vi vet att vi redan i dag naggar lite i kanten mot Solberga och bygger väldigt nära där.

Anförande nr 131

C e c i l i a B r i n c k (M): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att det är intressant att notera att Maria Hannäs är betydligt mindre kategorisk i talarstolen än

vad hon faktiskt är i sin motion. Det kan man dra en och annan slutsats av om man vill ägna sig åt lite politisk kremlologi.

Dock är det så att en stad som växer förvisso behöver bostäder, men den behöver en massa andra saker också. Västberga industriområde är viktigt, för det fyller en funktion som omlastnings- och distributionscentrum för varor och försörjer hela Stockholmsområdet. Det finns inte särskilt gott om industriplanlagd mark i Stockholm. Den bedömning man gör är att detta område, Västberga industriområde, behövs för att dessa funktioner ska kunna fyllas och därför bör undantas från bostadsbebyggelse.

När Maria Hannäs berättar vilket fantastiskt bra förslag detta är, och hur märkligt det är att ingen begriper det, vill jag också påpeka att det inte tycks vara så många som gör det om man läser vad remissinstanserna tycker – de är entydigt negativa. Motionen är tämligen fåordig när det gäller sådana praktiska saker som hur de funktioner som kommer att få flytta från Västberga ska lösas i framtiden, vem som ska betala för alltihop, hur distribution och omlastning ska lösas. Delar av området kan bebyggas, sägs det. Vad kommer det att kosta? Vad kommer det att kosta att sanera gammal industrimark, inte minst? Hur ska vi lösa problemen med att det även i fortsättningen kommer att behöva transporteras farligt gods genom området? Det berörs också på ett tämligen lättvindigt sätt i motionen.

Jag tror nämligen att vad det handlar om – det kryper fram lite i en mening i motionen – är att detta är ett oplanerat område. Ja, det är ju det. Här har verksamheter växt fram allteftersom, och jag kan förstå att det kliar i fingrarna på vilken liten samhällsingenjör som helst att få sätta i gång och planera ordentligt i Västberga så att det blir lite ordning och reda. Men faktum är att det fungerar ganska bra. Det fyller de funktioner som det ska fylla, och det spelar en otroligt viktig roll för hela Stockholmsområdet.

Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag, som är att anse motionen besvarad.

Anförande nr 132

M a r i a H a n n ä s (V): Jag ska börja med att yrka bifall till min motion.

Det du tar upp är ordning och reda och allt som ska göras här. I och med att det är ett oplanerat område har det blivit så att marken utnyttjas dåligt. Om man går omkring där och tittar ser man att det är enplans små verkstäder på en del ställen. Precis som i Skarpnäck, där de själva tyckte att det skulle kunna vara högre byggnader, skulle denna mark mycket väl kunna utnyttjas så att det inte är bara en nivå. Det skulle kunna vara två nivåer eller tre nivåer kontor på just det stället. Man skulle kunna få in både mer kontor och bostäder i detta område.

Dessutom finns det områden – jag har nämligen gått runt jättemycket och kollat – som nästan inte används över huvud taget. Det finns stora ytor som inte ens används för uppställning av långtradare dagtid, och det är lite märkligt. Med det menar jag att staden ...

Anförande nr 133

C e c i l i a B r i n c k (M): Om jag nu får gissa mig till vad det var Maria Hannäs skulle komma fram till här på slutet, som hon inte hann säga, kvarstår frågan: Hur ska de funktioner som i dag löses på Västberga industriområde lösas om Maria Hannäs och hennes parti river ned alltihop för att bygga något nytt, som är mycket tjugigare och mycket mer planerat?

Anförande nr 134

M a r k u s N o r d s t r ö m (M): Jag ska tala om motionen om studentbostäder på tunnelbanestationer. Där tar man upp precis det som titeln säger.

Först och främst vill jag säga att vi behöver bygga fler studentbostäder. Det ska man vara tydlig med att säga. Vi har tagit flera initiativ, men vi behöver göra mer. Detta är inget undantag från andra politiska områden. Våra beslut ska vara ansvarsfulla, och vi ska använda resurser så effektivt som möjligt. Inte bara jag utan i stort sett alla aktörer som har haft detta på remiss har också konstaterat att detta inte är att använda resurser på ett effektivt sätt. Det vore inte ett ansvarsfullt beslut.

Stadsledningskontoret, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden talar om kostsamma överdäckningar. Man talar om att det är tekniskt komplicerat, att det driver upp kostnaderna och att det inte är ekonomiskt försvarbart. Man lyfter också upp att det finns fler områden som är mer lättillgängliga och att det pågår flera olika projekt runt om i staden. Det är dumt att utesluta någonting för den sakens skull.

Men vi ska använda skattebetalarnas pengar så effektivt som möjligt och få ut så mycket som möjligt för varje krona, och detta är inte ett politiskt område som är undantaget från det. Det vore en märklig inställning att frångå det.

Jag noterar också att Miljöpartiet och Vänsterpartiet tycks inse det ansvarlösa i denna motion, däremot inte Socialdemokraterna.

Stockholm växer, som sagt. Vi är på väg att bli en miljonstad. Det är positivt. Man slår alltid alla statistiska spådomar inför framtiden. Det ser ut som att vi blir en miljonstad inom inte alltför många år. Det är många studenter som vill studera här, och det ska vi göra vårt bästa för att ta till vara. Vi har byggt och ska bygga många fler studentbostäder.

Med de orden vill jag anse motionen besvarad.

Anförande nr 135

M a r i a Ö s t b e r g S v a n e l i n d (S): Jag tycker att den motion som Tomas Rudin har skrivit är så bra. Det är ett genialiskt grepp att föreslå att man ska använda tunnelbanestationerna och deras närhet till att bygga studentbostäder. I motionen skissas också på planer att rusta upp dessa tunnelbanestationers närområden, och vi vet att det med de föreslagna stationerna är välbehövligt och skulle kunna ge en spännande ansiktslyftning till en rad områden. I motionen föreslås också ett grönt tänk, klimatsmart, välisolerat och så kallade gröna fasader.

Jag tycker att motionen är fullständigt genialisk, och jag kan inte riktigt förstå argumenten för att man inte skulle kunna vara beredd att pröva detta. Det skulle

kunna ge någonstans mellan 850 och 900 studentbostäder, och det är lite mer än dubbelt så många som har producerats under denna mandatperiod.

Eftersom vi är osäkra på om detta är möjligt tror jag att man skulle kunna be om en prövning igen, för jag tror att det är alldeles möjligt. Därför vill jag yrka bifall till vår reservation i kommunstyrelsen i det ärendet.

I detta block behandlas dessutom tre andra väldigt bra motioner, som har skrivits av kloka kvinnor på den här kanten. Den första, om Västberga, har redan dragits. Det finns all anledning att titta långsiktigt och hållbart på detta industriområde, som har nära till Stockholms innerstad och som har goda järnvägsförbindelser. Det finns all anledning att vidare utreda möjligheterna att utveckla området till ett sådant livsmedelshanterings- och industriområde. Därmed vill jag yrka bifall också till den reservationen i kommunstyrelsen.

Jag vill också lyfta fram motionen om att börja bygga bostäder enligt SoL och LSS. Det är ju ett jätteproblem, som också revisorerna har pekat på. Det är mindre än 1 procent i västra Kungsholmen och drygt 1 procent i Hagastaden. Processen fungerar inte. Det byggs inte de 5 procent särskilda boenden som kommunfullmäktige har beslutat om. Vi föreslår i vår reservation en central planering för hela staden, särskilt i nya områden. Jag yrkar bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Avslutningsvis i detta maraton vill jag påminna om vad vi skrev i vår budget om att öka takten. Vi vill fördubbla antalet markanvisningar till de allmännyttiga bostadsbolagen. Vi föreslår en snabb ökning med 7 000 där hälften ska vara hyresrätter, att strategiskt använda de egna bostadsbolagen och att klara av att bygga så mycket som möjligt av de 3 500 hyresrätterna. Även där har ni möjlighet att rösta på Socialdemokraternas reservation i kommunstyrelsen, som jag härmed yrkar bifall till.

Anförande nr 136

M a r k u s N o r d s t r ö m (M): Jag tycker ändå att det är anmärkningsvärt. Jag noterar att det i motionen talas om 700 studentbostäder, och du nämnde ett annat antal. Nyligen beslutade Alliansen i stadsbyggnadsnämnden om 742 nya studentbostäder bara på Lappkärrsberget. Där finns flera olika pågående detaljplanarbeten, och antagligen detaljplaner med studentbostäder.

Ställer ni inte upp på att varje skattekrona ska användas så effektivt som möjligt? Vilka studentbostäder ska ni då säga nej till? Eller vad annat vill ni dra ned på? Vi talar om en enorm kostnad som denna motion skulle innebära genom väldigt dyra överdäckningar, där staden redan går in och subventionerar marken med 50 procent.

Miljöpartiet, Vänsterpartiet, Alliansen och alla instanser inser det. Varför insisterar Socialdemokraterna på få studentlägenheter till ett väldigt högt pris?

Anförande nr 137

M a r i a Ö s t b e r g S v a n e l i n d (S): Jo, vi säger att man ska påbörja ett arbete tillsammans med SL för att planera för studentbostäder på tolv platser, och om de inte fungerar får man titta på andra platser. Jag tror att det är 850–900 lägenheter på tunnelbanestationer som har tillkommit. Men säg att det är 700. Det behövs fortfarande betydligt fler än de 400 som har påbörjats under denna mandatperiod –

167 eller någonting sådant är färdigställda. Det finns ingen motsats mellan att bygga på Lappkärrsberget och att bygga på tunnelbanestationerna.

Som vi sade bygger förslaget på att man utvecklar hela stadsdelen runt tunnelbanan, så det är inte bara studentbostäderna som kommer att dra nytta av den investeringen.

Anförande nr 138

B j ö r n L j u n g (FP): Fru ordförande, fullmäktige, åhörare! Det kommer att bli en hel del sifferexercis lite senare. Nu ska jag säga så här.

Det finns en lite märklig syn på hur speciellt de kommunalägda bostadsbolagen ska agera och hur vi – ska jag säga, eftersom jag är ordförande i Stockholmshem – ska klara av våra nyproduktionsmål. Det kommer motioner, förslag och propåer från oppositionen om att vi ska begära fler markanvisningar och att vi minsann ska tilldelas fler markanvisningar så att vi kan bygga mer. Absolut! Det är klart att vi skulle välkomna fler markanvisningar. Det är ett utmärkt sätt att bygga fler hyresrätter i Stockholms stad.

Men om man nöjer sig med att vi ska se till att det blir fler markanvisningar kan jag tala om för er att det i så fall är många bostäder som aldrig blir byggda i den här staden. Av det skälet ska vi arbeta med vår aktiva fastighetsförvaltning. Det betyder att vi köper, vi säljer, vi byter, vi bygger och vi bygger om.

I detta sammanhang är det viktigt att betona att vi med de pengar som vi har lyckats åstadkomma genom att sälja vissa hus och genom att ombilda hus till bostadsrättsföreningar har möjligheter och har råd att vara en betydande aktör på fastighetsmarknaden – att köpa fastigheter, omvandla dem, riva dem och bygga bostäder där det tidigare har varit kontor. Det var någon från Miljöpartiet som en gång i tiden kallade det bostadisering. Det är ett ovanligt fänigt ord, men det är ungefär vad det handlar om.

Låt mig bara ta några konkreta exempel.

I anslutning till Liljeholmen köpte Stockholmshem en fastighet av SL, en fastighet av Balder och ytterligare en kommersiell fastighetsägare och fick en markanvisning. Allt detta kommer att resultera i över 400 lägenheter. De hade inte kommit till med en passiv politik där man bara arbetar med markanvisningar. Följaktligen är det viktigt att vi betonar bägge delarna. Och det är då, först då, när man arbetar aktivt och kommersiellt på det sätt som den nya allbolagen ger möjlighet till, som vi får ut de optimala resultaten från våra kommunägda bostadsbolag.

Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag på denna punkt.

Anförande nr 139

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (V): Ni har ju inte ens fått de markanvisningar som gör att man kan uppfylla de mål som bostadsbolagen har. Så dåligt intresse är det av att ge de allmännyttiga bostadsbolagen anvisningar. Det är, tycker jag, ganska skandalöst.

Men nu har jag inte sagt att man bara ska ge markanvisningar. Det jag har sagt i den motion som du förmodligen hänvisar till är att de allmännyttiga bostadsbolagen är ett

viktigt, kanske det bästa, redskap man har om man vill bygga och om man vill bygga med hyrestak så att folk har råd. Då är allmännyttan ett jätteviktigt redskap och en spjutspets. Det är självklart inte det enda redskap man har, men det är ett viktigt redskap. Det är det en stad ska använda. Vill man styra infrastrukturen, vill man styra bostadsbyggandet och vill man se till att det byggs bostäder för alla stockholmare ska man använda allmännyttan. Det är det jag säger. Jag säger inte att ingen annan får bygga.

Anförande nr 140

B j ö r n L j u n g (FP): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Lyssna nu allihop till vad Vänsterpartiet säger! Man säger flera saker samtidigt. Så att allmännyttan kan bygga med hyrestak – vet ni vad det betyder? Jo, det betyder att alla vi skattebetalare återigen ska gå in och subventionera hyrorna för att ni ska styra hyressättningen härifrån politiskt. Det är ju det ni vill. Hyressättningen, som mycket annat här i Sverige, sker genom förhandlingar mellan olika parter. Och så ska vi ha det – det är de flesta överens om. Vänsterpartiet skiljer ut sig. Ni vill att vi politiker här i fullmäktige ska sätta hyrorna.

Med er politik hade ni inte haft de pengar vi har till att köpa och omvandla industrifastigheter och kontorsfastigheter till bostäder, för ni har sagt nej till dem alla. När vi till exempel säljer hyreslägenheter till Ikano, Einar Mattsson eller andra får vi in pengar, och vi kan skapa resurser för att skaffa ny mark och bygga nya bostäder. Det är en aktiv bostadspolitik som gör att vi får fler bostäder i denna stad.

Anförande nr 141

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Ordförande, fullmäktige! Jag tänkte tala om en motion som är minst lika viktig som de andra. Den handlar om byggandet av bostäder enligt SoL och LSS. Det är förslag om att snabba på utbyggnaden av omsorgslägenheter. Det är klart att vi här i salen har full enighet om att det behövs fler bostäder. Ja, det behövs ju bostäder över huvud taget, och det är därför som vi bygger på som bara den, och det kommer till tusentals bostäder varje år.

Det är förstås angeläget att se till att det samtidigt kommer till olika former av omsorgslägenheter. För att stärka upp detta ansvar har stadens genomförandegrupper överförs till kommunstyrelsen, även om det är socialnämnden som leder det operativa arbetet. Det finns i dag en planering för 550 nya lägenheter under de kommande åren, och det är nya projekt som tillkommer under tiden. Men stadsdelsnämnderna sätter sina årsmål alldeles för lågt, och det har alla uppmärksammat. Därför har de också uppmanats att se över sina årsmål, vilket i klartext betyder att de ska öka sina årsmål.

Det är viktigt att satsa på mångfald i utbudet, och det är för att det ska passa olika personer. Det är lätt att hänfålla åt att prata om mängd och volymer, men det är också viktigt att prata om kvalitet. Därför är det viktigt att lyssna och ha en dialog med de olika brukargrupperna om hur de vill att bostäderna ska se ut och vilken typ av bostäder det ska vara.

Karin Rågsjö har tagit upp finansieringen. Då får man inte glömma att staden har stimulansbidrag, så att till exempel en gruppbofastad med sex lägenheter i dagsläget kan få bidrag på 2,9 miljoner.

Oppositionen gillar ju inte lagen om valfrihet. Men faktum är att det är ett alldeles utmärkt sätt att få mångfald i boendet, i olika former av boenden och i olika former av lägenheter, med olika profiler och olika inriktningar. Mitt i detta får man inte glömma att människor med funktionshinder är lika olika som vi, precis som Karin Rågsjö och jag är väldigt olika. Det finns olika behov, olika intressen, olika åldrar och olika drömmar och önskemål om hur man skulle vilja att den egna bostaden såg ut.

Med det vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 142

K a r i n R å g s j ö (V): Det är himla fint med valfrihet – det tycker vi också. Men ni har frånhänt er att ha hand om bostadspolitiken i den här staden. Om man lämnar över så mycket till marknaden blir det lite svårt med valfriheten för denna grupp. Det kan vi se.

Den här frågan har vi pratat om i alla fall i sju år i denna sal. Takten har varit tämligen låg. Det är väl bra att ni lyssnar av, men ni måste ha lyssnat väldigt länge, för ni har inte gjort så mycket. Det är först nu när ni har bilan hängande ovanför er som ni rappar på lite och tar några av våra förslag, som är att titta över helheten och få loss lite fler lägenheter. Behovet är ändå ungefär 900 fler lägenheter.

Man kan gå runt nere vid Hornsberg – det är jättefint: gå gärna där! Där är det bara bostadsrätter, tror jag. Ni har planerat in 0,5 procent med den här typen av bostäder, och det är för lite för den här gruppen. Det är de som står absolut längst bort från bostadsmarknaden.

Anförande nr 143

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Ja, det är en grupp som står längst bort från bostadsmarknaden. Jag kan inte påstå att det var så väldigt mycket bättre under er tid, så vi får verkligen ta på oss det här allihop. Men jag tycker att det är lite fel när du säger att det beror på att det är bostadsrätter och annat. Du känner ju väl till – det är jag övertygad om – att fastighetskontoret har köpt in bostadsrättslägenheter i föreningar. Det kan man se till exempel i min stadsdel, där det finns flera sådana. Precis som andra vill ha olika bostäder kanske inte alla i den här gruppen vill bo i kommunala hyresbostäder.

Anförande nr 144

K a r i n R å g s j ö (V): Vi på vänster sida i den här salen tycker att det finns en tydlig politisk ovilja att bygga hyresrätter och gruppboendestäder till rimliga priser. Det kan man se bara genom att läsa bokslutet varje år. Ni tror ju att marknaden ska fixa den sociala bostadsmarknaden också. Det var väl ett misstag, kan man säga så här åtta år efteråt.

Det finns en grupp som har kommit väldigt i kläm, och det är de personer som behöver specifika boenden och har sociala behov. Det kan vi se. Det började redan när jag var vice ordförande i socialtjänstnämnden, och jag blev nedringd av föräldrar till äldre personer med olika problem och handikapp som inte kom loss från sina föräldrar. Så ser det ut fortfarande.

Det behövs 900 lägenheter till. Nu har ni hostat upp lite, om jag får uttrycka mig så, eftersom det inte är så kul att bara ha minus i bokslutet för dessa lägenheter.

Men bristen på bostäder på grund av den bostadspolitik ni har kört i botten innebär också att det är väldigt dyrt för stadsdelarna. Det är dyrt att köpa in bostadsrätter, tror jag. Det blir väldigt dyrt. Då innebär det att takten kanske blir något långsammare i stadsdelarna. Man kanske inte har budget för det helt enkelt.

Jag undrar hur det går för Kalle som är 45 år och bor med sin 75-åriga mamma: Hur lång tid ska det ta innan han får en egen bostad?

Om ni hade haft ett stort intresse av att bygga in de här lägenheterna hade ni gjort det under dessa åtta år. Vi kan inte spåra det, förrän nu, när man kan skönja att ni tittar lite på strukturen och försöker fixa till det lite på sluttampen.

Det dröjde alltså tre år innan en ny plan för utbyggnad av gruppboende togs fram. Det är en ganska lång tid. Ni brukar prata om oss här borta som om vi vore de stora planerarna som vill ha sjuårsplaner och så vidare, men ni ligger ganska långt före oss på det området.

Ni har förlitat er på marknadspolitiken även på detta område, men det är aldrig så att marknaden kan lösa sociala behov. Så kommer det aldrig att bli. Det blir dyrt för oss till slut. De som i slutändan tjänar pengar är marknaden, och de som får sitta i kläm är människor med stora behov, som denna grupp. Det fattas fortfarande 900 lägenheter. Så länge ni bygger bostadsrätter kommer den här typen av lägenheter att fattas för dem med den här typen av behov. När man planerar nya bostadsområden vore det väl sjutton om man inte också kunde planera in bostäder för denna grupp och andra grupper som behöver samhällets hjälp att få bostäder. Det är inte för dem som har miljardinkomster som vi ska fixa till det, tycker vi på den här sidan.

Därför yrkar jag, förstås, bifall till Vänsterpartiets reservation i detta ärende, och det är 2013:190.

Anförande nr 145

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Nu har du, Karin Rågsjö, ägnat tre minuter åt att spy galla över Alliansen. Men det är vi ju vana vid.

Det blir lite konstigt när du säger att du blev nedringd när du var vice ordförande och att det då saknades 900 lägenheter. Du kan väl ändå inte tro att det skedde från en dag till en annan, att behovet av lägenheter var noll under er tid och sedan blev det 900. Det var egentligen vad du sade. Du talade om att det var dyrt för stadsdelsnämnderna att köpa in lägenheter. Det är ju faktiskt inte stadsdelsnämnderna, utan det är fastighetskontoret som köper in dessa lägenheter.

Du tycker att den som har en funktionsnedsättning och behöver boende ska vara hänvisad till kommunal hyresrätt. Valfrihet ska tydligen inte alls råda för denna grupp.

Anförande nr 146

K a r i n R å g s j ö (V): Du brukar ha den där raljerande tonen mot mig, så jag kanske behöver använda samma ton.

Tittar vi på inkomstskillnader vet både du och jag – du borde veta det – att de som har sämst inkomster i Stockholm är denna grupp. De kan inte välja. De kan inte köpa bostadsrätten för 4 miljoner. De kan inte casha in den. De kan inte få vilken lägenhet som helst. Den här gruppen – som inte har medel, som inte har pengar och som inte har förutsättningar – är det vår sak som politiker, som stad, att kunna härbärgera.

Ni har lämnat över hela frågan till marknaden, och dessa människor får betala. Det är klart att det blir dyrare att köpa bostadsrätter – det kan väl vem som helst räkna ut – än att ha egna hyresrätter. Hallå! Tänk om ni hade byggt hyresrätter nere vid Hornsberg i stället! Vilken härlig blandning av människor det hade varit där! Det är det inte nu.

Anförande nr 147

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Ordförande, ledamöter! Jag tycker inte att vi ska ha sådana här brösttoner i den här frågan, Karin.

När jag första gången ägnade mig åt omsorgsfrågor, för drygt 20 år sedan, var det svårt att verkställa alla dessa beslut. Det är det fortfarande. Det här är en grupp människor som har speciella problem. Det är en grupp människor för vilka boendets beskaffenhet måste fungera. Personalens kompetens måste fungera. Man kanske ska kunna teckenspråk eller kunna någonting annat som är oerhört viktigt. Det vi har tillfört är att den boendes vilja också ska spela en oerhört stor roll. Det är faktiskt här man ska bo i resten av sitt liv, i nästan alla fall.

I den budget som vi har tagit för i år har vi tagit ordenliga tag för att äntligen komma till rätta med det här. Varje stadsdel får behålla 50 procent till sina egna av de tillskapade boendena. För varje nytt bostadsprojekt av lite större art ska man undersöka om det går att ha 5 procent just till denna boendeform. Ann-Katrin har räknat upp alla andra åtgärder.

Jag tror att det här är början till att vi äntligen kan se lösningen på detta problem, vilket är så viktigt.

Anförande nr 148

K a r i n R å g s j ö (V): Då hade det varit super om ni hade rappat på lite när ni kom till makten, om ni tittade ned i papperen och tyckte att det var så dåligt. Det har ni inte gjort.

Självklart ska varje människa ha valfrihet, och man ska lyssna på människors behov. Men i dag finns det inte tillstymmelse till valfrihet för denna grupp, för dem som inte har anhöriga som kan köpa en lägenhet någonstans. Självklart ska man lyssna.

Men det måste finnas något slags politiskt incitament för att samhället ser till att på ett bättre sätt kunna härbärgera denna grupp personer eller människor som har sociala problem. Det fattas fortfarande lägenheter. Behovet är ungefär 900 lägenheter, har man räknat ut. Stadsdelarna som har svarat på motionen ser möjligheter. Nu har ni under det senaste året tagit några av våra förslag, och det är vi förstås väldigt glada över. Tack!

Anförande nr 149

A b i t D u n d a r (FP): Jag ska prata om utlåtande 2013:86. Först vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Som ordförande i den stadsdel som Västberga tillhör och som söderortsboende gillar jag inte motionen, eftersom Söderort också behöver arbetsplatser. Den här diskussionen är inte ny. Jag kommer ihåg att man diskuterade detta för flera år sedan. Om jag kommer ihåg rätt tog man ett beslut om att Västberga var så viktigt strategiskt eftersom terminalen där försörjde hela Stockholm, och det skulle den fortsätta att göra eftersom det var så viktigt strategiskt. Cecilia Brinck var inne på det tidigare.

Det är viktigt att i denna diskussion poängtera att företagarna inte vågar satsa på ett långsiktigt tänkande. Det är också väldigt problematiskt att bygga bostäder här. Att kombinera byggande av bostäder med den typ av industri som finns i Västberga tror jag inte alls på. Som jag sade är företagen väldigt viktiga för framtidens Söderort. Vi som bor på södra sidan tycker att det är viktigt att man inte bara sover i Söderort, utan man ska även komma dit och jobba och verka. I det avseendet är det oerhört viktigt för industrin att kunna vara kvar och ha möjligheter och förutsättningar.

Vi har flera områden i Stockholm, inte minst Örnberg, Årstaberget och flera andra områden, där man nästan har trängt bort företagen. I staden har vi tagit riktlinjer – det finns riktlinjer – och därför är det viktigt att den politiska stabiliteten finns och att dessa företagare får lugn och ro och kan fortsätta att utveckla sina verksamheter där.

Det är precis detta som företagarna i Västberga säger. De tror inte ett dugg på idén över huvud taget, för det kommer att påverka själva verksamheten väldigt negativt. Det framgår av ärendet, som sagt, att ingen över huvud taget tror på idén. Att börja göra en politisk vision av detta tycker jag inte heller är konstruktivt.

Återigen yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 150

M a r i a H a n n ä s (V): Du sade alldeles nyss att det är viktigt att företagarna får fortsätta att utveckla. Det som jag tycker är oroande är just att man inte gör det. Det finns inte någon samordning i detta stora område. Vi ska komma ihåg att området är lika stort som området härifrån Stadshuset ända upp till Fridhemsplan i bredd. Lika stort som hela Kungsholmen, ända dit bort, är hela Västberga industriområde om man tittar på kartan.

Företagarna själva jobbar ju inte med utvecklingen av området. Det är det jag menar att Stockholms stad borde se till. Man borde kunna göra detta på ett bra sätt tillsammans med företagare och utnyttja området bättre.

Anförande nr 151

A b i t D u n d a r (FP): Absolut! Som någon annan var inne på tidigare fungerar det ändå bra på det här sättet. Man kan ha perspektivet att göra det bättre, och det kan vara en annan diskussion. Men att kombinera detta med bostäder tror jag inte ett dugg på över huvud taget.

Återigen tror jag att detta är oerhört viktigt, och man har gjort det gång på gång. Industriområdena är väsentliga inte minst för den södra sidan. Vi som bor där har slagits för detta, och det har man även gjort politiskt under flera år. Det är otroligt viktigt att det finns arbetsplatser och att det kommer till arbetsplatser och skapas nya jobb även i söderort. Människor ska kunna bo där, verka där och arbeta där. Det är oerhört viktigt med politiska signaler och hur man sänder ut dem. I det avseendet blir detta negativa signaler.

Anförande nr 152

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Fru ordförande! Jag tänkte också säga några ord om Västberga och sälla mig till Maria Hannäs beundrare i frågan. Det är klart att vi ska titta över den här platsen. I den diskussion som har varit här inne var Cecilia Brinck uppe och sade att motionen inte förklarade hur allting skulle gå till. Men själva poängen med motionen är att utreda hur man kan göra med Västberga. Vi har ett enormt område. Det är lite fascinerande att vara där, vilket Maria har pekat på. Det är ganska glest och tomt, och det finns massor med ställen som inte används alls. Det finns massor med uppställningar av lastbilar, som det bara dräller av i området.

Det minsta man kan göra från stadens sida är att se om man kan förändra området på så sätt att man kan få in bostäder och andra verksamheter. Det handlar inte på något vis om att göra sig av med arbetsplatser. Däremot kan det behövas en strukturell förändring inom området. Vissa typer av verksamheter kan inte kombineras på platsen. Vi tycker från Miljöpartiets sida att detta är en bra motion och att det här är någonting som man ska arbeta med.

Man kan också titta på andra områden. Staden är en sak, men vi har också regionen, och vi måste se de här sakerna i en större helhet när vi planerar. Vi har Slakthusområdet, som är ett område som håller på att avvecklas successivt för att det ska byggas bostäder där. Det kommer att vara en del verksamhet kvar där. Från Moderaterna har man – lite märkligt – föreslagit att man ska släpa dit ett jättelikt varuhus, nämligen Ikea. Det är konstigt. Det kanske skulle passa bättre i ett hörn av Västberga tillsammans med bostäder om vi nu vill ha ett sådant stort varuhus, vilket vi i och för sig inte tycker att vi ska ha. Denna typ av Ikea-volyhandel behöver vi inte här. Detta är ett område som är centralt. Det finns bra kommunikationer. Om man tittar på stadens geografi ser man att det finns någonting som vi kan arbeta med här.

När det gäller just denna motion yrkar jag bifall till vår reservation i kommunstyrelsen. Vi har lite andra skrivningar än Vänsterpartiet, men vi tycker i stort att detta är intressant.

När jag ändå är uppe i talarstolen kan jag säga någonting om studentbostäder och tunnelbanor. Också där har vi en reservation i kommunstyrelsen som jag bifaller. Detta är problematiskt, precis som har sagts. Man ska hitta bra platser, och man ska inte hitta dem som är de mest komplicerade. Vi måste leta ordentligt efter lämpliga platser för studentbostäder. Vi har problem med detta.

Jag tänkte säga något ytterligare om Sten Nordin och studentbostäder, men jag återkommer till det.

Anförande nr 153

A b i t D u n d a r (FP): Daniel! Man behöver inte vara Einstein för att veta att det inte går att kombinera den typ av tung industri som finns i vissa delar av Västberga med bostäder. Det vet vi redan. Man kan inte både ha kakan och äta den; det har jag lärt mig i Sverige.

Nu kommer man och säger att det vore intressant att se om det går att kombinera. Det tror jag inte ett dugg på. Detta har man gjort i andra områden. Jag tycker att det är dags att vi sätter ned foten. Vi kan inte gång på gång resonera på det sätt som vi har gjort hittills när det gäller vissa områden. Vi kan inte bygga bostäder när det ser ut så här. Då bygger vi också in en konflikt. Så småningom kommer de som bor där att klaga på sin miljö med den industri som finns där och verkar i området. Då hamnar vi i en konfliktsituation som ibland blir nästan omöjlig att lösa.

Därför har vi specifikt gjort detta själva. Man har fattat ett strategiskt beslut om att Västberga är viktigt, inte enbart för söderort eller för Stockholm. Vi vet redan detta. Vi har fattat ett beslut. Det blir inte konstruktivt att fortsätta bygga in problem på det här sättet, menar vi.

Anförande nr 154

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Om man går runt i Västberga kan man se hur det ser ut. Industriområden är viktiga. Men på det sätt som Västberga används i dag kan man inte se att det är viktigt. Det finns verksamheter som vi absolut kan flytta därifrån och som inte går att kombinera med bostäder. Det finns till exempel ett jättligt asfaltsverk där, som är direkt bostadsfientligt. Vi har också dessa enorma uppställningsområden för långtradare och så vidare. Jag kan inte se att de behöver vara där utifrån verksamheterna.

Vi måste hitta möjligheterna och utveckla områdena så att vi kan kombinera verksamheter. Jag säger inte att det är lätt, men vi måste leta efter möjligheterna att göra detta.

Anförande nr 155

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (V): Fru ordförande! Med risk för att reta upp Björn Ljung och andra på den där sidan tänkte jag tala om allmännyttan. Som ni vet, och som vi alla har sagt många gånger, har vi en bostadskris. Man kan fråga Hyresgästföreningen, man kan fråga studentorganisationer, man kan fråga pensionärsorganisationer och man kan fråga i stort sett alla stockholmare: Vi har en bostadskris. Och vad är det bästa medlet om man nu vill börja arbeta med och ta itu med denna bostadskris? Det är självklart att använda våra allmännyttiga bostadsbolag för att kunna styra bostadskrisen och för att kunna styra bostadsbyggandet. Och så gör man inte det!

Om man ger markanvisningar till allmännyttan och om man ger allmännyttan direktiv att bygga med hyrestak får vi bostäder som alla stockholmare kan efterfråga. Och det är väl det vi vill. Eller är det inte det vi vill? I så fall tycker jag att Alliansen tydligt ska säga det: Vi vill inte bygga för alla stockholmare. Vi vill bygga för de stockholmare som har tjocka plånböcker. De andra kan flytta någon annanstans, till exempel till Oxelösund eller någon annanstans där det finns billiga bostäder, men de ska inte bo här i staden.

Därför tycker jag att ni ska svara på detta. Jag tror att jag har frågat er tusen gånger i den här talarstolen: Hur tänker ni bygga för stockholmare med vanliga plånböcker om ni inte tänker använda allmännyttan? Då kommer Erik upp och berättar om de 25 lägenheterna i Midsommarkransen som ska byggas med hyrestak. Det är en jättebra grej att komma med några månader före valet för att visa att man gör just detta. Men det räcker inte riktigt, Erik, med de där 25 lägenheterna. Vi behöver fler lägenheter som vanliga stockholmare kan efterfråga, och då behöver vi använda allmännyttan.

Bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen i denna motion!

Anförande nr 156

Borgarrådet N o r d i n (M): Jag tycker att det är ett sådant märkligt resonemang när man hela tiden försöker måla ut att vi bara skulle bygga för miljardärer. Vi har en satsning på 140 000 bostäder som ska byggas på 16 år till 2030, Ann-Margarethe Livh. De kommer att bebos av 300 000 människor. 140 000 bostäder är lika mycket som finns i hela Malmö. Tror du att vi planerar 140 000 bostäder för 140 000 miljardärer? Och var ska vi i så fall hitta dem?

Nej, Stockholm är och ska förbli en stad för vanliga människor. Detta bostadsprogram handlar just om det. Det handlar om att äntligen bygga bort bostadsbristen i Stockholm. Det handlar om att äntligen förändra bilden av att det är något slags naturlag att det ska vara bostadsbrist i Stockholm. Det är det som vi steg för steg har tagit itu med, och nu tar vi det stora klivet med 140 000 bostäder.

Stöd det i stället för att prata en massa gallimatias om att det ska bo miljardärer i de här bostäderna!

Anförande nr 157

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (V): Sten! Den dag du börjar bygga för människor med inkomster på typ 25 000 i månaden kommer jag att stödja dig till 500 procent. Jag kommer att följa med dig och ta det första spadtaget. Men hittills har jag inte sett ett enda bevis på det. Bland de bostäder ni hittills har byggt finns inga sådana bostäder. Visa mig någonstans bland de 140 000 bostäderna att ni kommer att bygga bostäder med låga hyror. Visa mig dem! Jag har inte sett bevis på en enda.

Anförande nr 158

E r i k S l o t t n e r (KD): Ordförande! Jag tycker att det är lite raljerande av Ann-Margarethe Livh att säga att vi drar till med det här några månader före valet. Det är inte så jag tycker att politik ska drivas, och det är inte så jag agerar som politiker. Det är möjligt att Vänsterpartiet gör det. Vi har mandatperioden ut – det är vårt mandat och vi ska fatta många kloka beslut under hela denna period.

Detta är en början på att markanvisa hyresrätter och att ha interninstrument. Vi markanvisar och frågar byggherrarna: Var kan ni bygga med god kvalitet så att det blir bra bostadsmiljöer till en hyra som ungarna har råd att efterfråga? Det jag sade är att jag tycker att detta är ett bra beslut, och det vet jag att ni tycker också. Men vi ska fortsätta att göra detta. Jag tror att det är en bra modell och att vi fortsätter att göra detta i nästa mandatperiod.

Sedan ska inte Vänsterpartiet tro att vi med någon hyresreglering i den här salen får i gång hyresrättsproduktionen. Tvärtom riskerar det att bromsa upp hela produktionen av hyresrätter. Vi vet också att byggsektorns oerhört dåliga produktivitetsutveckling har pressat byggkostnaderna. Det är mycket som spelar in i det här, och det finns inga alexanderhugg från den här salen.

Anförande nr 159

A n n - M a r g a r e t h e L i v h (V): Jag håller med om detta. Jag gav gratulationer i mitt tidigare anförande, för jag tycker att det är bra att ni har börjat med det här. Däremot kan det vara lite fånigt att köra i gång med 25 lägenheter precis före valet; det måste jag säga. Ni har haft åtta år på er att starta denna process, som har varit nödvändig.

För att hålla nere hyrorna i Stockholms stad kan allmännyttan vara en spjutspets. Det är jag helt övertygad om. Det vi behöver i Stockholms stad är bostäder med överkomliga hyror. Det finns en stor rädsla bland många stockholmare i dag i alla åldrar – alltifrån när man går i pension och kanske får inkomsten halverad till när man är ung och inte kommer in på bostadsmarknaden. Man vill ha låga hyror som man har råd med. Det är vårt politiska ansvar att se till så att det blir så i Stockholm.

Anförande nr 160

E i v o r K a r l s s o n (MP): Ordförande! Det handlar om utlåtande 2013:190 *Byggandet av bostäder enligt SOL och LSS*. Att läget är krisartat, vilket framgår av motionen, har vi förstått. Det var också den uppfattning jag fick när jag sökte underlag för de två interpellationer om LSS och gruppboende som jag har skrivit här i KF. Det framgår också i motionen, i ett brev från de två ordförande i funktionshindersråden som har skrivit till respektive nämnd. De skriver också att det sedan lång tid tillbaka råder stor brist på bostäder enligt SOL och LSS samt att verkligheten är den att planerings- och byggprocessen inte fungerar.

I en av mina interpellationer, som handlar om behovet av fler gruppboenden och Handelsvägen 186, svarade socialborgarrådet att i bostadsprojekt som omfattar fler än 100 lägenheter ska berörda nämnder pröva om projekten kan innehålla en andel av minst 5 procent lägenheter för särskilt boende med en prioritering inriktad på de boende för personer som har funktionsnedsättning. ”Pröva”, står det alltså. Men det räcker inte. Det kändes ändå lite hoppfullt att man skulle pröva. Men när jag nu läser vad revisorerna skriver om ambitionen att målet 5 procent inte har uppnåtts i större stadsutvecklingsområden blir det nedslående. Det var alltså inget nytt som framfördes i interpellationssvaret.

Stadsdelsnämndens roll tas upp i olika beskrivningar i ärendet. Jag kan ge exempel från en stadsdel – Enskede-Årsta-Vantör – på vad som hände där när Stockholmshem sent 2013 fattade ett inriktningsbeslut vad gäller gruppboende. Det var då jag skrev interpellationen om situationen på Handelsvägen 186. Oppositionen lade senare, i februari i år, fram en skrivelse till nämnden med rubriken *Bättre placering av planerad gruppboende på Handelsvägen*. Oppositionen skrev bland annat att det är självklart att det är viktigt att inrätta gruppboende och så vidare. Men oppositionen tog också upp förslag till byggande. Det stod att för att stadsdelsnämnden ska kunna vara med och lösa bristen på gruppboende måste vi utreda många alternativ både på kort och lång sikt. Vi hoppas verkligen att det blir gruppboende i den planerade

nybebyggelsen på andra sidan gatan – Gula villan, som har varit uppe i stadsbyggnadsnämnden.

Staden skulle också kunna undersöka om det går att bygga bostäder inklusive gruppboende längs Handelsvägen. Detta är alltså en stadsdel där oppositionen kommer med förslag, vilket är kreativt och bra. Ett av förslagen har redan varit uppe i stadsbyggnadsnämnden. Nu återstår att se om det snart blir ett gruppboende i området Gula villan eller om det blir en långbänk. Man undersöker möjligheten längs Handelsvägen.

Bifall till Miljöpartiets reservation i borgarrådsberedningen!

Anförande nr 161

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (M): Ordförande, fullmäktige! Jag tänkte tala om ärende 79. Jag börjar med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Visserligen är hyresgäster mest nöjda med att bo i Svenska Bostäder, men hyresgästerna är också mycket nöjda med att bo hos andra hyresvärdar. Vi har cirka 100 stycken i Stockholm. Vi tycker att det är viktigast att det byggs bostäder – många bostäder. Det blir 140 000 bostäder till 2030. De senaste åren har det byggts i genomsnitt 50 procent hyresrätter. Av dessa har de kommunala bostadsbolagen byggt cirka 45 procent. Ett undantag var 2013. Då byggdes 72 procent hyresrätter och studentbostäder mot 28 procent bostadsrätter.

De kommunala bostadsbolagen ägnar sig även i stor utsträckning åt renoveringar. Vi kan ta några exempel som gäller bara för Svenska Bostäder. 2009: nybyggnation 871 lägenheter och ombyggnation 857 lägenheter. Summa 1 728. 2010: 517 nybyggda lägenheter och 869 ombyggda. Summa 1 386. 2011: 504 nybyggda och 1 149 ombyggda. Det blir en summa av 1 653. 2012: 439 nybyggda och 1 339 ombyggda. Det blir en summa av 1 778.

För dem som inte vet det kan jag säga att det är mycket jobb med ombyggnationer, särskilt när det är helrenoveringar. Personerna ska flytta därifrån, de ska ha en annan bostad under tiden och sedan ska de flytta tillbaka. Det är inte konstigt att de kommunala bostadsbolagen har mycket att syssla med förutom att bygga nytt.

Med tanke på motionen om att bygga billigare kan jag berätta att Svenska Bostäder är på väg med ett försök. Det går inte ut på att bygga sämre men på att bygga annorlunda så att det blir lägre byggkostnader och lägre hyra. Vi får väl hoppas att det slår väl ut.

Anförande nr 162

A n n M a r i E n g e l (V): Det är jättebra att du är så förtjust i allmännyttan, Berthold. Men jag tänkte bara justera dina siffror lite grann. Vi talar nu om nyproduktion. Om man tittar på promemorian från stadsrevisionen för Svenska Bostäder skriver de: Bolagets mål för 2013 var att påbörja byggandet av 600 bostadslägenheter. Under året påbörjades byggandet av 303 bostadslägenheter, varav 243 var studentlägenheter. Det innebär att nyproduktionsmålet inte uppnåddes. Det är en av de saker som vi framför.

Du talar om att man har sysslat med ombyggnation och så. Det är jättebra, och detta är ett stort bolag. Men man har inte ens uppnått sina egna blygsamma mål.

Anförande nr 163

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (M): Vi ser på hur mycket det byggs totalt i staden också. Om det finns privata byggherrar som vi anser kan bygga lika bra och till samma kostnader som de kommunala bostadsbolagen tycker vi att det är helt riktigt att de kan få göra det eftersom de kommunala bostadsbolagen också har så mycket jobb med att renovera. Som du kanske vet finns det ett stort renoveringsbehov eftersom beståndet har varit eftersatt under många år i olika perioder med olika styre här i staden. Jag tycker att de kommunala bostadsbolagen tar sitt ansvar på så sätt.

Anförande nr 164

A n n M a r i E n g e l (V): Vi tycker att det här är ganska enkelt. Det råder stor brist på hyresrätter. Vi har tre kommunala bostadsbolag. De vill gärna bygga. Vi vill att de ska bygga nytt. KF har beslutat att de ska bygga ett visst antal. Nu kommer de inte ens upp till det, som vi vet, eftersom de inte får markanvisningar av staden, som själv har beslutat hur mycket de ska bygga.

Då föreslår vi helt enkelt att de ska få lite fler markanvisningar och bygga lite mer eftersom det behövs fler billiga hyresrätter och eftersom vi tycker att våra egna bolag är bra rustade. Vi har inte sagt, som påstås här, att inga andra ska få bygga. Vi har inte sagt att man inte ska kunna bygga om kontor till lägenheter. Tvärtom tycker vi att det är jättebra. Vi har inte sagt att man inte ska kunna köpa in andra fastigheter. Vi har absolut inte sagt att man inte ska renovera bostadsbeståndet.

Vad ni däremot har sagt i svaret på vår motion är att Stockholms Stadshus säger att fördelningen mellan bostadsrätter och hyresrätter måste beaktas och ställas i relation till stadens lönsamhet i projekten. Det säger alltså Stockholm Stadshus AB. Stadsledningskontoret säger att det är prioriterat att produktions- och byggkostnader hålls nere. Det står också i er egen framtidsutredning att på grund av att det är lönsammare kommer man att bygga fler bostadsrätter. Det är er politik.

Varför står ni då här och hymlar och säger att det inte alls är så, utan att ni ska bygga 140 000 lägenheter och att det ska vara jättemycket? Jag är den första att bli jätteglad om ni gör det, men vi har inte sett dem ännu precis. Vad vi har sett nu är att ni har sålt fler än vad ni har byggt, till exempel 2013. Ni har sålt eller omvandlat nästan 1 300 lägenheter, och ni har byggt 1 164 lägenheter.

Jag förstår inte att ni tycker att det är så oerhört provocerande att vi talar om ett hyrestak. Ni säger att hyran ska fastställas av parterna. Då undrar jag: Vilka är parterna när det gäller allmännyttan? Är inte ni och vi den ena parten? Är det inte vi som äger bostäderna? Och är det inte vi som då kan bestämma vad det ska vara för hyror utifrån alla möjliga kalkyler och så vidare? Vi säger inte att man ska sitta här och bestämma om en jättebillig hyra som gör att ingenting går ihop. Men om man bestämmer själva byggandet efter hur hög hyran ska vara – man sätter ett hyrestak, och den som kan bygga till det får markanvisningen, som man har gjort på många andra håll – har man ju redan satt ett tak. Det innebär att man får lägenheter som

både går ihop ekonomiskt och som blir billigare för folk att bo i. Det var det vi var ute efter.

Vi förstår inte vad som är så oerhört provocerande i detta. En liten hint var kanske det som Erik sade om att det har varit så oerhört dålig produktivitet utveckling för byggbolagen. Det finns kanske olika åsikter om det. De fyra stora byggbolagen har väl gått ganska bra. Men det finns också många mindre bolag som gärna vill bidra och som vill bygga billigare och med hyrestak. Låt dem göra det!

Anförande nr 165

Erik Slottnér (KD): Ordförande! Det jag ville säga med detta var att det finns mycket som spelar in i bostadspolitiken. Du inledde ditt anförande med att säga att detta är enkelt, Ann Mari Engel. Nej, det är inte enkelt. Staten har sin roll, och staten har gjort otroligt mycket under den här mandatperioden med Attefall som bostadsminister. Kommunerna har naturligtvis sitt ansvar, inte minst med markanvisningspolitiken. Men branschen – byggföretagen själva – tycker jag ibland har kommit lite lindrigt undan. Den har haft en extremt dålig produktivitet utveckling jämfört med andra sektorer i Sverige. Exempelvis har byggkostnaderna ökat med ungefär 35 procent under 2000-talet, medan KPI allmänt har varit 12 procent. Detta tror jag att vi måste bita mycket hårdare i. Med en sådan kostnadsutveckling stiger såklart också hyrorna.

Tänk om vi skulle införa en ordning där vi i denna sal bestämmer hyror! Jag undrar om Vänsterpartiet då kan lova att ni inte får göra valaffischer där ni skriver: Vi lovar lägre hyror än Alliansen! Jag undrar om ni skulle kunna hålla det.

Anförande nr 166

Ann Mari Engel (V): Jag håller med dig om att bostadspolitiken inte är enkel. Det sade jag inte heller. Jag sade att vårt förslag är ganska enkelt. Men politiken är komplicerad, och det finns många aktörer som spelar in i den, som du säger. Men jag tycker att även vi beslutande politiker borde kunna vara med och planera en bostadspolitik. Tyvärr har det inte blivit mycket av det, utan det har varit marknaden. Bostadsministern har tillsatt många utredningar, men det har inte blivit så mycket resultat.

Vi säger så här: Vi kan i den här salen, om vi vill, besluta om till exempel ett hyresstopp i ett eller två år i allmännyttan. Det har vi gjort förr. Det blev ingen katastrof för det. Vi såg att det var en så extremt bra lönsamhet i bostadsbolagen och att hyrorna steg väldigt mycket. Vi säger inte att vi ska bestämma om ett hyrestak helt i det blå, utan vi menar att man måste använda våra bostadsbolag. Man måste använda byggbolagen, som du själv säger har haft oerhörda stora övertvinster. Använd då de små byggbolagen i stället för att bygga billigare med ett hyrestak som gör att människor har råd att bo i en hyresrätt i Stockholm! Det tror jag att du också vill att de ska kunna göra, och det är vi ute efter. Men jag tycker inte att ni använder några verktyg för det.

Anförande nr 167

Åke Askén (MP): Jag tänkte fortsätta att tala om markanvisningar, 2014:16. Jag yrkar bifall till Miljöpartiets förslag i kommunstyrelsen.

Frågan är om ni verkligen är beredda från Alliansens sida att sätta fart på bostadsbolagen. Det är inte glasklart vad ni egentligen vill. Ni är väldigt försiktiga, och ni tassar lite kring frågan. Det verkar som om ni inte riktigt vet vad ni vill. Ni talar om det som ni har gjort, men ni vill inte tala om det som ni vill göra. Det är klart att 1 500 lägenheter per år är alldeles för lite i relation till de 8 000 lägenheter som kan komma att byggas. Det duger inte.

Jag undrar om vad borgarrådet egentligen menar med sitt svar här. Det är väldigt oklart. Hur ser ni egentligen på fördelningen mellan hyresrätter och bostadsrätter? Jag menar då inte bakåt i tiden, utan framåt.

Jag ska säga något om bostäder och tunnelbanestationer. Det gäller utlåtande 126 från 2013. Det är klart att vi måste bygga på andra ytor än på grönytor. Då är detta ett alternativ som vi måste titta på och som vi måste utreda. Det är klart att det blir dyrt; det råder ingen tvekan om det. Men det är också dyrt att förstöra vår natur. Långsiktigt är det inte alls klokt. När man ser hur Alliansen har farit fram med grävskoporna under den här mandatperioden blir man lite förskräckt, måste jag säga. Det finns anledning att ändra politik. Vi menar att man då bör titta även på möjligheten att bygga invid och ovanpå tunnelbanestationer.

Anförande nr 168

M a r i a H a n n ä s (V): Ordförande! Jag vet inte om det är en fördel eller en nackdel att ha de här blocken där man kan gå upp och tala om lite av varje och svara på gamla grejer lite huller om buller. Det tänkte jag i alla fall göra nu.

Cecilia Brinck, som är moderat, försökte förlöjliga Vänsterpartiet genom att säga att vi ville göra Västberga industriområde lite tjuvigare. Jag vill bara säga att det inte är detta det handlar om. Det handlar om att få in fler bostäder och fler kontor, som behöver flyttas ut från innerstaden och lämna plats för nya bostäder där. Samtidigt ska vi behålla de tunga funktioner som ska finnas i ett område som krävs för stadens infrastruktur – punkt slut.

Jag byter nu spår för att tala om motionen om studentbostäder vid tunnelbanan. Det är en bra motion. Vi i Vänsterpartiet har också förslag om överdäckningar vid tunnelbanan som inte handlar om att däcka över för att bygga på, för det blir väldigt dyrt. Det handlar i stället om att man på något sätt lägger ett lock på som gör att man kan bygga nära tunnelbanan. Det kan bli mindre dyrt. Vi har ett sådant exempel i Örnberg.

Med detta yrkar jag bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen i motion 2013:126.

Anförande nr 169

K a r i n R å g s j ö (V): Här avlöser vi i Vänstern varandra! Till slut undrar jag lite grann över bostäder enligt SOL eller LSS. Om man tittar på målsättningen ser man att den var 5 procent av stora bestånd som skulle byggas. Sedan landade det hela på 0,5 i Hornsberg och 1,5 i den planerade Hagastaden. Då kan man säga att man inte riktigt har nått ända fram.

Om man tittar på remissvaren på motionens förslag ser man tydligt att det finns en mängd idéer ute i stadsdelarna. Det är många som håller med om att frågan verkligen har spretat. Ingen har tagit hela ansvaret. Det kanske sker nu, och det är vi i så fall glada för på den här kanten. Detta är ett verkligt problem; det är ingenting som vi fabulerar om. Det är ett problem som revisionsrapporten har skrivit om och som man har talat om i de olika funktionshindersråden, exempelvis. Det är ett jätteproblem.

Jag undrar hur ni ser på möjligheten att nå upp till 5 procent. Det måste finnas någon som kan svara på det. Det här drabbar så många människor, och det drabbar verkligen de personer som behöver politikerns – ursäkta det byråkratiska ordet – verktygslåda. Vi har möjligheter som politiker. Om man sitter i en majoritet styr man staden. Jag tycker att ni har lämnat över en så stor del till marknaden att ni har tappat kontrollen. Jag skulle gärna vilja veta hur ni ska komma upp i 5 procent på det sätt som ni arbetar med bostadsfrågan i den här staden, om det är någon som vill svara. Det kanske det inte är. Nej, ingen vill visst svara – tack och hej för mig i den här motionen!

Anförande nr 170

J a c k i e N y l a n d e r (V): Ordförande och fullmäktige! Vänsterpartisterna avlöser varandra här. Jag fick se att Björn kom in i salen, och då tänkte jag att jag ska ställa en fråga till honom. Han brukar vilja svara på mina frågor. Nu ska jag alltså ställa en fråga till honom som jag vill ha ett svar på.

När ni planerade kvarteret Grimman – hur tänkte ni då? Det finns inte ett enda LSS-boende eller någon lägenhet i det beståndet, och det är i alla fall några hundra lägenheter. Jag skulle bara vilja veta hur tanken var. Funderade ni aldrig över att det kanske skulle vara läge att smälla in ett par tre stycken där? Det är bara en fundering jag har.

Anförande nr 171

B j ö r n L j u n g (FP): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Vi har diskuterat frågan i flera år, Jackie. Jag har lovat dig, fullmäktige och stockholmarna att vi ska bli mycket bättre på det här i Stockholmshem. Jag får erkänna att i Grimman är det lite skralt. Södermalm i stort är rätt välförsett, men just i Grimman blir det inget.

Däremot tar vi i Stockholmshem, exakt enligt vad du och jag har kommit överens om, ett stort ansvar i Norra Djurgårdsstaden. Vi bygger både förskola och LSS-boende där i ett av våra kvarter. Dessutom bygger vi en livsmedelsbutik. Samhällsservicen har lagts på våra axlar just i detta område. Men i Grimman är det inte så, och i så fall hade hyrorna blivit ännu högre i de övriga lägenheterna. Det är ett himla knepigt område över huvud taget när vi ska bygga där.

Anförande nr 172

J a c k i e N y l a n d e r (V): Jag vet att du har tagit ditt sociala ansvar i många frågor, Björn. Men här har du missat totalt, och inte bara lite. Samtidigt menar finansborgarrådet att man inte ska behöva vara miljonär för att bo i innerstaden. Här har vi hyror på en kvarts miljon om året, alltså 250 000 bara i hyra. Då undrar man vilken publik ni vänder er till.

Jag får en känsla av att man inte kan smälla in LSS-lägenheter om man över huvud taget ska kunna producera lägenheter. Precis som du själv sade: Då skulle det bli ännu dyrare. Därför har ni med berått mod helt enkelt hoppat över det här. Är det så?

Anförande nr 173

C e c i l i a B r i n c k (M): Ordförande! Jag vill först be Maria Hannäs om ursäkt för att jag inte var här när hon var uppe senast. Jag försöker vara på två ställen samtidigt, och det går inte alltid så bra. När jag har kommit på hur man gör ska jag dela med mig av kunskapen.

Det var inte alls min avsikt att förlöjliga förslaget. Jag är ledsen om det uppfattades så. Däremot tycker jag att det är ett ogenomtänkt förslag som lämnar en väldig massa viktiga frågor obesvarade. Det måste jag få kunna säga.

§ 13 Motion om stående avsättning av budget för samverkansutveckling av City (utl. 2013:96)

Motion om öppnande och utvecklande av ett nytt upplevelsekvarter i city, Klara gårdar, kvarteren mellan Gamla Brogatan, Korgmakargränd och Bryggargatan (utl. 2013:107)

Anförande nr 174

M a r i a H a n n ä s (V): Ordförande, fullmäktige! Jag tänkte tala om motionen om Klara gårdar som Tomas Rudin har skrivit. Vänsterpartiet har en reservation som är ganska kort. Det handlar om att göra City mer levande, och det kan man göra på många sätt. Detta är ett sätt – man börjar med en gård, öppnar den och gör den mer intressant för alla människor. Man ska kunna gå in och titta och gå i butiker. Inte minst ska det finnas kultur. Jazzkaféer och en massa sådana saker skulle man kunna ha på en levande gård. Motionären nämner exempel som jag själv har sett i Berlin och som är väldigt trevligt.

Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets förslag, som går ut på att bifalla vårt yttrande i kommunstyrelsen.

Anförande nr 175

M a r i a Ö s t b e r g S v a n e l i n d (S): Ordförande, fullmäktige! Motion nummer två i detta block är ett spännande förslag, som illustreras med färgbilder. *ABC* har till och med gjort ett fint reportage med Tomas där han visade hur gårdarna skulle kunna öppnas upp.

Vi delar självfallet borgarrådets uppfattning att detta måste ske tillsammans med fastighetsägarna. En av dem är Familjebostäder, så det borde inte vara så knepigt. Men det som är väsentligt är att det behövs ett initiativ, och det initiativet borde staden kunna ta.

Jag yrkar bifall till vår reservation.

Den andra motionen handlar om en stående avsättning av budget vid samverkansutveckling av City. City har stora utvecklingsmöjligheter, och City samverkan är ett samverkansorgan. Hittills har det fungerat som ett bra forum för gemensamt idéutbyte, men när det kommer till en ekonomisk uppgörelse är det svårare att finna lösningar. Jag hade möjligheten att för ett par veckor sedan bland annat med alla partier tala just om utvecklingen av City. Jag är ganska trygg i att det finns en stor samsyn i fullmäktige om behovet av att utveckla Cityområdet. Jag vill påminna om att alla partier vid det tillfället nog var beredda att tycka att man skulle vara med och ekonomiskt bidra från stadens sida till denna utveckling.

I motionen skissar man på en ny typ av samverkansform som vi tycker att man skulle kunna pröva. Det finns ett antal konkreta exempel på hur det skulle kunna göras, bland annat genom finansieringen med hjälp av 1 procent av tomträttsavgälderna. Jag tycker kanske inte att det är hugget i sten att det behöver ske på just detta sätt, men det är helt klart att finansiering saknas, och det är det som är det väsentliga. Som ett led i att få i gång processen yrkar jag ändå bifall till vår reservation.

Anförande nr 176

D e n n i s W e d i n (M): Fru ordförande! Jag vill gå upp i talarstolen apropå den motion som Maria precis tog upp angående Tomas Rudins motion om stående avsättning av budget för samverkansutveckling av City.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Tomas Rudin skrev motionen innan KF antog hans motion för City. Vi har kommit långt i arbetet. Vi har en projektledare som har jobbat just i de här frågorna. Man har fokus på samverkan över stadens olika områden. Det finns konkreta exempel på vad som har uppnåtts i detta. Med ett starkt City blir Stockholm starkare. Det kan även en Spångakille som jag tycker är viktigt. Det är viktigt med satsningar på City. Ett förbättringsarbete är viktigt för att vi ska kunna bli ett starkare Stockholm just när det gäller innerstaden. Vi har också arbetet i City i samverkan, som är ett viktigt arbete.

Jag tycker att det är anmärkningsvärt med den transfereringsprincip som Tomas Rudin tar upp. Det var intressant att höra att Socialdemokraterna nu yrkar bifall till förslaget. Jag noterar att stadsledningskontoret är skeptisk till att avsätta en procentsats av stadens tomträttsavgälder till just cityarbete. Jag kan läsa högt. De skriver att en finansiering med avsättning från avgälderna från tomträtterna i City är tveksam såväl till sin konstruktion som till sina ekonomiska konsekvenser. Stadsledningskontoret anser att lösningar bör sökas enligt stadens ordinarie finansieringsprinciper och till belopp som bedöms från fall till fall i aktuella utvecklingsområden just i City.

Jag tycker att det är anmärkningsvärt att Socialdemokraterna nu yrkar bifall till detta. Dels undrar jag om det är någonting som finns inräknat i er budget. Ni är ju tydliga med en satsning. Om ni som vi tycker att finanserna är viktiga för staden – vad innebär detta i omsättning, till exempel? Vad får det för konsekvenser för stadens budget? Detta är ju en del av finansieringen av våra välfärdsverksamheter, till exempel, i dag. Hur räknar ni detta i ert budgetförslag? Det skulle vara intressant att höra.

Och ska förbättringsarbetet bara gälla City? Det är ju bara City som ni vill föra över pengar till. En Spångakille som jag tycker att det är ett intressant perspektiv. Aktuella satsningar borde bedömas från fall till fall, kan man tycka. Det borde inte vara någon särordning för finansieringen på detta sätt. Det är anmärkningsvärt när stadsledningskontoret på det här sättet är så tydligt med att detta inte skulle vara någon bra lösning. Det märks att ni håller fast vid den här ståndpunkten, och det skulle vara intressant att höra mer från Socialdemokraterna om detta.

Anförande nr 177

M a r i a Ö s t b e r g S v a n e l i n d (S): Motionen handlar som sagt om Cityområdet och omvandlingen av City. Vi lyfte fram Citysamverkan som ett lyckosamt arbete där staden har varit inblandad sedan länge. Det är alldeles rätt att Vision City 2030 inte var antagen när motionen skrevs, men om jag förstår parterna i samverkan rätt är inte finansieringen alldeles klar, enkel och tydlig. Jag har inte heller hört dig på något sätt säga hur ni har tänkt att verksamheten ska finansieras.

I motionen föreslår Tomas att det vore en idé att avsätta. Det är den idén som man vill pröva. Som jag sade i mitt första inlägg är det inte hugget i sten hur det ska gå till. Vår poäng med att yrka bifall är ändå att säkerställa att verksamheten får en finansiering som gör att den klarar av att utvecklas.

Anförande nr 178

D e n n i s W e d i n (M): Jag tycker att det är intressant att vi i Vision City har en stor samstämmighet om detta nu, och det fanns inte när motionen skrevs. Det är mer anmärkningsvärt att ni går upp och yrkar bifall till detta. Ska vi gå ifrån principen att projekt ska bedömas från fall till fall på det här sättet? Det är ganska anmärkningsvärt utifrån mitt perspektiv – jag som inte bor i City just nu.

Det är jätteviktigt med en citykärna, och det är därför vi har detta projekt och flera samverkansprojekt för att få upp arbetet med City. Vad som konkret hittills har återkommit är det som kommer att ske på Brunkebergs torg, till exempel, under sommaren med blomster, parkbänkar, kiosker och uppställningsplatser. Långsiktigt går vi framåt, och vi gör det också i samstämmighet. Men jag tycker att detta ännu en gång visar hur Socialdemokraterna i Stockholm underprioriterar finanserna i staden. Det är anmärkningsvärt att ni på det här sättet vill gå ifrån en finansieringsregel som stadsledningskontoret så tydligt säger emot.

Anförande nr 179

Borgarrådet H e l l d e n (MP): Fru ordförande! Jag tror att vi alla är överens om att vi ska utveckla City. Sedan kan man diskutera lite olika finansieringsformer för detta. Men det är viktigt att vi tar ett ansvar för att City blir en trevligare och bättre plats som fungerar och där medborgarna känner sig hemma. Vi har dock inte yrkat bifall till motionen.

När det gäller den andra motionen, Klara gårdar och hur man ska kunna öppna upp Klarakvarteren, har vi gjort bedömningen att det som Rudin talade om i motionen handlade mycket om resterna och det som är kvar av det gamla Klara. Det är små kvarter, 1600- och 1700-talshus och bostäder i en hel del av husen. Vi ser det inte som riktigt lämpligt att öppna upp gårdarna på grund av detta. Man måste ändå tänka på dem som bor där, även om folk inte riktigt är medvetna om att det finns de som bor i dessa gamla kåkar. Däremot behöver vi titta över det hela när vi hanterar City så att vi inte sluter och privatiserar de ytor som finns, vilket har skett i olika etapper. Intentionen i motionen är bra, men just dessa kvarter är inte riktigt lämpliga.

Anförande nr 180

A r b a K o k a l a r i (M): Fru ordförande, fullmäktige och kära stockholmare! Vår stad växer så det knakar. Vi håller på att bli en miljonstad. Jag minns för tio år sedan när man var ute på kvällarna och staden var ganska tråkig och ganska död. I dag, tio år senare, har vi en levande stad med ett stort utbud och mycket kul att göra. Det är den linjen vi ska fortsätta på, och det är därför vi från Alliansens sida prioriterar både jobben och skolan och att vi ska bygga en massa bostäder. Men vi ska också ha livskvalitet för våra medborgare.

Just nu jobbar vi med en strategi – ett stadsutvecklingsprojekt som heter City 2030. Den motion som Tomas Rudin har skickat in om ett exempel är, som tidigare talare sade, en god tanke. Men när man tittar närmare på det hela inser man att det inte

riktigt passar. Vi har en förskola där innergården används av barnen som får leka där. Den används också av de människor som bor i fastigheterna.

Vår strategi handlar snarare om en helhetslösning för hela City och att vi inte ska ha döda fläckar runt om mitt i staden där det känns läskigt att gå på kvällarna. Det ska finnas ett stort utbud. Vi har aldrig satsat så mycket som vi gör nu på kultur. Tack vare Alliansen har vi också sänkt restaurangmomsen så att vi har fler restauranger och större utbud. Vi har fler serveringstillstånd. Det har märkts en skillnad när man går runt, och jag tror att det är många stockholmare som uppskattar det.

Det är viktigt att inte föregripa den strategi som vi jobbar med just nu. Vi ska se helhetslösningar på hur vårt City ska kunna bli ett framtidens New York och en stad som många stockholmare i dag drömmer om att få bo i. Den täta bebyggelse som finns på andra sidan Atlanten, det utbud av aktiviteter och den levande stad som finns där dygnet runt är det vi försöker göra i vår stad så att vi är och även i framtiden på ett ännu mer internationellt sätt blir en internationell storstad i norra Europa.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 181

M a l t e S i g e m a l m (S): Ordförande! Jag måste bara fråga: Hur många fler restauranger har det blivit i Stockholm för att restaurangmomsen har sänkts?

Anförande nr 182

A r b a K o k a l a r i (M): Den sänkta restaurangmomsen har sett till att människor har ett jobb att gå till och att de som driver restauranger kan anställa fler och kan utveckla sin verksamhet. Det är bara att gå ut på stan och se hur mycket mer, större och mer levande utbud vi har inom restaurangområdet. Det tycker jag är fantastiskt bra för Stockholm, och det är så vi borde fortsätta att göra.

Anförande nr 183

M a l t e S i g e m a l m (S): Jag tycker att man ska vara lite försiktig när man uttalar sig om den saken. Jag ställde en enkel fråga. Du sade i ditt anförande att det har skapats fler restauranger i Stockholm för att restaurangmomsen har sänkts. Nu talar jag inte om jobb. Min fråga var bara: Hur många?

*§ 14 Motion om ett friskare Stockholm (utl. 2013:127)**Motion om införandet av sociala investeringsfonder i Stockholms stad (utl. 2013:176)**Motion om inrättandet av en social investeringsfond i Stockholms stad (utl. 2013:175)*

Anförande nr 184

K a r i n R å g s j ö (V): Fru ordförande! Nu ska vi prata lite sociala investeringsfonder, som är en jättefråga i dag i Sverige över huvud taget i en mängd kommuner. Där har man lyft frågan och gjort någonting av den. Men ni är inte lika entusiastiska på den där sidan; så har vi tolkat ert svar på motionerna.

Vi tycker att det behövs en rejäl social satsning, främst i ytterstaden, på en mängd områden. Det ska inte vara korta projekt, utan långsiktiga satsningar som inte bara rinner ut i sanden. Vad vi kan se i dag när vi tittar ut över staden är ökade klyftor på olika sätt och ökad kunskapssegregering. Det är många barn och unga som får ganska illa.

Att investera i barn och unga lönar sig alltid, och det är livsviktigt. Vi talar om social hållbarhet. Det kan bli en klyscha om man inte gör någonting åt det på lång sikt. Ni har arbetat med ganska korta projekt. Om man ska göra någonting måste man ligga i linje, och det ska vara långsiktiga projekt vi talar om. Det är precis det vi talar om nu: långsiktiga och ganska stora projekt som man riktar till dem som mest behöver det. Det handlar om att jämna ut levnadsskillnaderna och göra staden mer jämlik. Vi vet alla att städer som inte är jämlika mår ganska dåligt till slut. Det drabbar alla, oavsett om man har åkt på en räkmacka eller om man har haft det lite tristare i livet.

Ni säger att det sociala förebyggande arbetet tickar på. Ni tycker att det är good enough. Då undrar jag hur det kommer sig att 20 procent av dem som exempelvis är mellan 16 och 29 år i Rågsved, Husby, Skärholmen, Tensta och Rinkeby varken jobbar eller pluggar. Det kan inte vara good enough, tycker jag.

Med de sociala investeringsfonderna kan vi ladda för dem som mest behöver det. Vi kan ladda specifikt för skolan. Skolan är den enskilt viktigaste del som man ska fylla med bra och visionära förhållningssätt att arbeta med för de barn och ungdomar som i dag går ut grundskolan utan betyg till gymnasiet, exempelvis. De är ganska många.

I dag arbetar vi i hög grad sektorsvis och i stuprör. Vad vi vill göra är att arbeta mer över gränserna. Det kan man göra med de sociala investeringsfonderna. Det går också att göra två saker samtidigt i den här staden, tror vi. Det går att satsa på investeringsfonder, och det går att förstärka den sociala verksamheten. Det kommer jag att återkomma till. Där har inte ni visat framfötterna. Jag tycker att ni gömmer er bakom detta att man inte kan göra båda sakerna samtidigt. Titta på andra städer och lär!

Jag yrkar bifall till Vänsterpartiets reservation i detta ärende.

Anförande nr 185

D a n i e l S o m o s (M): Fru ordförande! Jag tycker att det är lite synd att motionen om en GLMS-fri dag föll bort, för den passade väl in i det här blocket, som

andas klassisk socialism. Man tycker att det är kommunal kärnverksamhet att uppfostra medborgaren. Det talas om en GLMS-fri dag, det talas om en uppmärksamhetsvecka på idrott och så vidare och det talas om investeringsfonder där man på något sätt på ett tidigt stadium ska kunna dela in barn i olika klasser – som anpassade eller inte. Man tror att man på ett så pass tidigt stadium ska kunna identifiera vilka barn som behöver extra insatser. Man reflekterar inte över vad det kan få för konsekvenser att någon i en så tidig ålder stämplas som felaktig och i behov av extra insatser. Det är inte alls säkert att vi har rätta verktygen för att kunna identifiera dessa barn. Om vi har dem bör vi använda dem i dag.

Jag tycker som sagt inte att det är en kommunal kärnuppgift att försöka uppfostra medborgaren. Jag tycker snarare att det är viktigt att ha de här valfriheterna i vardagen. Om man är glutenallergiker ska man såklart erbjudas möjligheten att inte äta gluten varje dag, och inte bara en dag, den 15 maj, som föreslogs här tidigare.

Det är på samma sätt med idrott. Det är viktigt att arbetsgivaren varje dag erbjuder möjligheten till idrott, friskvård och så vidare. När det gäller att det ska ha någon fantastisk effekt att man fokuserar på det här under en vecka tror jag att det är viktigare att fokusera på detta varje dag i verksamheterna. Idrottsnämnden gör vissa speciella insatser under denna vecka, som nämns i motionen.

Jag tycker som sagt att det ska vara upp till individen att välja hur man vill äta och hur man vill motionera. Det är inte upp till oss i kommunfullmäktige att uppfostra människor. Jag är själv ordförande för en friskola där vi serverar kött bara en dag i veckan. Föräldrarna väljer att ha sina barn där om de vill. Det är valfrihet, och det är den fria marknaden som gör denna valfrihet möjlig. Staten, kommunen och politikerna har extremt dålig track record när det gäller att uppfostra medborgare och lära dem att äta rätt. När det gäller en av de största bloggarna i Sverige, kostdoktor.n.se, är hela hans tes att vi politiker och Socialstyrelsen har gett felaktiga kostråd. Och nu tror vi att vi ska kunna komma med nya direktiv och uppfostra medborgarna – hur de ska äta och hur de ska leva sina liv. Jag tror inte att det är en kommunal kärnuppgift.

Därför yrkar jag avslag på samtliga motioner.

Anförande nr 186

O r d f ö r a n d e n : Låt mig påminna fullmäktige om att motion 2013:118 är bordlagd eftersom Kaj Nordquist, som har skrivit den, inte är här. Den ska inte diskuteras i dag, så jag hoppas att ingen kommer att ta upp denna tråd i repliker.

Anförande nr 187

J o n a s E k l u n d (MP): Jag vill inte vara elak, men jag tycker att det låter som om Daniel Somos har läst den bordlagda motionen och inte de andra – särskilt inte de som handlar om sociala investeringsfonder. Tanken med sociala investeringsfonder är inte att man ska säga till människor hur de ska leva sina liv. Jag förstår inte vad Daniel Somos har fått det ifrån. Däremot är tanken att man åtminstone delvis ska komma ifrån de problem som de kommunala ettårsbudgetarna innebär i arbete för social utveckling av staden, i det sociala arbetet i skolan och så vidare. Utifrån pedagogisk och social vetenskaplig erfarenhet ska man kunna göra insatser som man räknar med kan ha effekt på 20 års sikt, och man ska kunna räkna hem det i den

kommunala ekonomin i stället för att det bara blir en kostnad och aldrig någon besparing eller intäkt för kommunen, som det är när man budgeterar på ett års sikt.

Jag tror att Daniel Somos, som är ekonomiskt skolad, väl förstår detta. Men han talar om annat eftersom det är bekvämare.

Anförande nr 188

D a n i e l S o m o s (M): Jag förstår principen bakom visionen. Det är möjligt att sådana här insatser skulle vara värdefulla om vi skulle ha perfekt kunskap och kunna identifiera exakt vilka barn som ska ha exakt vilka insatser och exakt vilken effekt det kommer att få om 20 år. Men alla socialarbetare i staden, alla lärare i staden och alla som jobbar med de här frågorna i dag, sitter ju inte på sina händer utan att göra någonting. Vi gör jättemycket redan i dag.

Jag tror inte att man löser problemet genom att slänga på ännu mer pengar. Jag tror att man kan jobba med problemen inom de budgetramar som vi har i dag. Man talar alltid om att de sociala investeringsfonderna ska ge så otroligt stora ekonomiska besparingar och så vidare. Men jag har aldrig sett någon budgetera på det viset. Ni budgeterar bara den ökade kostnaden. Ni talar om vinster, men ni säger inte var i budgeten besparingen kommer att uppstå. Det är bara någonting teoretiskt, som kanske kommer att uppstå om 20 år.

Anförande nr 189

S t e l l a n H a m r i n (V): Fru ordförande! I ett samhälle där vi överöses av reklam från bolag vars endas intresse är att tjäna pengar tycker Daniel att kommunen ska hålla käft. Jag kan möjligen förstå det från en moderat utgångspunkt. Men från vår utgångspunkt är detta helt oacceptabelt. Jag kan tala om för dig, om du inte vet det, att det finns en rad lagar och förordningar som kräver att kommunen talar om för folk hur verkligheten egentligen ser ut. Att kommunen ska bidra till en bättre hälsa för stadens invånare och en massa andra saker är en självklarhet, tycker jag.

Anförande nr 190

D a n i e l S o m o s (M): Jag kan hålla med om att anledningen till att vi har en idrottsbudget och en idrottsnämnd är att vi ska bidra till en bättre folkhälsa. Det är därför vi satsar pengar på idrott och så vidare. Jag tycker att kommunen ska jobba med att erbjuda möjligheten, men inte att vi så att säga aktivt ska påtvinga människor olika sätt att äta eller att röra sig. För tio år sedan drev Socialstyrelsen en helt annan linje för hur man ska äta och så vidare än man gör i dag. Hur vet vi att den vetenskap som vi sitter på just i dag är den rätta?

De företag som du nämner och som gör massor med reklam, som du tycker är så hemskt, kan du faktiskt välja bort. Kommunen kan du inte välja bort. Kommunen och staten har monopolet. Företagen kan du välja bort; det kan du inte göra när det kommer till kommun och stat. Det är det som är skillnaden.

Anförande nr 191

Borgarrådet M o g e r t (S): Fru ordförande! Jag tyckte att det var lite märkligt när ordföranden började säga att motionen är bordlagd därför att motionären inte är här. Och sedan får vi lyssna till en tre minuters drapa om motionen – hur ogenomtänkt, dålig och ondsint socialistisk den är. Jag tycker att det är en smula oförskämt. Det

vore bra om ordföranden i fortsättningen avbröt denna typ av resonemang när vi är överens om en bordläggning därför att motionären inte är här.

Anförande nr 192

D a n i e l S o m o s (M): Jag ber så mycket om ursäkt för detta övertramp, men jag tyckte att denna motion belyste och förtydligade de övriga motionerna. Det var de övriga motionerna jag ville diskutera och som jag ville belysa med hjälp av denna motion, som jag ser fram emot att diskutera i en kommande debatt.

Anförande nr 193

O r d f ö r a n d e n : Det kommer att finnas möjlighet att komma tillbaka till den motion som nu nämndes vid ett senare tillfälle.

Anförande nr 194

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Fru ordförande och ledamöter! Jag tänkte också inleda med att tala om de sociala investeringsfonderna. Här delar vi helt och fullt utgångspunkterna att man genom ett långsiktigt förebyggande arbete inom det sociala området kan uppnå stora samhällsekonomiska vinster. Och inte bara det – det minskar också lidandet för många människor.

När man genomför ett sådant arbete medför det initialt ofta ganska stora kostnader. I Stockholm har vi en god ekonomi och en bra kompetens runt om i staden. Det har gjorts att vi i våra budgetar, framför allt nu i budgeten för 2014, har kunnat göra stora satsningar: 70 miljoner till individ- och familjeomsorgen. Där är sociala insatsgruppen ett bra exempel på samverkan, som någon efterfrågade förut. Det handlar om samverkan mellan polis och socialtjänst men också om samverkan mellan skola, socialtjänst och fritid för att hjälpa unga som far illa – unga som inte klarar de viktiga målen att gå ut skolan. Det är en otroligt viktig skyddsmekanism.

Vi har Söderortsvisionen, Järvalyftet och föräldrautbildning som vänder sig till föräldrar med barn mellan tre och tolv år. Det ger ett föräldrastöd så att man klarar sig.

Detta berättar jag för att tala om för er att vi redan gör en lång rad med förebyggande insatser. Anledningen till att vi kan göra det är att vi har en god och stark ekonomi som möjliggör att vi i våra budgetar kan ge utrymme för att pröva nya modeller, genomföra nya projekt, dra slutsatser av dem och sedan i lugn och ro bestämma oss för om detta är någonting som vi ska implementera i stor skala eller om det kanske inte var någonting som ledde fram till det vi önskade.

De båda motionerna handlar om att genomföra detta på ett helt annat sätt, nämligen med sociala investeringsfonder. Det stämmer ganska dåligt med lagstiftningen. Jag tror att det är Miljöpartiet som påpekar i sin motion att man också har sett det i de kommuner där man har prövat detta. Miljöpartiet har någonting som är lite spännande, nämligen cirkulationsfonderna. Man lånar för att starta någonting, och sedan betalar man tillbaka när investeringen visar sig ha gett resultat. Problemet är bara att just när det gäller sociala investeringar är det otroligt svårt att se om de leder till något resultat eller inte. Annars tycker jag att detta är en ganska bra marknadsekonomisk tanke.

Om man tänker sig till exempel att vi gör en satsning på missbruk bland unga vet man aldrig hur det blir: Var det vår satsning, eller var det någon annans satsning som ledde till resultatet? Om det inte ledde till något resultat kanske det ändå gjorde det, för om man inte hade gjort någonting kanske det hade varit ännu sämre.

Med detta i bagaget vill jag bara säga: Låt oss fortsätta att i våra budgetar ge utrymme för fortsatt långsiktigt förebyggande arbete, för det behövs!

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 195

K a r i n R å g s j ö (V): Det här är inget hokus pokus, utan det finns mycket forskning på sociala investeringsfonder och hur man kan arbeta med sådana. Man kan arbeta inte bara sektorsvis – alltså att skolan går in och gör sin lilla grej och någon annan, typ socialtjänsten, sedan gör sin lilla grej – utan man kan arbeta tillsammans mer långsiktigt.

I Malmö har man arbetat principfast med den sociala hållbarheten och tittat lite på den. Där kan man se att ojämlik hälsa i Malmö innebär en samhällskostnad på 3–7 miljarder. Så mycket räknar man med i runda slängar. Jag tror att ojämlikhet kostar mycket här i Stockholm också för de barn som far illa, och så vidare.

Ni säger att man inte kan räkna på det här i en social budget. Då undrar jag: Kan du räkna på vad socialtjänsten gör för skillnad i dag? Jag har skrivit ned en massa siffror här, men jag ska inte rabbla dem. Tycker du att vi kan räkna på det? Här i, låt oss säga Skärholmen, har socialtjänsten räddat fyra barn. Tycker du att man kan räkna på det sättet? Det viktiga är att man har förutsättningar att arbeta mer otraditionellt och framför allt långsiktigt.

Anförande nr 196

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Våra budgetar bygger på en del som kommer någonstans ifrån – ibland från politiken och ofta från tjänstemän som har prövat detta ute. Jag tycker att det är lite oförskämt av dig att låtsas att detta är en sådan där liten grej som någon har hittat på och att det prövas lite så där ad hoc. Så ser inte våra budgetar ut. Det kanske din gör.

I vår budget bygger vi oerhört mycket på att man ska samverka och att olika delar i vår stad ska samverka. Det gäller skola, polis, fritid, socialtjänst och alla andra goda krafter också. Jag delar helt uppfattningen att vi ska göra långsiktiga, förebyggande insatser. Men jag tror inte att en investeringsfond, såsom lagstiftningen och möjligheterna ser ut i dag, är rätt väg att gå.

Anförande nr 197

I n g e g e r d A k s e l s s o n L e D o u a r o n (MP): Man kan räkna pengar. Det kallas för socioekonomiskt bokslut; det känner ni säkert till. Då vet man vad unga människor som det går snett för kostar. Det är mycket pengar.

Det som är viktigt här är att se inte bara att människor kostar pengar utan att det handlar om mänskligt lidande. Jag träffar nästan varje dag i ett av mina jobb unga människor som det har gått snett för – i Rinkeby, Kista, Husby, Sundbyberg och

Jakobsberg. Dessa unga människor är ganska illa åtgångna. Det beror på att det är människor som långt tillbaka i tiden inte har sett dem. Och varför har de inte gjort det? Jo, därför att de inte har haft tid och inte resurser att hjälpa dessa barn. Det märker man ganska snart om man jobbar med sådant här professionellt.

Anförande nr 198

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Vi är inte oense om att vi behöver göra sådana här förebyggande insatser. Det är precis det jag står här och säger. Det fungerar alldeles utmärkt. Men det som ni har skrivit om cirkulationspengarna – där man först lånar dem och genomför en åtgärd och enkelt betalar tillbaka dem när man ser att åtgärden fungerar – är oerhört svårt. Jag vet att man kan göra socioekonomiska bokslut. Men det är oerhört svårt att sätta sig in i precis vilken åtgärd det var som ledde till det här. Dessutom kan det bli kontraproduktivt. För vilken verksamhet vill berätta om sina jättegod resultat om det betyder att man måste betala tillbaka en massa pengar?

Vi kan göra oerhört mycket för att lindra det mänskliga lidande som finns i vår stad och för att göra barns uppväxt och deras framtid mycket ljusare genom bland annat förebyggande insatser. Och det ska vi göra.

Anförande nr 199

S t e f a n N i l s s o n (MP): Det finns en del kommuner som har jobbat med det här redan. Norrköping och Nynäshamn är två stycken. Detta är inte någon ny fråga på det viset att det bara är en idé, utan det är något som det faktiskt jobbas med ute i verkligheten.

Vi tycker inte att det faktum att en sak är svår är ett skäl till att inte försöka. Det finns mycket som talar för att det här fungerar om vi verkligen gör ett försök och utvärderar de åtgärder vi prövar. Det handlar om att skapa incitament så att det som är ekonomiskt lönsamt på några års sikt – fem till tio år – också ska bli gjort. Vi har en snäv budgetering. Den gäller bara kommunens kostnader, och den gäller bara på ett till tre år. Samtidigt vet vi att många av de kostnader som vi förorsakar sker långt fram i tiden och hos andra huvudmän – stat eller landsting.

Vi vill, precis som Marie Ljungberg Schött var inne på, att man har en cirkulerande fond som innebär att man avsätter till exempel 200 miljoner kronor. Sedan får man ansöka ur den här fonden och ange exakt vad man vill göra. Sedan prövas detta, och det hela utvärderas i samarbete med forskare.

Vi tycker att det är synd att ni är så pass negativa till det här. Vi är övertygade om att det är ett bra komplement till reguljär verksamhet. Detta är alltså ett komplement till de satsningar som vi gör i den reguljära verksamheten, och det handlar om såväl socialtjänst som skola och förskola och alla verksamheter – framför allt sådana som riktar sig till unga.

Jag yrkar bifall till Miljöpartiets motion om sociala investeringsfonder och till våra övriga förslag i detta block.

Anförande nr 200

Stellan Hamrin (V): Herr ordförande! Jag tänkte ta upp motionen om ett friskare Stockholm – den som finns under punkt 40.

I motionen tar man upp en viktig fråga och har ett ganska modest förslag, nämligen att skapa en friskvecka i Stockholm. Tyvärr svarar inte Alliansen på detta. När man tittar på motionerna här ser man att det är ett ganska vanligt beteende från Alliansens sida i dag. Det är lika trist varje gång, tycker jag. Ni vill tydligen inte att man skapar en sådan här friskvecka i Stockholm. Men då tycker jag att ni ska säga det. Det kanske är så att det inte är värt besväret; ni kanske har rätt i det. Men ta då den debatten i stället för att bara sitta tysta och inte skriva någonting i svaret!

Vi tycker att man ska ha en sådan här friskvecka och förstärka de insatser som man redan gör, speciellt i områden där det särskilt behövs – framför allt i våra förorter och säkert också på andra ställen.

Stöd till Vänsterpartiets reservation!

Anförande nr 201

Ann-Katrin Åslund (FP): Ordförande, fullmäktige! Detta handlar om de två motionerna om inrättande av sociala investeringsfonder.

Jag börjar med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Jag är enig med oppositionen om att det är viktigt med långsiktiga åtgärder. Hur modellen sedan ser ut kan vi ha olika syn på. Marie Ljungberg Schött har räknat upp en hel del av de olika arbetsmetoder och åtgärder som vi jobbar med just nu. Det handlar om föräldrastödsprogrammet ABC, som tusentals föräldrar har varit med om och som startar i tidig ålder. Det handlar om Komet, som finns för både yngre och äldre barn. Det handlar inte minst om de sommarjobb som vi har haft under ett antal år, och det är fler än tre år. Det handlar om de sociala insatsgrupper som finns ute i stadsdelarna. Det handlar också, inte minst, om de 16 fokusskolor som man jobbar med för att förbättra resultaten.

Detta är bara några delar. Det handlar också om Skolsam. Mycket av detta handlar om ett samarbete mellan många olika aktörer inom staden när det gäller socialtjänst och skola och förskola. Det handlar om krissamarbete, och det handlar om samarbete med landstinget.

Med detta sagt vill jag säga något när det gäller kostnaderna. Det är otvetydigt så att om man satsar tidigt minskar kostnaderna. Det allra viktigaste tycker jag ändå är att det minskar lidandet för de personer som inte hamnar i dessa situationer. Det är klart att det då långsiktigt också blir besparingar. Kommunallagen, som den ser ut nu, medger egentligen inte alls möjlighet till detta. I Norrköping kan man se att de har använt samma metod som vi själva använder när det handlar om Järvalyftet och Söderortsvisionen, till exempel. Egentligen jobbar vi ju på det sättet när det gäller de här sakerna. Det är tydligt uttalat att det handlar om långsiktiga satsningar. Det allra viktigaste är ändå att man ser till att man har en god och välskött ekonomi i staden så att man har en hållbar stad som håller för långsiktiga satsningar på dessa områden.

Jag vill kommentera Miljöpartiets förslag: Det är omöjligt att räkna ut exakt vem som ska betala tillbaka och när. Om man vill anslå pengar är det bättre att man gör det direkt och att man tänker att det ska hålla framåt också. Det är också detta som faktiskt sker både med Järvalyftet och Söderortsvisionen, till exempel.

Anförande nr 202

K a r i n R å g s j ö (V): Vi tycker att man lider av något slags projektsjuka i den här staden och i Sverige. Man arbetar ganska kortsiktigt med typ treåriga projekt eller projekt under mandatperioderna. Sedan försvinner projekten, och det gör de oavsett majoritet. Jag tycker att det är beklagligt, oavsett om pengarna kommer från staten eller kommunerna.

Om man ska nå effekt måste man ha helt andra långsiktiga mål. Detta tittar man nu på i Sveriges kommuner. Jag tror att det är ungefär i 70 kommuner som man arbetar med sociala investeringsfonder. Det är lite meckigt att få till det, men vi har också sagt att man ska utreda det hela.

Vi talar om att social hållbarhet är precis lika viktig som ekonomisk hållbarhet. Om man inte satsar socialt och om man inte satsar på skolan får vi alla betala det. Det är precis så det ser ut. Ingvar Nilsson, som forskar på området, har räknat ut att man för varje person som man ”räddar” – det låter som om vi var en kristen organisation – får ungefär 13 miljoner tillbaka. Det kostar så mycket om det går snett för någon i livet. Både samhälle och individ tjänar alltså på långsiktighet.

Anförande nr 203

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Där tror jag att vi är eniga. Vi är eniga om att det är jätteviktigt med långsiktigt arbete. Det är också det som vi har jobbat med mycket under mandatperioden.

Sedan måste man också våga döda projekt som inte är bra, och det tror jag att vi är rätt eniga om. En del saker blev inte riktigt som vi trodde, och då får man inte vara sämre än att man låter dem försvinna.

Det handlar också om på vilket sätt det ska finansieras. Stockholm är en stor stad och har ordentligt med möjligheter och resurser och mycket kompetent personal. Vi bedömer att det finns sätt som är bättre och kanske också mer hållbara i längden än detta. Som ett exempel sade Miljöpartiet här att man skulle kunna tänka sig typ 200 miljoner kronor för fonden. Jag vet inte om det skulle räcka, för det skulle väl vara en perpetuum mobile. Men då ska man komma ihåg att bara i år satsade vi 70 miljoner på individ- och familjeomsorgen.

Anförande nr 204

J o n a s E k l u n d (MP): Jag håller med Ann-Katrin Åslund om en sak: Kommunallagen och regleringen av hur kommuner budgeterar och gör bokslut är inte anpassade för sociala investeringsfonder. Men det hindrar inte att man i ett stort antal kommuner – man kanske har kommit längst i Norrköpings kommun – faktiskt har sociala investeringsfonder och gör de här budgeteringarna och boksluten på ett sådant sätt att man får det att fungera. Man har en cirkulerande social investeringsfond i Norrköping, och man har det med forskningsanknytning. Tanken

är att man ska komma fram till ny kunskap om vilka sociala åtgärder som inte bara är socialt utan även ekonomiskt lönsamma.

Jag tycker att det är tråkigt att Alliansen inte vill kliva på denna utveckling av social politik. Man hänvisar i stället till den löpande verksamhet som redan finns i staden när vi faktiskt skulle kunna upptäcka att en del som inte görs i dag skulle vara ekonomiskt och även socialt lönsamt.

Anförande nr 205

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Jag skulle vilja påstå att vi jobbar exakt på detta sätt utan en social investeringsfond. En hel del av de saker som är påbörjade nu har följts mycket noggrant av forskning. Jag tänker på ABC, när det har utvecklats, och jag tänker på Komet, som är noggrant beforskat, och jag tänker också på Skolsam, till exempel, som nu genomförs i Stockholm. Det är många av de här sakerna som följs och som man jobbar på just det här sättet med. Man måste inte göra det med just den modell som ni föreslår.

Du hänvisar till Norrköping. De jobbar som vi gör med Järvalyftet och Söderortsvisionen. Avsättningarna sker på samma sätt. Vi jobbar med de här sakerna, och vi jobbar långsiktigt. Och det är forskning som följer det. Detta pågår alltså redan. Med det sagt måste man fortsätta hela tiden. Vi måste hela tiden bli bättre. Men det kanske inte är just en fond som är den optimala modellen.

Anförande nr 206

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Jag skulle vilja tala lite grann om Ett friskare Stockholm – en kampanj som man tydligen tycker är bra och positiv på nationell nivå men som man här i Stockholm inte riktigt vill förhålla sig till, tolkar jag det som. Till skillnad från i det första inlägget som vi fick höra här ifrån talarstolen tolkar jag inte borgarrådets motionssvar som att man är emot kampanjer för att skapa bättre förutsättningar att göra bra val. Jag tolkar borgarrådsberedningens svar mer som att man bara tycker att man helt enkelt gör nog i staden.

Detta ska ses mot bakgrund mot att vi vet att gapet i hälsa nu ökar stadigt i Stockholm, i riket och i resten av Europa. Framför allt är det lågutbildade kvinnor som halkar efter och i princip inte har någon förbättring i hälsa över huvud taget just nu över tid. Vi vet samtidigt att det även bland riktigt små barn finns tydliga samband mellan klass, övervikt, fysisk aktivitet, tandhälsa och alla sådana saker som påverkar individens hälsa och som på aggregerad nivå gör att det blir tydliga samband när det gäller folkhälsan. Det handlar om vilken nivå på information som föräldrarna har och som man själv har.

Det verkar positivt att i detta läge ha en kampanj som ser till att uppmuntra ett bra val. Med tanke på att en enig idrottsnämnd ställer sig bakom ett idrottspolitiskt program med stort fokus på folkhälsa och att idrottsförvaltningen, som förmodligen har störst kompetens på folkhälsoområdet, ställer sig positiv till förslaget har jag lite svårt att förstå det undvikande av frågan som jag tycker att borgarrådsvaret visar på.

En folkbildande kampanj av detta slag skulle också vara ett resurseffektivt sätt att göra något och att höja folkhälsan. Vi har som sagt gemensamt antagit ett idrottspolitiskt program som innehåller mycket bra aktiviteter och mål för att nå en bättre

folkhälsa. Men det brister i resursuppföljningen. Förvaltningen har helt enkelt inte resurser att uppnå det ambitiösa mål som det idrottspolitiska programmet slår fast. Kampanjen Ett friskare Stockholm är på det sättet ett kostnadseffektivt sätt att uppmuntra framför allt barn och unga men även anställda i staden att göra bra val både när det gäller kosthållning och fysisk aktivitet.

Jag yrkar bifall till Socialdemokraternas och Miljöpartiets reservation i motion 2013:127, och jag hoppas verkligen att Daniel Somos även fortsättningsvis är positiv till det idrottspolitiska programmet trots att det innehåller så kallade pekpinnar för befolkningen.

Anförande nr 207

S t e l l a n H a m r i n (V): Hej Emilia! Jag tänkte bara påpeka att det är lite lustigt att Miljöpartiet och Vänsterpartiet sitter här och diskuterar vad Alliansen egentligen vill. Det vore kul om Alliansen själv kunde upplysa om det vid något tillfälle.

Anförande nr 208

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Jag är ovan vid att få replik från Vänstern, men jag får väl instämma.

Anförande nr 209

J a c k i e N y l a n d e r (V): Ordförande, fullmäktige! Nu har vi 2014. För 20 år sedan satt jag här uppe på läktaren tillsammans med Alec Carlberg. Då klubbades det igenom att vi fick starta Basta arbetskooperativ med sociala pengar. Det har i stort sett varit ett lämmeltåg av politiker ut till Basta som har tittat på det – alltifrån arbetsmarknadsministrar till drottningen har varit där. Joakim Larsson har varit där. I stort sett alla har sagt: Wow! I dag är vi ungefär 150 stycken där ute. Vi omsätter 55 miljoner, och vi har inga bidrag från några kommuner eller från något annat håll. Vi har flera hundra som har gått igenom Basta arbetskooperativ och som i dag jobbar och sköter sig.

De pengar vi fick var 500 000 från sex kommuner. Det blir 3 miljoner. Sedan kom Arbetsmarknadsverket in och sköt till 4 miljoner. Vi hade alltså 7 miljoner till verksamheten. Det är 20 år sedan i dag. Det är rätt skönt för mig att stå här i dag och ge tillbaka lite. Jag var en av dem som satt där uppe och fick chansen. Det var på grund av att det fanns investeringsfonder. Jag säger det bara: Det är verkligen ett bra sätt att få i gång verksamheter. Jag förstår inte varför ni är rädda.

Anförande nr 210

Borgarrådet L a r s s o n (M): Jackie! Det är precis det som är bra – när man ser till att investera i verksamheter som sedan hittar möjligheter till att antingen inrymmas inom ordinarie budget eller andra lösningar ekonomiskt. Det är precis det vi sysslar med.

Du gör det inte så ofta, men många av dina partikolleger brukar kritisera Järvalyftet och andra delar av de olika typer av inriktningar som vi har arbetat med i Stockholm sedan länge. Där ser vi till att sätta i gång saker som kan vara projekt inledningsvis men som sedan går in i ordinarie verksamhet – just som du, Alec och andra gjorde för Basta. Ni har gjort fantastiskt mycket arbete där, och det har varit en av de

verksamheter som inte bara Alliansen och vi här i Stadshuset har varit och besökt. Det har också varit många andra som har sett hur man kan få i gång den typen av viktiga projekt.

Vi gör detta. Det som ni inte vill se är att vi har denna typ av verksamheter i gång i dag. Vi jobbar på det sättet, utan just den metod som du förespråkar.

Anförande nr 211

J a c k i e N y l a n d e r (V): Det är det som är lite av problemet. Jag har även varit och uppvaktat dig när det gäller äldreboende för gamla missbrukare, som jag har försökt dra i gång. Jag har försökt, och jag har hållit på med detta i många år. Jag har försökt att dra i gång ett hiv-boende. Det finns möjligheter att göra saker med sociala pengar. De här människorna är durkdrivna. De är duktiga. Det är människor som verkligen kan jobba. Om man har slitit och jobbat ihop till sitt missbruk så kan man också jobba rätt bra annars.

Det är tufft att leva där ute. De här människorna är förslagna och duktiga entreprenörer. Det är bara att se till att ge dem pengar och förtroende. Och följ dem, så ska ni se att det går bra!

Anförande nr 212

Borgarrådet M o g e r t (S): Herr ordförande! Jag vill passa på att säga en sak: Det har gått ett rykte bland de unga socialdemokraterna att borgarrådet Bjuggren sedan sin upphöjning till vikarierande borgarråd har gått högerut. Nu kan vi gå hem och rapportera att till och med Vänsterpartiet begär replik på henne. Det tycker jag var glädjande.

Nåväl – jag tänkte tala lite grann om sociala investeringsfonder. Min uppfattning är ungefär den som Jackie var uppe och talade om. Stockholm är antagligen den stad i landet som har störst erfarenhet på området. Jag delar delvis borgarrådet Larssons uppfattning i detta: Vi gör mycket av det här. Det finns inga andra som har samma erfarenhet av fonderingar och avsättningar vid sidan av budget som vi har. Vi har en lång tradition och en stor kunskap i staden av att hantera alltifrån Järvalyft och miljömiljard till kompetensfond och Söderortsvision. Det är inte så att vi är okunniga. Vi behöver egentligen inte gå över ån efter vatten och titta på Norrköping och Nynäshamn, menar jag. Vi har mycket erfarenhet att titta på och mycket att dra slutsatser av här.

Jag måste säga att om det är någonting som jag kan sakna ibland i Järvalyftet är det just möjligheten att göra tydligare satsningar på i bred mening sociala investeringar och inte mest det fysiska. Och om det är något jag kan sakna från kompetensfonden är det just möjligheten att vidta stora, tillfälliga åtgärder som ger långsiktiga effekter. Ett sådant exempel är Komet, som Ann-Katrin Åslund tog upp här. Det lyftes upp inom kompetensfonden som ett utvecklings- och forskningsprojekt, och det övergick sedan till ordinarie verksamhet. Det är ett mycket bra exempel på hur vi kan arbeta. Jag ser stora möjligheter att utveckla staden med denna typ av lösningar.

Bifall till den socialdemokratiska reservationen!

Anförande nr 213

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (MP): Ordförande och fullmäktige! Jag tänkte tala om motionen under punkt 40, om ett friskare Stockholm. Jag tycker att det är en utomordentligt bra motion.

Jag börjar med att bifalla den rödgröna reservationen i kommunstyrelsen.

Detta är någonting som man egentligen inte kan satsa för mycket på. Jag tycker att det är en viktig kärnverksamhet för kommunen – förebyggande arbete. Vi ska se till att fler människor blir friskare i Stockholm. Man kan säga så här: Det där kan människor bestämma över själva. Men samtidigt tjänar Stockholm och vi politiker på att ha friska människor. Det är en ren vinst för Stockholm ju fler vi har som äter rätt och som motionerar mycket. Det finns all anledning att satsa på ett sådant här arbete.

Många av oss vill ha våra nyårslöften. Det leder till att det i stadens badanläggningar bara är ståplatser kvar de första veckorna efter nyår. Sedan brukar det lätt gå rätt fort igen. Några faller ifrån och kommer inte och motionerar regelbundet allt eftersom. Det kan hända att man får en ny kickstart på sportlovet. Men friskveckan, som är nationell och som vi skulle kunna hänga på, göra ordentligt stor och informera om från Stockholm, skulle vara ytterligare en bra kickstart för många människor. De skulle då kunna ta sig i kragen och fundera på vad man äter och att man motionerar tillräckligt.

Vi ser i motionen att det är fyra till sex års skillnad i livslängd beroende på var man bor i staden. Jag kan känna att detta är ett problem. Det är inte någonting som man kan säga är den enskildes sak, utan detta är viktigt ur livskvalitetssynpunkt för de enskilda och självklart också för kommunen när vi vill se så många friska människor som möjligt. Ju fler friska vi har, desto bättre är det för staden och för hela Stockholm.

Vi har ett fantastiskt landsting som tar hand om de flesta och lyckas rädda livet på många människor. Men jag tycker att Stockholms, kommunens, insats måste vara det förebyggande arbetet. Vi måste se till att det inte blir alltför tungt hos vår granne landstinget när de ska ta hand om dem som ändå blir sjuka av många olika anledningar.

Motionen är viktig. Det vore jättebra om vi kunde göra en riktig drive i Stockholm för ett friskare Stockholm och inse att detta är ett förebyggande arbete och investeringar som kan leda till att fler människor blir friskare och att livslängden kan öka. Jag tror att det kommer att vara riktigt och att det kommer att leda till att människor lever ett hälsosammare men också ett längre liv i Stockholm.

Bifall till motionen!

Anförande nr 214

K a r i n R å g s j ö (V): Jag hoppas att det inte blir dålig stämning nu. Men om man tittar på hur mycket ni har skurit ned i individ- och familjeomsorgen och när det gäller socialtjänst totalt är det en hel del, kan man säga – 188 miljoner. Det kan vara bra att veta om man vill diskutera det här att allt inte är på topp hela vägen.

Om man talar om social hållbarhet måste man jämställa det med ekonomisk hållbarhet. Det är lika viktigt. Det är ett fundament i ett samhälle. Det vi ser när vi tittar ut över staden just nu är ett Stockholm som är rikt. Boksluten har varit 4 miljarder plus rakt över, hela tiden. Då kan man tycka att ni borde kunna sätta er ned tillsammans med oss och hitta något slags system för hur man kan stärka de sociala strukturerna i Stockholm. Det behövs verkligen. Ni kan inte säga att de kortsiktiga projekten leder någonstans. Det undrar jag. Kan man mäta hela Järvalyftet efteråt? Vet ni det? Har ni funderat på det?

Det borde finnas förutsättningar att satsa på en mer jämlik stad, tycker vi. Vi ser inte att ni är med på det tåget. Ni talar om att ni satsar och så vidare, men om man tittar på hur mycket ni har skurit ned när det gäller sociala satsningar under åtta år ser vi nedskärningar när vi räknar ned, och det är ganska maffiga nedskärningar. Det är först på slutet som ni har kommit igen, och det handlar väl mest om valåret.

Anförande nr 215

M a r i e L j u n g b e r g S c h ö t t (M): Fru ordförande! Vi har faktiskt inte gjort besparingar inom socialtjänsten. Jag vet inte riktigt hur Karin Rågsjö räknar. Tvärtom har vi gjort stora satsningar där. Vi har gjort stora satsningar på den här typen av förebyggande arbete, som vi har talat om. Det finns stora möjligheter i vår stad att starta projekt, att utvärdera och att se hur det går. Vi är oerhört stolta över det.

Vi har också fått tillbaka många människor i arbete genom de jobbskapande projekt, jobbtorg och annat, som också tangerar en del i den sociala verkligheten och som gör det mycket bättre för de människor som kommer tillbaka till arbete.

Jag har ägnat några månader – de senaste månaderna – åt att åka runt till våra stadsdelsnämnder, lyssna på dem och be dem berätta för mig vad de egentligen gör ute i stadsdelarna för integrationsfrågan, för människor som saknar arbete och för ungdomarna i skolan. Det finns en lång rad helt fantastiska åtgärder man vidtar där ute. Jag tycker att ni ska komma med ut och titta på dem.

Anförande nr 216

K a r i n R å g s j ö (V): Det finns enormt många duktiga lärare, socialarbetare, psykologer och vaktmästare i den här staden. Du säger att ni inte har skurit ned på de sociala budgetarna. Då kan jag säga att jag kan se det här i min lilla tabell. Och det är inte vi som har suttit och räknat ut det här, utan vi har tittat rakt över. Det är först de sista åren som ni har gått in med pengar. Om du pratar med socialarbetarfacken, med socialarbetare och med lärare märker du att de inte står och hoppar upp och ned av glädje över de fantastiska budgetar som ni har lagt fram i åtta år; det vill jag lova. Tvärtom!

Anförande nr 217

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Nu börjar jag känna igen Karin Rågsjös ton. Jag måste ändå säga att det du säger är en fortsättning på din svartmålning. Marie Ljungberg Schött har just berättat vad som inte har skett när det gäller de här besparingarna, och du vet mycket väl att vi satsar på skolan på ett helt annat sätt än vad ni någonsin gjorde. Du vet också att det pågår mycket arbete där ute.

Du talar hela tiden om den tudelade staden och glömmer att siffrorna för försörjningsstöd till socialbidragsberoende ligger på historiskt låga nivåer. Vad är det? Jo, att fler människor har möjlighet att leva på sin egen lön i stället för att vara bidragsberoende och ha någon annan som bestämmer vad man ska använda sina pengar till.

Anförande nr 218

K a r i n R å g s j ö (V): Vad man måste göra i den här staden efter dessa åtta år är något slags socialt bokslut. Man måste titta på var det landar. Man måste titta på vart kunskapssegregeringen ledde, man måste titta på hela nedskärningar inom socialtjänsten och man måste titta på hur det ser ut. Det är en tudelad stad, och det är en fruktansvärt ojämlik stad. Ni har inte arbetat för att få ihop staden till en jämlik stad. Alla mår bättre i en jämlik stad; jag lovar!